

P.Z. br. 230

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/25-01/122

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 27. studenoga 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona, s Konačnim prijedlogom zakona***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 27. studenoga 2025. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Marka Primorca, državne tajnike dr. sc. Terezu Rogić Lugarić i Stipu Župana, ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu i ravnatelja Carinske uprave Marija Demirovića.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/25-01/69
URBROJ: 50301-05/31-25-11

Zagreb, 27. studenoga 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Marka Primorca, državne tajnike dr. sc. Terezu Rogić Lugarić i Stipu Župana, ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu i ravnatelja Carinske uprave Marija Demirovića.

PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Opći porezni zakon („Narodne novine“, br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 42/20., 114/22. i 152/24.; u daljnjem tekstu: OPZ) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2017., predstavlja zajedničku osnovicu sustava poreznog prava Republike Hrvatske. OPZ je pravni instrument kojim su uređene sve bitne značajke porezno-pravnog odnosa, tj. prava i obveza sudionika u tome odnosu (poreznih tijela i poreznih obveznika) i postupovnih odredbi u pogledu njihova provođenja. OPZ na jedinstven način uređuje opća pitanja u području poreza i javnih davanja i čini zajedničku osnovicu za sve posebne zakone toga područja.

Općim poreznim zakonom („Narodne novine“, broj 115/16.) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2017. provedena je reforma instituta porezne zastare propisivanjem jedinstvenog roka zastare od šest godina te je propisano da se na nastup zastare pazi po službenoj dužnosti. Nadalje, zakonskim odredbama uveden je godišnji sistemski otpis duga, za potrebe postupanja po poreznim propisima izjednačena je bračna i izvanbračna zajednica, a posljedično tome i životno partnerstvo ili neformalno životno partnerstvo, precizirana je dostava akata elektroničkim putem, uveden je poseban status poreznog obveznika u svrhu promicanja dobrovoljnog ispunjenja poreznih obveza te je omogućen dulji rok za podnošenje ispravka porezne prijave.

Zakonom o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, broj 106/18.) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2019. u bitnome smanjen je opseg prijave činjenica bitnih za oporezivanje, omogućena je elektronička komunikacija s Poreznom upravom, smanjena je dinamika izvješćivanja putem statističkog izvješća o dospjelim, a nenaplaćenim tražbinama (Obrazac OPZ-STAT-1) te su ukinuta ograničenja u temama za koje se može izdati obvezujuće mišljenje.

Zakonom o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, broj 121/19.) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020. proširene su odredbe o prividnim pravnim poslovima, uvedena je promjena utvrđivanja poreza i doprinosa prilikom prijave inozemnog primitka kroz institut dobrovoljne prijave, uvedena je promjena u utvrđivanju zastare propisivanjem odredbe prema kojoj zastara ne teče za dug ostavitelja za razdoblje od dana smrti poreznog obveznika do izvršnosti rješenja o pravnim sljednicima, uvedena je odredba o korištenju poreznih pogodnosti suprotno svrsi zakona.

Radi ublažavanja negativnog utjecaja epidemije koronavirusa na gospodarsku aktivnost u Republici Hrvatskoj, Zakonom o dopuni Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, broj 32/20.) te Zakonom o dopuni Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, broj 42/20.) iz 2020.

godine propisana je mogućnost odgode i/ili obročne otplate nastalih, dospjelih poreznih obveza u slučaju nastupa posebnih okolnosti te oslobođenja od plaćanja poreznih obveza odnosno javnih davanja pod propisanim uvjetima.

Zakonom o izmjenama Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, broj 114/22.) krajem 2022. godine provedena je prilagodba zakonskih odredbi zbog uvođenja eura kao službene valute plaćanja u Republici Hrvatskoj.

Zakonom o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, broj 152/24.) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2025., propisana je odgovornost članova društva u slučaju nepodnošenja mjesečne ili godišnje porezne prijave od strane poreznog obveznika, osim odredbe o uvođenju obveze izdavanja računa u maloprodaji dnevnog tiska, duhana i duhanskih preradevina, maraka te drugih poštanskih vrijednosnica koja stupa na snagu od 1. siječnja 2026., uvedena je mjera zabrane izvršenja platnih transakcija u korist poslovnih subjekata koji nedozvoljeno obavljaju gospodarsku djelatnost putem interneta, digitalnih platformi ili drugih virtualnih oblika poslovanja, proširene su odredbe o elektroničkoj komunikaciji poreznog tijela i poreznih obveznika, proširen je krug obveznika koji su dužni podnositi porezne prijave i druge podatke elektroničkim putem, propisana je automatizacija postupka sklapanja upravnog ugovora za dospjela dugovanja poreznih obveznika do visine od 10.000,00 eura, proširene su iznimke započinjanja poreznog nadzora u roku šest godina od početka tijeka zastare prava na utvrđivanje porezne obveze u postupcima koji se odnose na poslovanja obveznika s inozemstvom ili osnovana sumnja na počinjenje kaznenih djela davanja ili primanja mita, kaznenog djela podmićivanja zastupnika, kaznenog djela trgovanja utjecajem i kaznenog djela davanja mita radi trgovanja utjecajem, predviđenih Kaznenim zakonom („Narodne novine“, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. - ispravak, 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22., 114/23., 36/24. i 136/25.).

Nacionalnim planom oporavka i otpornosti 2021. - 2026., između ostaloga, utvrđeni su ciljevi koji se odnose na smanjenje administrativnog opterećenja i osiguranje jednakih uvjeta poslovanja za sve poduzetnike i podmirivanje obveza u skladu s gospodarskom snagom poreznog obveznika, a u vezi s čime je na 6. sjednici Hrvatskoga sabora 6. lipnja 2025. donesen Zakon o fiskalizaciji („Narodne novine“, broj 89/25.).

Ovim Prijedlogom zakona predlažu se izmjene i dopune prvenstveno zbog uvođenja obveze izdavanja, primanja i fiskalizacije elektroničkih računa u B2B segment poslovanja što je postignuto donošenjem Zakona o fiskalizaciji. Radi se o potrebi da se postojeće odredbe OPZ-a u najvećoj mogućoj mjeri usklade s odredbama Zakona o fiskalizaciji.

Zakonom o fiskalizaciji propisan je jedinstveni porezni i pravni okvir za fiskalizaciju svih računa u krajnjoj potrošnji odnosno B2C segmentu, izdavanje i fiskalizaciju elektroničkih računa između poreznih obveznika u B2B segmentu te fiskalizaciju računa izdanih u poslovanju između poreznih obveznika i javnih tijela u B2G segmentu.

Zakonom o fiskalizaciji uveden je sustav eIzvjешtavanja. Planiranom zamjenom podnošenja statističkog izvješća o dospjelim, a nenaplaćenim tražbinama (Obrazac OPZ-STAT-1) novim izvještajnim sustavom u kojemu se, između ostaloga, dostavljaju podaci o naplati elektroničkih računa, a kako je to propisano Zakonom o fiskalizaciji, doći će do značajnog administrativnog rasterećenja za obveznike podnošenja Obrasca OPZ-STAT-1.

Odredbu OPZ-a o obvezi čuvanja porezne tajne potrebno je dopuniti iznimkom za slučaj razmjene analitičkih podataka o naplati lokalnih poreza i poreza na dohodak između Porezne uprave i jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave čiji su prihod. Dopunom se osigurava djelotvorno ispunjavanje obveza te odgovornosti jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave sukladno Zakonu o proračunu („Narodne novine“, broj 144/21.), Zakonu o fiskalnoj odgovornosti („Narodne novine“, br. 111/18. i 83/23.) te podzakonskim propisima. Isto će se omogućiti od 1. siječnja 2027. radi prilagodbi informatičkog sustava novom zahtjevu za dostavu podataka. Predlaže se izmjena iznimke od obveze čuvanja porezne tajne koja propisuje mogućnost davanja podataka uz pisani pristanak osobe na koju se ti podaci odnose. Navedena odredba ne odgovara u potpunosti potrebama digitalnog doba, te se predlaže izmjena navedene odredbe na način koji bi omogućio razmjenu podataka i uz elektronički pristanak osobe na koju se podaci odnose što je sukladno i Uredbi (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (Tekst značajan za EGP) (SL L 119, 4.5.2016.).

Evaluacijom pojedinih odredbi OPZ-a kroz njihovu primjenu u praksi poreznih tijela utvrđena je potreba dopune pojedinih odredbi vezanih za dostavu elektroničkih podataka tijekom provođenja poreznog nadzora koja se odnose na dostavu šifri i lozinki onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere. Također, potrebno je osigurati neometano provođenje poreznog nadzora od strane ovlaštenih osoba što će se moći sankcionirati kroz upravnu mjeru zabrane daljnjeg rada u određenom vremenu. Dodatno, predlaže se skraćivanje roka minimalnog trajanja upravne mjere zabrane rada s propisanih 15 dana na rok od osam dana.

Kako bi se ostvarili ciljevi Zakona o fiskalizaciji ovim Prijedlogom zakona usklađuju se postojeće odredbe OPZ-a, ponajviše u dijelu ukidanja obveze podnošenja statističkog izvješća o dospjelim, a nenaplaćenim tražbinama (Obrazac OPZ-STAT-1). Navedenim izmjenama postići će se administrativno rasterećenje poreznih obveznika uslijed prelaska na eIzvjешtavanje sukladno odredbama Zakona o fiskalizaciji.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s člankom 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku jer ovaj Zakon mora stupiti na snagu 1. siječnja 2026. kada na snagu stupa i Zakon o fiskalizaciji u dijelu obveze izdavanja i fiskalizacije eRačuna. Ujedno stupanjem na snagu ovoga Zakona 1. siječnja 2026. ispunjavaju se ciljevi utvrđeni u projektu Fiskalizacija 2.0, koji se odnose na administrativno rasterećenje kroz ukidanje obrasca OPZ-STAT-1 kojeg su bili obvezni podnositi porezni obveznici za nenaplaćene tražbine.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA

Članak 1.

U Općem poreznom zakonu („Narodne novine“, br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 42/20., 114/22. i 152/24.), u članku 8. stavku 5. točki 4. riječ: „pisani“ briše se.

Iza stavka 14. dodaju se stavci 15. do 20. koji glase:

„(15) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija, Porezna uprava jednom godišnje daje upravnom tijelu jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave nadležnom za proračun i financije analitičke podatke o naplati lokalnih poreza koji pripadaju jedinici lokalne ili područne (regionalne) samouprave, čija je naplata povjerena Poreznoj upravi sukladno propisu koji uređuje lokalne poreze.

(16) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija, Porezna uprava periodično daje upravnom tijelu jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave nadležnom za proračun i financije podatke o naplati poreza na dohodak koji pripadaju jedinici lokalne ili područne (regionalne) samouprave sukladno propisu kojim se uređuje raspodjela prihoda od poreza na dohodak.

(17) Podaci iz stavaka 15. i 16. ovoga članka daju se u svrhu praćenja naplate prihoda i primitaka iz nadležnosti jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, uplate u proračun i evidentiranja u proračunu sukladno propisu kojim se uređuje planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje proračuna te se u druge svrhe ne mogu koristiti.

(18) Podaci iz stavka 15. ovoga članka odnose se na: OIB, ime i prezime ili naziv poreznog obveznika, te podatke o obvezama, uplatama i dospjelom dugovanju po pojedinoj vrsti lokalnog poreza.

(19) Ovlaštene osobe jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave kojima će biti omogućen pristup podacima iz stavaka 15. i 16. ovoga članka u svrhu propisanu stavkom 17. ovoga članka obvezne su čuvati te podatke kao poreznu tajnu sukladno odredbama ovoga članka.

(20) Ministar financija pravilnikom propisuje opseg i vrstu podataka iz stavka 16. ovoga članka te rokove i način dostave podataka iz stavaka 15. i 16. ovoga članka.“.

Članak 2.

U članku 64. stavku 1. iza riječi: „zabavu,“ dodaju se riječi: „za usluge oslobođene od poreza na dodanu vrijednost za koje nije propisana obveza izdavanja računa prema posebnom propisu o porezu na dodanu vrijednost,“.

Članak 3.

U članku 67. stavku 1. točki 4. na kraju rečenice briše se točka i dodaje se točka 5. koja glasi:

„5. dostaviti šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.“.

Članak 4.

U članku 79. stavci 9. i 10. brišu se.

Članak 5.

U članku 124. stavku 1. točka 4. mijenja se i glasi:

„4. odbija sudjelovati u poreznom postupku i ometa provođenje poreznog postupka“.

U stavku 2. riječi: „15 dana“ zamjenjuju se riječima: „osam dana“.

Članak 6.

U članku 191. stavku 2. riječi: „ nadležnog područnog ureda Porezne uprave, odnosno Carinske uprave.“ zamjenjuju se riječima: „u Poreznoj upravi, odnosno u nadležnom područnom uredu Carinske uprave.“.

U stavku 3. riječi: „područnim uredima.“ zamjenjuju se riječima: „Poreznoj upravi.“.

Članak 7.

U članku 192. stavku 1. točki 6. iza riječi: „cjelovitost podataka“ dodaju se riječi: „ili ne dostavi šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere“.

Članak 8.

U članku 194. stavku 1. točka 12. briše se.

Dosadašnje točke 13. do 15. postaju točke 12. do 14.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 9.

Ministar financija uskladit će Pravilnik o provedbi Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, br. 45/19., 35/20., 43/20., 50/20., 70/20., 74/20., 103/20., 114/20., 144/20., 2/21., 26/21., 43/21., 106/21., 144/21., 156/22. i 16/25.) s odredbama ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 10.

Obveza sastavljanja i podnošenja statističkog izvješća iz članka 79. stavka 9. Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 42/20., 114/22. i 152/24.) za 2025. godinu o dospjelim, a nenaplaćenim tražbinama treba se izvršiti do 28. veljače 2026. za obveznike poreza na dohodak od samostalne djelatnosti prema propisu kojim se uređuje porez na dohodak ili do 30. travnja 2026. za obveznike poreza na dobit prema propisu kojim se uređuje porez na dobit odnosno drugog roka, ako je poreznom obvezniku odobreno drugačije porezno razdoblje sukladno propisu kojim se uređuje porez na dobit.

Članak 11.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2026., osim članka 8. stavaka 15. do 20. koji su dodani člankom 1. ovoga Zakona, koji stupa na snagu 1. siječnja 2027.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

U članku 8. stavku 5. točki 4. OPZ-a briše se riječ „pisanog“. Navedena izmjena je potrebna kako bi porezni obveznici i uz davanje elektroničkog pristanka mogli dati suglasnost za daljnju obradu njihovih podataka, a ne uz isključivu pisanu suglasnost što odgovara potrebi modernizacije i digitalizacije poreznih postupaka i razmjene podataka.

U članku 8. OPZ-a dodaju se novi stavci 15. do 20. kojima se uvodi iznimka od obveze čuvanja porezne tajne. Potrebno je između Porezne uprave i jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S) uspostaviti godišnju razmjenu analitičkih podataka o naplati lokalnih poreza koja pripadaju JLP(R)S odnosno periodičnu dostavu podataka poreza na dohodak koji predstavlja zajednički prihod JLP(R)S. Dana je ovlast ministru financija da pravilnikom propiše opseg i vrstu te rokove i način dostave tih podataka.

Prenošenje ovlasti za utvrđivanje i naplatu lokalnih poreza na Poreznu upravu sukladno Zakonu o lokalnim porezima („Narodne novine“, br. 115/16., 101/17., 114/22., 114/23. i 152/24.) odnosno utvrđivanje i naplata poreza na dohodak od strane Porezne uprave, ne isključuje odgovornost izvršnog čelnika JLP(R)S koja je prenijela ovlast utvrđivanja i naplate prihoda za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka.

Dopuna se predlaže kako bi se osiguralo djelotvorno ispunjavanje obveza te odgovornosti JLP(R)S sukladno Zakonu o proračunu, Zakonu o fiskalnoj odgovornosti te podzakonskim propisima. Stupanje na snagu ove odredbe odgađa se do 1. siječnja 2027. u dijelu koji se odnosi na razmjenu podataka s JLP(R)S.

Uz članak 2.

U članku 64. OPZ-a uvodi se izuzeće od obveze izdavanja računa za usluge oslobođene od poreza na dodanu vrijednost za koje nije propisana obveza izdavanja računa prema posebnom propisu o porezu na dodanu vrijednost.

Uz članak 3.

Dopuna članka 67. stavka 1. OPZ-a s točkom 5. odnosi se na obvezu dostave šifri i lozinki onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

Uz članak 4.

Odredbe članka 79. stavaka 9. i 10. OPZ-a propisuju obvezu podnošenja statističkog izvješća o dospjelim, a nenaplaćenim tražbinama (Obrazac OPZ-STAT-1). Statističko izvješće o dospjelim, a nenaplaćenim tražbinama po računima za isporuku dobara i usluga podnose obveznici poreza na dodanu vrijednost koji u poslovnim knjigama imaju evidentirane dospjele, a nenaplaćene tražbine, a podnosi se sa stanjem duga na dan 31. prosinca prethodne godine. Izvješće se dostavlja Poreznoj upravi putem ePorezne u rokovima za podnošenje poreznih prijava. Predloženim izmjenama članka 79. OPZ-a brišu se odredbe koje se odnose na obvezu podnošenja Obrasca OPZ-STAT-1. Obrazac OPZ-STAT-1 planira se zamijeniti novim sustavom izvještavanja propisanim Zakonom o fiskalizaciji.

Uz članak 5.

U odnosu na članak 124. koji propisuje upravnu mjeru zabrane rada predlaže se propisivanje početnog roka od 15 dana na osam dana tako da bi novi rok u kojem bi mogla trajati upravna mjera zabrane rada bio osam dana do šest mjeseci. U opisu postupanja dopunjuje se točka 4. s ometanjem poreznog postupka.

Uz članak 6.

Provodi se nomotehničko usklađenje članka 191. stavka 2. OPZ-a u skladu s odredbama Zakona o Poreznoj upravi („Narodne novine“, br. 115/16., 98/19., 155/23. i 152/24.) koji razrađuju unutarnje ustrojstvo Porezne uprave.

Uz članak 7.

U članku 192. propisuje se prekršaj radi nedostave šifri ili lozinki onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

Uz članak 8.

Briše se prekršajna odredba članka 194. stavka 1. točke 12. OPZ-a, odnosno opis bića djela prekršaja budući da se odredbama ovoga Zakona briše i obveza pravovremenog podnošenja statističkih izvješća Poreznoj upravi za potrebe utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje.

Uz članak 9.

Ministru financija daje se ovlast radi donošenja provedbenog propisa u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 10.

U prijelaznim odredbama ovoga Zakona propisuje se obveza sastavljanja i podnošenja statističkog izvješća o dospjelim, a nenaplaćenim tražbinama (Obrazac OPZ-STAT-1) u prijelaznom razdoblju, do stupanja na snagu odredbi o novom sustavu izvještavanja propisanih Zakonom o fiskalizaciji.

Uz članak 11.

Propisuje se način objave i dan stupanja na snagu Zakona, te odgoda primjene odredbe o razmjeni podataka s JLP(R)S u odnosu na lokalne poreze i porez na dohodak, radi pripreme sustava za razmjenu ovih podataka.

**ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Obveza čuvanja porezne tajne

Članak 8.

(1) Porezno tijelo dužno je kao poreznu tajnu čuvati sve podatke koje porezni obveznik iznosi u poreznom postupku te sve druge podatke u vezi s poreznim postupkom kojima raspolaže, kao i podatke koje razmjenjuje s drugim državama u poreznim stvarima.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ne smatra se poreznom tajnom:

1. podatak o datumu upisa u sustav poreza na dodanu vrijednost ili ispisa iz sustava poreza na dodanu vrijednost
2. podatak o poreznim obveznicima koji su davali lažne podatke s namjerom umanjenja svoje ili tuđe obveze poreza na dodanu vrijednost (kružne prijave poreza na dodanu vrijednost) ako je to utvrđeno u porezno-pravnom postupku.

(3) Obveza čuvanja porezne tajne iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na sve službene osobe poreznog tijela, vještake i druge osobe koje su uključene u porezni postupak.

(4) Obveza čuvanja porezne tajne je povrijeđena ako se činjenice navedene u stavku 1. ovoga članka neovlašteno koriste ili objave.

(5) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena:

1. ako se poreznom jamcu omogući uvid u podatke o poreznom obvezniku bitne za njegov odnos prema poreznom obvezniku
2. ako se članove društva osoba upozna s činjenicama bitnima za oporezivanje društva
3. ako se iznose podaci tijekom poreznog, prekršajnog, kaznenog ili sudskog postupka
4. ako se iznose podaci uz pisani pristanak osobe na koju se ti podaci odnose
5. ako se iznose podaci za potrebe naplate poreznog duga
6. ako se podaci daju na zahtjev drugog javnopravnog tijela koje po službenoj dužnosti traži podatke nužne za ostvarivanje prava pred tim tijelom povodom zahtjeva stranke u postupku, a koje bi inače stranka trebala sama pribaviti
7. ako ustrojstvene jedinice Ministarstva financija međusobno dostavljaju podatke koji mogu biti od utjecaja na utvrđivanje prava i obveza poreznih obveznika
8. ako se podaci daju u skladu s postupcima propisanim ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i drugim međunarodnim ugovorima u poreznim stvarima koji su u primjeni u Republici Hrvatskoj
9. ako se podaci daju u skladu s postupkom propisanim ovim Zakonom za pružanje i dobivanje pravne pomoći i
10. ako se podaci daju sukladno zakonu kojim se uređuje administrativna suradnja u području poreza.

(6) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena u slučaju kada porezno tijelo bez posebnog zahtjeva dostavlja drugom javnopravnom tijelu podatke za koje je saznalo tijekom vođenja

poreznog postupka, ako postoji sumnja u postojanje kaznenog djela, kršenje zakona ili drugog propisa za čije je provođenje nadležno neko drugo javnopravno tijelo.

(7) Obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija – Porezna uprava bez pristanka poreznog obveznika objavi na svojim mrežnim stranicama popis dospjelih i neplaćenih dugova po osnovi poreza na dodanu vrijednost, poreza na dobit, poreza na dohodak i prireza, doprinosa za obvezna osiguranja, trošarina, posebnih poreza, poreza na promet nekretnina, iznosa na ime naknade za koncesiju te carina, ako je ukupni iznos duga:

1. veći od iznosa 13.272,28 eura za fizičke osobe koje obavljaju djelatnost
2. veći od iznosa 39.816,84 eura za pravne osobe i
3. veći od iznosa 1990,84 eura za sve ostale porezne obveznike.

(8) Popis dospjelih, a neplaćenih dugova iz stavka 7. ovoga članka objavit će se 31. listopada svake godine.

(9) Popis iz stavka 7. ovoga članka sadržava: ime i prezime ili naziv poreznog obveznika, godinu rođenja fizičke osobe, mjesto prebivališta ili boravišta fizičke osobe ili sjedišta pravne osobe, iznos duga po vrsti poreza te ukupni iznos duga. Na zahtjev osobe koja dokaže pravni interes, Porezna uprava popis može dopuniti i drugim podacima potrebnim radi nespornog utvrđivanja identiteta pojedinačnog poreznog obveznika s ovoga popisa, kao što su: datum i mjesec rođenja fizičke osobe i ime roditelja fizičke osobe. Pregled poreznih obveznika za koje je utvrđeno da nisu porezni obveznici koji se nalaze na popisu objavljuje se na mrežnim stranicama Porezne uprave. Porezna uprava može za porezne obveznike s popisa iz stavka 7. ovoga članka iznijeti podatke o poduzetim mjerama ovršnog postupka.

(10) Iznimno od stavaka 7. i 9. ovoga članka, popis neće sadržavati podatke o dugovima poreznih obveznika kojima je porezno tijelo odobrilo odgodu ili obročno plaćanje duga ili reprogramiranje naplate poreznog duga, ili je pravomoćnim rješenjem o sklopljenoj predstečajnoj nagodbi utvrđeno da se dug reprogramira ili je potvrđen plan restrukturiranja u predstečajnom postupku, ili je sukladno posebnom propisu o stečaju potrošača sklopljen izvansudski sporazum, odnosno sudska nagodba na pripremnom ročištu.

(11) Iznimno, obveza čuvanja porezne tajne nije povrijeđena ako Ministarstvo financija – Porezna uprava i Carinska uprava bez pristanka poreznog obveznika objavljuje u sredstvima javnog priopćavanja i na svojim mrežnim stranicama podatke potrebne radi ispravljanja netočnih ili nepotpunih informacija u slučaju ako je netočne ili nepotpune informacije porezni obveznik izravno ili neizravno dostavio sredstvima javnog priopćavanja.

(12) U izračun visine duga iz stavka 7. ovoga članka uzima se stanje duga po osnovama za koje je propisana objava dospjelih i neplaćenih dugova na zadnji dan u mjesecu koji prethodi mjesecu objave popisa dospjelih i neplaćenih dugova, umanjeno za uplate i preplate do dana obrade podataka. Ako zadnji dan u mjesecu koji prethodi mjesecu objave popisa dospjelih i neplaćenih dugova pada na neradni dan ili dane blagdana, u izračun se uzima stanje duga na prvi sljedeći radni dan.

(13) Porezni obveznici koji nakon objave popisa u cijelosti podmire dugovanja s osnova dugova iz stavka 7. ovoga članka brišu se s popisa. Na popisu dospjelih i neplaćenih dugova posebnim oznakama i porukama obilježavaju se porezni obveznici koji nakon objave popisa ne podmire dugovanja iz stavka 7. ovoga članka u cijelosti, već je nakon podmirenja dijela dugovanja njegov nepodmireni iznos manji od iznosa koji je kriterij za objavu popisa.

(14) Na popisu dospjelih i neplaćenih dugova dužnika navodi se kao napomena da su u odnosu na dužnika od strane Porezne uprave provedene dodatne mjere radi provjere mogućih elemenata prikrivanja imovine i izbjegavanja plaćanja poreznog duga.

Izuzeće od obveze izdavanja računa

Članak 64.

(1) Iznimno od članka 62. stavka 1. ovoga Zakona, računi se ne moraju ispostavljati ako se promet ostvaruje od priređivanja lutrijskih igara, igara kladjenja, igara u casinima te na automatima za igre na sreću i zabavu, ako se pretežni dio vrijednosti prometa odnosi na maloprodaju dnevnog tiska, duhana i duhanskih preradevina, maraka i drugih poštanskih vrijednosnica, ako se prodaja obavlja putem automata, ako se vlastiti poljoprivredni proizvodi proizvedeni na vlastitom obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu izravno prodaju krajnjem potrošaču u proizvodnim objektima seljačkih ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, ako se prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda obavlja na tržnicama i otvorenim prostorima.

(2) Prodajom na tržnicama i otvorenim prostorima iz stavka 1. ovoga članka smatra se isključivo prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda krajnjem potrošaču koja se obavlja na neki od sljedećih načina:

- na štandovima i klupama na tržnicama na malo
- na štandovima i klupama izvan tržnica na malo.

Elektronička obrada podataka

Članak 67.

(1) Porezni obveznici i osobe koje za poreznog obveznika vode poslovne knjige, a koji vode podatke u elektroničkom obliku moraju na zahtjev poreznog tijela:

1. uručiti u elektroničkom obliku poslovne knjige, evidencije, izvješća i druge podatke koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice, a koji su vođeni i organizirani u računalnim datotekama u standardnom obliku, omogućujući jednostavnu daljnju elektroničku obradu podataka
2. omogućiti pristup i nadzor podataka elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća
3. omogućiti pristup drugim podacima koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice, kao što su mrežni podaci, podaci na internetu te pohranjeni računalni podaci, bez obzira gdje se nalaze
4. omogućiti pristup i nadzor softveru i hardveru i bazama podataka koji se koriste kao dio sustava za elektronički vođene poslovne knjige, evidencije, izvješća i druge podatke koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice te provjeru primjerenosti elektroničkih programa i elektroničke obrade podataka.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka moraju biti osigurani na jedan od sljedećih načina:

1. putem elektroničkih medija
2. korištenjem modernih telekomunikacijskih usluga

3. izravnim spajanjem poreznog tijela na sustav poreznog obveznika (lokalna veza) ili
4. neizravnim spajanjem poreznog tijela na sustav poreznog obveznika preko telekomunikacijskih linija (daljinska veza).

(3) Porezno tijelo može poduzimati mjere radi osiguranja dokaza kao što su popisivanje ili zaplijena računala i druge opreme na kojoj se nalaze podaci, kao i kopiranje mrežnih podataka, podataka na internetu i podataka s računala i druge opreme.

(4) U slučajevima iz stavka 2. ovoga članka mora biti osigurana odgovarajuća zaštita, tajnost i cjelovitost podataka.

(5) Porezni obveznici koji poslovne knjige, evidencije, izvješća i druge podatke koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice vode u elektroničkom obliku za svrhe oporezivanja moraju:

1. čuvati podatke u elektroničkom obliku
2. dopustiti pristup tim podacima u elektroničkom obliku
3. osigurati čitljivost izvornih podataka bez obzira na okolnosti promjene opreme korištenih sustava ili programa
4. osigurati pravilno spremanje i čuvanje podataka za propisano razdoblje u skladu sa člankom 66. stavkom 17. ovoga Zakona
5. omogućiti pristup elektronički vođenim poslovnim knjigama, evidencijama, izvješćima i drugim podacima koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice i u slučajevima kada se čuvaju u elektroničkom obliku kod drugih osoba ili u drugim zemljama
6. pohraniti i čuvati podatke u obliku koji dopušta nadzor u razumnom vremenu
7. omogućiti kopiranje podataka s mrežnih podataka, podataka na internetu i podataka s računala i druge opreme.

(6) Ako porezni obveznici obavljaju svoje poslovanje elektroničkim putem, moraju osigurati izvornost primljenih i izdanih isprava i drugih podataka te cjelovitost njihova sadržaja.

(7) Na zahtjev poreznog tijela porezni obveznici moraju staviti na raspolaganje dokumentaciju o elektroničkom sustavu korištenom za vođenje poslovnih knjiga, evidencija, izvješća i druge podatke koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice.

Dokumentacija mora sadržavati opis:

1. elektroničkog sustava (dizajn, konstrukcija i rad)
2. podsustava i datoteka (sadržaj, struktura, linije za komunikaciju)
3. funkcionalnih procedura koje su dio elektroničkog sustava
4. kontrole koja osigurava točnost i pouzdanost postupaka i funkcioniranja elektroničkoga sustava
5. kontrole koja sprječava neovlaštene dopune, izmjene ili brisanja elektronički pohranjenih podataka.

(8) Svaka izmjena u elektroničkom sustavu (elektronički programi, procedure i datoteke) mora biti dokumentirana u vremenskom redoslijedu izmjena, s datumom izmjene i obrazloženjem razloga, tipa i posljedica izmjene.

(9) Porezni obveznik i osobe koje za poreznog obveznika vode poslovne knjige ne mogu ni u kojem slučaju dostaviti podatke u papirnatom obliku.

(10) Podaci moraju biti dostavljeni u formatu prilagođenom standardima koji se objavljuju na mrežnim stranicama Ministarstva financija – Porezne uprave.

(11) Ministar financija pravilnikom će propisati oblik, sadržaj, rok i način dostave poslovnih knjiga, evidencija, izvješća i druge podatke koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice koji se čuvaju u elektroničkom obliku.

Davanje obavijesti

Članak 79.

(1) Porezni obveznik i druge osobe koje raspolažu podacima bitnima za oporezivanje, primjenu međunarodnih ugovora ili vode vlasničke pozicije vrijednosnih papira te upisnike o imovini i pravima poreznih obveznika dužni su na zahtjev poreznog tijela dostaviti podatke potrebne za utvrđivanje porezne obveze, primjenu međunarodnih ugovora, provedbu ovrhe i mjera osiguranja.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka koje podatke vode u elektroničkom obliku dužne su ih na zahtjev poreznog tijela dostaviti u elektroničkom obliku.

(3) U vođenju poreznog postupka porezno tijelo ovlašteno je od poreznog obveznika tražiti obavijesti o njegovu poslovanju u tuzemstvu i inozemstvu, o njegovim pojedinim poslovima te o izvorima sredstava za nabavu poslovne i osobne imovine.

(4) Porezno tijelo može zatražiti usmeno davanje obavijesti iz stavka 1. i 3. ovoga članka i o tome sastaviti zabilješku, a porezni obveznik i druge osobe su dužne pružiti traženu obavijest.

(5) O usmenoj obavijesti sastavit će se zabilješka koja mora sadržavati imena i prezimena nazočnih osoba, mjesto, dan i bitan sadržaj obavijesti, a potpisuju je službena osoba i osoba koja daje obavijest. Osobi koja je dala usmenu obavijest može se na njezin zahtjev dati prijepis zabilješke.

(6) Na traženje osobe koja je dužna dati obavijest zahtjev se mora podnijeti u pisanom obliku. U zahtjevu za davanje obavijesti treba navesti na koga se i na što se ona odnosi.

(7) Na traženje poreznog tijela, osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je dati obavijest u pisanom obliku u roku od osam dana od primitka zahtjeva za davanje obavijesti.

(8) U poreznom postupku porezno tijelo može koristiti obavijesti o činjenicama utvrđenima u jednom poreznom postupku, a koje mogu utjecati na utvrđivanje činjenica i okolnosti bitnih za oporezivanje drugoga poreznog obveznika.

(9) Porezni obveznici upisani u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost koji imaju u svojim poslovnim knjigama evidentirane dospjele, a nenaplaćene tražbine, koje su dospjele sukladno rokovima ispunjenja novčanih obveza propisanim posebnim propisom, dužni su sastaviti statističko izvješće o dospjelim, a nenaplaćenim tražbinama u rokovima za podnošenje poreznih prijava poreza na dohodak ili poreza na dobit sukladno posebnom propisu u tekućoj godini za sve dospjele, a neplaćene račune sa stanjem na dan 31. prosinca prethodne godine.

(10) Ministar financija pravilnikom će propisati način podnošenja statističkih izvješća Poreznoj upravi za potrebe utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje.

Izricanje upravnih mjera

Članak 124.

(1) Radi onemogućavanja daljnjeg nezakonitog postupanja i pravilnog uređenja porezno-pravnog odnosa porezno tijelo može rješenjem poreznom obvezniku zabraniti daljnji rad kada:

1. ne izdaje račune prema članku 62. stavcima 1. i 5. ovoga Zakona
2. ne iskazuje isporuke dobara i usluga preko naplatnog uređaja prema članku 62. stavku 4. ovoga Zakona
3. ne vodi poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja prema propisima koji se primjenjuju u Republici Hrvatskoj prema članku 62. stavku 5. ovoga Zakona
4. odbija sudjelovati u poreznom postupku prema članku 69. i članku 71. ovoga Zakona
5. kada se ne odazove na poziv poreznog tijela prema članku 78. ovoga Zakona i kada ne dopusti obavljanje poreznog nadzora prema članku 117. stavku 1. ovoga Zakona.

(2) Zabrana rada može trajati od 15 dana do šest mjeseci.

(3) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne zadržava izvršenje rješenja.

(4) Zabrana iz stavka 2. ovoga članka izvršava se pečaćenjem poslovnih prostorija u kojima porezni obveznik obavlja djelatnost, kao i pečaćenjem opreme i sredstava koja mu služe za rad. Poslovni prostor ostaje zapečaćen u roku koji je određen bez obzira na promjene pravne osobnosti poreznog obveznika koji obavlja djelatnost u tom poslovnom prostoru.

POGLAVLJE VII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Porezni prekršaj

Članak 191.

(1) Porezni prekršaj je povreda poreznog propisa koja je kao prekršaj propisana ovim Zakonom i posebnim zakonima o pojedinim vrstama poreza.

(2) Prekršajni postupak u prvom stupnju vodi i rješenje o prekršaju donosi vijeće za prekršajni postupak nadležnog područnog ureda Porezne uprave, odnosno Carinske uprave.

(3) Ministar financija, na prijedlog ravnatelja Porezne uprave, može imenovati više vijeća za prekršajni postupak u područnim uredima.

(4) Vijeće za prekršajni postupak ima predsjednika i dva člana koje na prijedlog ravnatelja Porezne uprave imenuje ministar financija.

(5) Predsjednik vijeća za prekršajni postupak predsjedja i rukovodi radom vijeća.

(6) Za predsjednika vijeća za prekršajni postupak može se imenovati osoba koja je diplomirani pravnik s položenim pravosudnim ispitom.

(7) Vijeće za prekršajni postupak može ovlastiti člana vijeća za vođenje postupka i donošenje odluka tijekom postupka, osim donošenja odluke o prekršaju.

(8) O žalbi na rješenje doneseno u prvostupanjskom prekršajnom postupku rješava Visoki prekršajni sud, osim ako Prekršajnim zakonom nije propisano drugačije.

(9) Na prekršajni postupak koji vodi porezno tijelo primjenjuju se odredbe Prekršajnog zakona.

Najteži porezni prekršaji

Članak 192.

(1) Novčanom kaznom u iznosu u iznosu od 2650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se pravna osoba:

1. ako ne izdaje račune (članak 62. stavak 1. i 5.)
2. ako ne iskazuje isporuke dobara i usluga preko naplatnog uređaja ili na drugi odgovarajući način, a naplaćuje ih gotovinom ili ne iskazuje ili ne iskazuje potpuno i/ili točno i/ili pravodobno i/ili uredno (članak 62. stavak 4.)
3. ako ne vodi poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja prema poreznim propisima koji se primjenjuju u Republici Hrvatskoj (članak 62. stavak 5.)
4. ako knjiženja i druga evidentiranja u poslovnim knjigama ne obavlja potpuno ili točno ili pravodobno ili uredno (članak 66. stavak 1.)
5. ako poslovne knjige, druge evidencije i knjigovodstvene isprave ne čuva u rokovima propisanim zakonom (članak 66. stavak 18.)
6. ako ne uruči ispis elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća i drugih podataka koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice, ili ne omogući pristup i nadzor podataka elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća, ili ne omogući pristup podacima koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice ili ne omogući pristup i nadzor računalnog ili drugog elektroničkog sustava i baza podataka, odnosno ako ne osigura podatke na propisani način, ili ne osigura odgovarajuću zaštitu, tajnost i cjelovitost podataka (članak 67. stavak 1., 2. i 4.)
7. ako ne osigura čuvanje podataka u elektroničkom obliku, ako ne dopusti pristup podacima u elektroničkom obliku, ako ne osigura čitljivost izvornih podataka bez obzira na okolnosti promjene opreme korištenih sustava ili programa, ako ne osigura njihovo pravilno spremanje i čuvanje za propisano razdoblje, ako ne omogući pristup elektronički vođenim poslovnim knjigama, evidencijama, izvješćima i drugim podacima koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice i u slučajevima kada se čuvaju u elektroničkom obliku kod drugih osoba ili u drugim zemljama, ako ne pohrani i čuva podatke u obliku koji dopušta nadzor u razumnom vremenu ili ako ne omogući kopiranje mrežnih podataka, podataka na internetu i podataka sa računala i druge opreme (članak 67. stavak 5.)
8. ako odbije sudjelovati u poreznom postupku (članak 69. i članak 71.)
9. ako se ne odazove na poziv poreznog tijela (članak 78.)
10. ako ne predoči poslovne knjige, evidencije, poslovnu dokumentaciju i druge isprave na zahtjev poreznog tijela (članak 81. stavak 1.)
11. ako ne dostavi Poreznoj upravi u zakonom propisanom roku ili na njezin zahtjev podatke o prometu računa u eurima i deviznih računa pravnih osoba, fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost obrta, slobodnih zanimanja i građana, uključivo i podatke o prometu tekućih računa i štednih uloga (članak 114. stavak 1. i 2.)
12. ako ne dopusti obavljanje poreznog nadzora (članak 117. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom od 1320,00 do 39.810,00 eura za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(3) Novčanom kaznom od 130,00 do 5300,00 eura za prekršaj iz stavka 1. točke 8. i 9. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 5300,00 eura kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Za ponovljeni prekršaj iz stavka 1. ovog članka, kaznit će se za prekršaj pravna osoba novčanom kaznom u iznosu od 3980,00 do 92.900,00 eura, fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 do 53.080,00 eura, fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 5300,00 eura a odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1060,00 do 6630,00 eura.

(6) Utvrđeni višak gotovine koji nije iskazan preko naplatnog uređaja oduzet će se kao imovinska korist, a povodom prekršaja opisanog u stavku 1. točki 2. ovoga članka.

Lakši porezni prekršaji

Članak 194.

(1) Novčanom kaznom u iznosu u iznosu od 260,00 do 26.540,00 eura kaznit će se pravna osoba:

1. ako poslovne knjige i druge evidencije s pripadajućom dokumentacijom ne čuva na mjestu propisanom zakonom (članak 66. stavak 9.)

2. ako na početku poslovanja i krajem svake poslovne godine ne popiše svu imovinu i obveze (članak 66. stavak 14.)

3. ako ne popiše imovinu i obveze pri promjenama cijena dobara ili prilikom statusnih promjena ili prestanka obavljanja djelatnosti ili prilikom otvaranja postupka stečaja ili likvidacije (članak 66. stavak 15.)

4. ako na zahtjev poreznog tijela ne stavi na raspolaganje dokumentaciju o elektroničkom sustavu korištenom za vođenje poslovnih knjiga, evidencija i izvješća na propisani način (članak 67. stavak 7.)

5. ako ne prijavi činjenicu stjecanja većinskog udjela ili činjenicu da je u sustavu povezanih društava, u propisanom roku (članak 68. stavak 2. i 4.)

6. ako ne prijavi činjenicu promjene većinskog vlasnika u propisanom roku (članak 68. stavak 3. i 4.)

7. ako ne dostavi poreznom tijelu podatke o osobi i ovlašteniku za koje vodi račun, čuva ili kao zalog uzima vrijednosti ili ustupa pretinac (članak 72.)

8. ako u poreznoj prijavi iskaže netočne ili neistinite podatke (članak 74. stavak 2.)

9. ako ne izda poreznom obvezniku dokumentaciju potrebnu za poreznu prijavu (članak 74. stavak 4.)

10. ako se ne odazove na poziv poreznog tijela radi davanja obavijesti usmeno na službenom mjestu poreznog tijela (članak 79. stavak 4.)

11. ako na traženje poreznog tijela ne dostavi obavijest u pisanom obliku ili obavijest ne dostavi pravodobno (članak 79. stavak 7.)

12. ako ne podnese pravovremeno statistička izvješća Poreznoj upravi za potrebe utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje (članak 79. stavak 9.)

13. ako ometa očevid (članak 82. stavak 1.)

14. ako kao ovršenik koji na zahtjev poreznog tijela ne da podatke ili da netočne i nepotpune podatke o svojoj imovini i dohotku (članak 139.)

15. Financijska agencija, ako ne postupi u skladu s člankom 153. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 130,00 do 13.270,00 eura za prekršaj iz stavka 1. točke 1. do 5. i 7. do 14. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(3) Novčanom kaznom od 20,00 do 2650,00 eura za prekršaj iz stavka 1. točke 8., 10., 11. i 12. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.

(4) Novčanom kaznom od 260,00 do 2650,00 eura kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Za ponovljeni prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se za prekršaj pravna osoba novčanom kaznom u iznosu od 530,00 do 39.810,00 eura, fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 260,00 do 26.540,00 eura, fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 50,00 do 3980,00 eura, a odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu 530,00 do 3980,00 eura.

- PRILOZI**
- **Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa**
 - **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**

PRILOG 4.:			
OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA			
1.	OPĆE INFORMACIJE		
1.1.	Stručni nositelj:	Ministarstvo financija	
1.2.	Naziv propisa:	Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt strateškog planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: Ne	Naziv akta: Opis mjere:
1.4.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: Ne	Naziv pravne stečevine:
2.	UTVRĐIVANJE PROBLEMA		
2.1.	Predlažu se izmjene i dopune Općeg poreznog zakona zbog usklade sa Zakonom o fiskalizaciji. Radi se o potrebi da se postojeće odredbe OPZ-a u najvećoj mogućoj mjeri usklade s novim Zakonom o fiskalizaciji.		
2.2.	Izvor podataka:		
	čl. 8., čl. 64. st. 1., čl. 67., čl. 79., čl. 124., čl. 191., čl. 192., čl. 194. Općeg poreznog zakona		
3.	UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA		
3.1.	Opis posebnog cilja		
	1. Cilj Zakona je usklađenje postojećih odredbi Općeg poreznog zakona s odredbama novoga Zakona o fiskalizaciji. 2. Smanjenje administrativnog opterećenja, ukidanjem obveze podnošenja Obrasca OPZ-STAT-1. 3. Omogućavanje razmjene podataka o naplati lokalnih poreza i poreza na dohodak između Porezne uprave i jedinica lokalne odnosno područne samouprave čiji su prihod. 4. Dorada odredbi vezanih za dostavu elektroničkih podataka tijekom provođenja poreznog nadzora koja se odnose na dostavu šifri i lozinki onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere, te se kod izricanja upravne mjere zabrane daljnjeg rada skraćuje se rok najmanjeg razdoblja zabrane sa 15 na 8 dana. 4. Nomotehničko usklađenje odredbi Općeg poreznog zakona.		
3.2.	Opis svrhe propisa		

	Zakonom o fiskalizaciji uveden je sustav elzvjestavanja zbog čega se predlaže ukidanje obveze podnošenja statističkog izvješća o dospjelim, a nenaplaćenim tražbinama (Obrazac OPZ-STAT-1), radi administrativnog rasterećenja poreznih obveznika. Postojeća odredba Općeg poreznog zakona koja predviđa iznimke od obveze izdavanja računa, prijedlogom izmjena i dopuna Općeg poreznog zakona proširuje se za usluge oslobođene od poreza na dodanu vrijednost za koje nije propisana obveza izdavanja računa prema posebnom propisu o porezu na dodanu vrijednost. Primjena određenih odredbi Općeg poreznog zakona ukazala je na potrebu njihove nomotehničke dorade. Briše se odredba lakšeg poreznog prekršaja vezanog uz nepravovremeno podnošenje Obrasca OPZ-STAT-1. Evalvacijom pojedinih odredbi OPZ-a kroz njihovu primjenu u praksi poreznih tijela utvrđena je potreba dopune pojedinih odredbi vezanih za vezanih za dostavu elektroničkih podataka tijekom provođenja poreznog nadzora koja se odnose na dostavu šifri i lozinki onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, te se kod izricanja upravne mjere zabrane daljnjeg rada skraćuje se rok sa 15 na 8 dana. Propisivanje razmjene analitičkih podataka o naplati lokalnih poreza i poreza na dohodak koja pripadaju jedinici lokalne samouprave ili područne (regionalne) samouprave između Porezne uprave i jedinica lokalne ili područne samouprave.	
3.3.	Razmotrena druga moguća normativna i nenormativna rješenja	
	Cilj koji se želi postići ostvaruje se isključivo normativnim rješenjem, budući da je potrebno provesti usklađenje odredbi Općeg poreznog zakona s novim Zakonom o fiskalizaciji, te detaljnijim propisivanjem ovlasti poreznih tijela u njihovom postupanju. Navedeni ishod nije moguće postići nenormativnim rješenjem.	
3.4.	Izvor podataka:	
	čl. 8., čl. 64. st. 1., čl. 67., čl. 79., čl. 124., čl. 191., čl.192., čl. 194. Općeg poreznog zakona	
4.	UTVRĐIVANJE UČINAKA I ADRESATA	
4.1.	Posebni cilj: Cilj izmjena i dopuna Općeg poreznog zakona je usklađenje postojećih odredbi Općeg poreznog zakona s odredbama novog Zakona o fiskalizaciji, postizanje administrativnog rasterećenja te osiguranje djelotvornog postupanja poreznih tijela.	
4.1.1.	Učinci na gospodarstvo:	Adresati:
	Planirane izmjene i dopune Općeg poreznog zakona omogućit će - smanjenje administrativnog opterećenja - smanjenje materijalnih troškova	Tuzemne fizičke i pravne osobe
4.1.2.	Učinci na održivi razvoj:	Adresati:

	Izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona bit će omogućeno smanjenje negativnog utjecaja na okoliš manjim opsegom potrošnje papira	Tuzemne fizičke i pravne osobe
4.1.3.	Učinci na socijalnu skrb:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na socijalnu skrb.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.4.	Učinci na zaštitu ljudskih prava:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na zaštitu ljudskih prava.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.5.	Učinci na druga područja:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na druga područja.	Nisu utvrđeni adresati.
5.	ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA	
5.1.	Analiza učinaka i adresata u području gospodarstva:	
	Izmjene i dopune Općeg poreznog zakona imat će pozitivne učinke na tuzemne fizičke i pravne osobe u području gospodarstva: smanjenjem administrativnog opterećenja i broja obrazaca koje su obveznici dužni voditi.	
5.2.	Analiza učinaka i adresata u području održivog razvoja:	
	Uvođenjem sustava izvještavanja Zakonom o fiskalizaciji te ukidanjem obveze podnošenja Obrasca OPZ-STAT-1 osigurava se izvještavanje digitalnim putem bez „ispisa“ dokumenata, a smanjuje se i potrošnja papira uz istovremeni doprinos očuvanju okoliša.	
5.3.	Analiza učinaka i adresata u području socijalne skrbi:	
	Nije utvrđen izravan učinak u području socijalne skrbi.	
5.4.	Analiza učinaka i adresata u području zaštite ljudskih prava:	
	Nije utvrđen izravan učinak u području zaštite ljudskih prava.	
5.5.	Analiza učinaka i adresata u drugim područjima:	
	Nije utvrđen izravan učinak u drugim područjima.	
5.6.	Izvor podataka:	
	čl. 8., čl. 64. st. 1., čl. 67., čl. 79., čl. 124., čl. 191., čl. 192., čl. 194. Općeg poreznog zakona	
6.	SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE	
6.1.	Savjetovanje: Održano je eSavjetovanje u odnosu na Obrazac Iskaza o procjeni učinaka propisa u razdoblju od 18.09.2025. do 18.10.2025., tijekom kojeg su zaprimljena dva komentara koja nisu prihvaćena jer se odnose na zakonski tekst, ne na Obrazac.	
6.2.	Konzultacije: O Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa provedene su konzultacije s Uredom za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske i nadležnim tijelima (Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo branitelja, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Državni inspektorat, Državni zavod za statistiku, Financijska agencija, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, Sigurnosno-obavještajna agencija, Agencija za zaštitu osobnih podataka).	
7.	ZAKLJUČAK	
7.1.	Pozitivni učinci: Smanjenje administrativnog opterećenja uslijed ukidanja obrasca OPZ-STAT-1	Negativni učinci:

7.2.	Zaključak o učincima koji će proisteći iz provedbe: Smanjenje administrativnog opterećenja poduzentika.
8.	PRILOZI
8.1	Dokumenti u prilogu:
	Nema priloga
9.	OVJERA ČELNIKA STRUČNOG NOSITELJA
	Potpis: dr. sc. Marko Primorac, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar financija Datum: 14.11.2025

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo financija
Svrha dokumenta	Izješćivanje o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona
Datum dokumenta	17. studenog 2025.
Verzija dokumenta	v.1.
Vrsta dokumenta	Izvešće
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Zakon o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	"-"
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo financija
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	"-"
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Savjetovanje o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona provodilo se putem središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje s javnošću https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=31511. Savjetovanje se provodilo u razdoblju od 18. rujna 2025. do 18. listopada 2025.

Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Svoje primjedbe dostavili su: Kristina Pongrac, Udruga za kulturu i sport pozitivna sila, Dina Gligo, Hrvatska udruga priređivača igara na sreću, Anita Rupnik, Udruga nakladnika informativnih publikacija, Američka gospodarska komora u Hrvatskoj, Marijana Raguž, Marina Milat, Miro Opačak, Ljiljana Horvat, Ivica Filković, Hrvatska obrtnička komora, Davor Brkić, Revidere društvo s ograničenom odgovornošću za računovodstvene usluge, Dubravka Šiprak, Ana Bradvica, Fedra d.o.o. za poslovne i knjigovodstvene usluge, Tamara Katarajn, Natalija Šiprak, Vedrana Đugum, Mihaela Benić Menalo, Ivana Špoljarić, Antonija Rozalija Kalember, Vesna Varšava, Ana Dujmović, Pučki pravobranitelj, Božica Ištvančić, Anita Sruk, Sanja Košta, Hrvatska komora poreznih savjetnika, Dina Šoštarec, Matija Labaš, Hrvoje Lovaković, Ana Manola, Vjekoslav Šimunović, Frano Mišković, Ivan Grgurina, Andrea Perković, Laura Klapka, Ante Brizić, Marko Rakar, Bilić-savjetovanje društvo s ograničenom odgovornošću za usluge, Matija Labaš, Matea Sučić, Antonio Prtenjača, Vedeta Družijanić
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Analiza dostavljenih primjedbi i prijedloga nalazi se u privitku ovog obrasca.
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne troškove.

Izvješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona

Redni broj	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1	KRISTINA PONGRAC NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA Predlaže se proširenje osobnih odbitaka i neoporezivih primitaka za stipendije, nagrade, produkcijske potpore, putne i dnevne troškove te mentorske naknade. Ova mjera financijski osnažuje umjetnike i povećava profesionalne mogućnosti. Umjetnički rad zahtijeva znatna kontinuirana ulaganja u materijale, edukaciju i mobilnost. Povećani osobni odbitak omogućuje realniji prikaz troškova rada. Kao primjer možemo navesti besmisao oporezivanja putnih troškova osobama kojima je drugi dohodak jedini izvor prihoda. Ovu mjeru moguće je ograničiti prema poreznim razredima, npr. 100% poreznog odbitka za osobe kojima su prosječna primanja u protekle 3 godine ispod granice veće stope poreza na dohodak i kojima je drugi dohodak jedini izvor prihoda i/ili su u aktivnom statusu profesionalnog umjetnika. Prijedlog izmjene: U članku o osobnom odbitku dodati: "Umjetnicima i kulturnim djelatnicima priznaje se povećani osobni odbitak za troškove nužne edukacije, putovanja, materijala i pripreme umjetničkih projekata, u visini do 100% dokumentiranih izdataka." Učinak: Povećanje održivosti umjetničkog rada i smanjenje poreznog opterećenja.	Nije prihvaćen Predloženo nije predmet Općeg poreznog zakona.

2	KRISTINA PONGRAC NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA Predlažem izuzeće od fiskalizacije za direktno pružene usluge umjetnika i svih drugih osoba registriranih za umjetnički rad (umjetničke organizacije, umjetničke strukovne organizacije, umjetnički obrti i sl.) kao i direktnu prodaju njihovih djela, uključujući fizičku i web prodaju (prodaju na daljinu) uz izdavanje računa fizičke osobe. Ova mjera povećava fleksibilnost, dostupnost i tržišnu vidljivost umjetničkih proizvoda. Umjetnici često posluju povremeno i s malim prometima. Fiskalizacija im nameće nerazmjerno administrativno opterećenje. Prijedlog izmjene: Dodati novi članak: "Umjetnici, umjetničke organizacije i umjetničke strukovne organizacije te druge fizičke i pravne osobe registrirane kao primarno umjetnički subjekti izuzimaju se od obveze fiskalizacije u slučaju prodaje vlastitih umjetničkih djela ili pružanja umjetničkih usluga, uz mogućnost izdavanja računa fizičke osobe, mogućnost prodaje na daljinu i bez obveze korištenja fiskalne blagajne." Učinak: Pojednostavljenje poslovanja, smanjenje troškova i poticanje prodaje umjetničkih djela.	Nije prihvaćen Izuzeće od fiskalizacije nije predmet Općeg poreznog zakona.
---	--	--

3	UDRUGA ZA KULTURU I SPORT POZITIVNA SILVA NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA Predlažemo sljedeće izmjene i dopune niza poreznih zakona s ciljem olakšavanja rada profesionalnih umjetnika i organizacija u kulturi, poticanja tržišta umjetnina, osnaživanja međunarodne kulturne suradnje te uvođenja fiskalno stimulativnih mjera za kulturnu i umjetničku produkciju na hrvatskom, regionalnom, jedinstvenom europskom tržištu i slobodnom inozemnom tržištu. Sve navedene olakšice treba primijeniti na razne pravne forme i ustrojstvene oblike umjetničkih subjekata - nezavisne umjetnike_ce, samostalne umjetnike_ce, umjetnike_ce obrtnike_ce, umjetničke organizacije, umjetničke strukovne udruge, izložbene i prodajne galerije, umjetničke institucije, umjetničke zaklade, umjetničke usluge poduzeća registriranih za umjetnost i udruga u kulturi, umjetničke zadruge i druge. Umjetničko i kulturno stvaralaštvo u RH ne bi smjeli biti u nepovoljnijem ili manje razvijenom poreznom položaju od drugih društveno korisnih djelatnosti. Za Zakon o porezu na dodanu vrijednost predlažemo: - Snižena stopa PDV-a na umjetnička djela i usluge - Oslobođenje PDV-a za umjetničke i neprofitne kulturne usluge u inozemstvu i iz inozemstva - Izuzimanje neprofitnih organizacija u kulturi od obveze ulaska u sustav PDV-a za svrhe pružanja međunarodnih usluga na globalnom tržištu Za Zakon o porezu na dobit predlažemo: - Veći porezno priznati rashodi za ulaganje u umjetnost - Veće porezno uvažavanje donacija i sponzorstava u kulturi Za Opći porezni zakon predlažemo: - Izuzeće od fiskalizacije i mogućnost direktne prodaje umjetničkih djela i usluga - Povećani osobni odbici i neoporezivi primici Ovi prijedlozi doprinose fiskalnoj održivosti, transparentnosti i razvoju suvremenog kulturnog tržišta u Republici Hrvatskoj te u Europskom kontekstu. Usvajanje predloženih mjera pridonosi ravnopravnom položaju umjetnika i kulturnih djelatnika u poreznom sustavu te jača kulturnu ekonomiju kroz poticajne, pravedne i provedive zakonske okvire. Predložene izmjene i dopune poreznih zakona imaju za cilj: - olakšati i motivirati rad suvremenih umjetnika_ca i organizacija u kulturi, - potaknuti tržište umjetnina i međunarodnu kulturnu suradnju, - uvesti fiskalno stimulativne mjere za kulturnu i umjetničku produkciju, - osigurati ravnopravnost kulturnog sektora s drugim društveno korisnim djelatnostima, posebno sportom. Ovi prijedlozi nastali su višegodišnjim konzultacijama sa brojnim umjetnicima i kulturnim radnicama te doprinose cjelovitom i održivom okviru koji potiče razvoj umjetničkog i kulturnog sektora, očuvanje talenata, povećanje investicija i međunarodnu vidljivost Republike Hrvatske.	Nije prihvaćen Predloženo nije predmet Općeg poreznog zakona.
---	--	--

4 UDRUGA ZA KULTURU I SPORT POZITIVNA SILA NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA Povećani osobni odbici i neoporezivi primici Predlažemo proširenje osobnih odbitaka i neoporezivih primitaka za stipendije, nagrade, produkcijske potpore, putne i dnevne troškove te mentorske naknade. Ova mjera financijski osnažuje umjetnike i povećava profesionalne mogućnosti. Umjetnički rad zahtijeva znatna kontinuirana ulaganja u materijale, edukaciju i mobilnost. Povećani osobni odbitak omogućuje realniji prikaz troškova rada. Kao primjer možemo navesti besmisao oporezivanja putnih troškova osobama kojima je drugi dohodak jedini izvor prihoda. Ovu mjeru moguće je ograničiti prema poreznim razredima, npr. 100% poreznog odbitka za osobe kojima su prosječna primanja u protekle 3 godine ispod granice veće stope poreza na dohodak i kojima je drugi dohodak jedini izvor prihoda i/ili su u aktivnom statusu profesionalnog umjetnika. Prijedlog izmjene: U članku o osobnom odbitku dodati: "Umjetnicima i kulturnim djelatnicima priznaje se povećani osobni odbitak za troškove nužne edukacije, putovanja, materijala i pripreme umjetničkih projekata, u visini do 100% dokumentiranih izdataka." Učinak: Povećanje održivosti umjetničkog rada i smanjenje poreznog opterećenja.	Nije prihvaćen Predloženo nije predmet Općeg poreznog zakona.
5 DINA GLIGO NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA Povećani osobni odbici i neoporezivi primici Predlažem proširenje osobnih odbitaka i neoporezivih primitaka za stipendije, nagrade, produkcijske potpore, putne i dnevne troškove te mentorske naknade. Ova mjera financijski osnažuje umjetnike i povećava profesionalne mogućnosti. Umjetnički rad zahtijeva znatna kontinuirana ulaganja u materijale, edukaciju i mobilnost. Povećani osobni odbitak omogućuje realniji prikaz troškova rada. Kao primjer možemo navesti besmisao oporezivanja putnih troškova osobama kojima je drugi dohodak jedini izvor prihoda. Ovu mjeru moguće je ograničiti prema poreznim razredima, npr. 100% poreznog odbitka za osobe kojima su prosječna primanja u protekle 3 godine ispod granice veće stope poreza na dohodak i kojima je drugi dohodak jedini izvor prihoda i/ili su u aktivnom statusu profesionalnog umjetnika. Prijedlog izmjene: U članku o osobnom odbitku dodati: "Umjetnicima i kulturnim djelatnicima priznaje se povećani osobni odbitak za troškove nužne edukacije, putovanja, materijala i pripreme umjetničkih projekata, u visini do 100% dokumentiranih izdataka." Učinak: Povećanje održivosti umjetničkog rada i smanjenje poreznog opterećenja.	Nije prihvaćen Predloženo nije predmet Općeg poreznog zakona.

6	DINA GLIGO NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA Izuzeće od fiskalizacije i direktna prodaja umjetničkih djela i usluga Predlažem izuzeće od fiskalizacije za direktno pružene usluge umjetnika i svih drugih osoba registriranih za umjetnički rad (umjetničke organizacije, umjetničke strukovne organizacije, umjetnički obrti i sl.) kao i direktnu prodaju njihovih djela, uključujući fizičku i web prodaju (prodaju na daljinu) uz izdavanje računa fizičke osobe. Ova mjera povećava fleksibilnost, dostupnost i tržišnu vidljivost umjetničkih proizvoda. Umjetnici često posluju povremeno i s malim prometima. Fiskalizacija im nameće nerazmjerno administrativno opterećenje. Prijedlog izmjene: Dodati novi članak: "Umjetnici, umjetničke organizacije i umjetničke strukovne organizacije te druge fizičke i pravne osobe registrirane kao primarno umjetnički subjekti izuzimaju se od obveze fiskalizacije u slučaju prodaje vlastitih umjetničkih djela ili pružanja umjetničkih usluga, uz mogućnost izdavanja računa fizičke osobe, mogućnost prodaje na daljinu i bez obveze korištenja fiskalne blagajne." Učinak: Pojednostavljenje poslovanja, smanjenje troškova i poticanje prodaje umjetničkih djela.	Nije prihvaćen Predloženo nije predmet Općeg poreznog zakona.
---	---	--

7	DINA GLIGO NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA Predlažem sljedeće izmjene i dopune niza poreznih zakona s ciljem olakšavanja rada profesionalnih umjetnika i organizacija u kulturi, poticanja tržišta umjetnina, osnaživanja međunarodne kulturne suradnje te uvođenja fiskalno stimulativnih mjera za kulturnu i umjetničku produkciju na hrvatskom, regionalnom, jedinstvenom europskom tržištu i slobodnom inozemnom tržištu. Sve navedene olakšice treba primijeniti na razne pravne forme i ustrojstvene oblike umjetničkih subjekata - nezavisne umjetnike_ce, samostalne umjetnike_ce, umjetnike_ce obrtnike_ce, umjetničke organizacije, umjetničke strukovne udruge, izložbene i prodajne galerije, umjetničke institucije, umjetničke zaklade, umjetničke usluge poduzeća registriranih za umjetnost i udruga u kulturi, umjetničke zadruge i druge. Umjetničko i kulturno stvaralaštvo u RH ne bi smjeli biti u nepovoljnijem ili manje razvijenom poreznom položaju od drugih društveno korisnih djelatnosti. Za Zakon o porezu na dodanu vrijednost predlažem: - Snižena stopa PDV-a na umjetnička djela i usluge - Oslobođenje PDV-a za umjetničke i neprofitne kulturne usluge u inozemstvu i iz inozemstva - Izuzimanje neprofitnih organizacija u kulturi od obveze ulaska u sustav PDV-a za svrhe pružanja međunarodnih usluga na globalnom tržištu Za Zakon o porezu na dobit predlažem: - Veći porezno priznati rashodi za ulaganje u umjetnost - Veće porezno uvažavanje donacija i sponzorstava u kulturi Za Opći porezni zakon predlažem: - Izuzeće od fiskalizacije i mogućnost direktne prodaje umjetničkih djela i usluga - Povećani osobni odbici i neoporezivi primici Ovi prijedlozi doprinose fiskalnoj održivosti, transparentnosti i razvoju suvremenog kulturnog tržišta u Republici Hrvatskoj te u Europskom kontekstu. Usvajanje predloženih mjera pridonosi ravnopravnom položaju umjetnika i kulturnih djelatnika u poreznom sustavu te jača kulturnu ekonomiju kroz poticajne, pravedne i provedive zakonske okvire. Predložene izmjene i dopune poreznih zakona imaju za cilj: - olakšati i motivirati rad suvremenih umjetnika_ca i organizacija u kulturi, - potaknuti tržište umjetnina i međunarodnu kulturnu suradnju, - uvesti fiskalno stimulativne mjere za kulturnu i umjetničku produkciju, - osigurati ravnopravnost kulturnog sektora s drugim društveno korisnim djelatnostima, posebno sportom. Ovi prijedlozi nastali su višegodišnjim konzultacijama sa brojnim umjetnicima i kulturnim radnicama te doprinose cjelovitom i održivom okviru koji potiče razvoj umjetničkog i kulturnog sektora, očuvanje talenata, povećanje investicija i međunarodnu vidljivost Republike Hrvatske.	Nije prihvaćen Predloženo nije predmet Općeg poreznog zakona.
8	HRVATSKA UDRUGA PRIREĐIVAČA IGARA NA SREĆU NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA Nastavno na prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona donosimo Opći	Nije prihvaćen Sukladno resursima osigurava se funkcioniranje postupaka propisanih poreznim propisima. Blokadom pristupa Internet stranicama te zabranom izvršenja platnih transakcija u korist inozemnih priređivača provodi se zaštita potrošača i maloljetnika od sudjelovanja u igrama na sreću nelicenciranih

komentar na izmjene i provedbu Općeg poreznog zakona u dijelu nedozvoljenog obavljanja gospodarske djelatnosti putem interneta (igre na sreću) 1) Sažetak stajališta HUPIS pozdravlja namjeru i nastojanje države da suzbije nedozvoljeno obavljanje gospodarskih djelatnosti putem interneta. Međutim, sadašnji normativni i provedbeni okvir – osobito praksa primjene čl. 44. i 44.a OPZ-a te pripadajućih podzakonskih akata – pokazuje se nedostatnim, sporo-reaktivnim i tehnički ograničenim za današnje digitalno okruženje. Posljedica je nesrazmjeran porast nelicenciranih priređivača i njihovih promotora/posrednika (affiliate, recenzentske i kuponske stranice, influenceri, oglašivačke mreže), koji ciljano nude usluge građanima RH, a izbjegavaju regulatorne, porezne i javnozdravstvene obveze. Trenutačno baratamo sa listom od aktivnih 247 ilegalnih priređivača igara na sreću, putem interneta, te svega 12 legalnih (kolokvijano "licenciranih"). Time nastaje: - šteta potrošačima (zaobilaženje samoisključenja i dobi, izostanak KYC/AML-a, nepriznavanje prigovora), - rizik maloljetnika i ranjivih skupina, - gubitak javnih prihoda i nelojalna konkurencija prema domaćim licenciranim priređivačima i medijima, - erozija učinka Zakona o igrama na sreću i povezanih propisa (AML, GDPR, DSA, Zakon o elektroničkim medijima). 2) Ključni nedostaci postojećeg okvira - Preuzak doseg čl. 44.a: mjera blokade uplata ograničena je na platne kartice i kartične sheme, i to dominantno na uplatu, dok isplate (novčani tok prema igračima) i alternativni oblici plaćanja ostaju izvan dometa. - Neobuhvaćeni "promotori": OPZ eksplicitno ne adresira subjekte koji ekonomski eksploatiraju nezakonitu djelatnost kroz oglašavanje, rangiranja/"recenzije", preporuke i referral kodove, iako generiraju promet prema nelicenciranim priređivačima. - Sporost i manualnost provedbe: od izdavanja naloga do provedbe protekne više tjedana; liste za blokadu nisu strojno čitljive, verzionirane i API-pristupačne, pa se blokade često "preskaču" zamjenom domena/hosting-a. - Nepotpuna međuinstitucionalna koordinacija (Porezna, DORH, AEM, HAKOM, MUP/DORH, banke/PSP, FINA, HZJZ) i nedostatak jedinstvene operativne procedure. 3) Prijedlozi izmjena OPZ-a (A) Članak 44. – definicija i doseg - Jasno proširiti da se "nedozvoljeno obavljanje gospodarske djelatnosti putem interneta" odnosi na promociju/posredovanje usluga koje su u RH dopuštene samo uz odobrenje (igre na sreću) - U stavak dodati da se i "promotori" smatraju subjektima iz članka 44. ako ostvaruju prihode ili druge gospodarski procjenjive koristi potičući sudjelovanje u nedozvoljenoj djelatnosti. - Ugraditi načelo automatizacije: Porezna uprava ima voditi dinamičnu listu (domena, URL-ovi, IP-evi, ASN, aplikacije, identifikatori novčanika, referral kodovi) u strojno čitljivom formatu, čije objavljivanje proizvodi pravne učinke za adresate mjera. (B) Članak 44.a – blokada plaćanja (proširenje i preciziranje) - Umjesto reference isključivo na "platne kartice", propisati sve platne usluge i instrumente. kada pružaju platnu uslugu korisnicima u RH. - Kao iznimno važno, obuhvatiti isplate: izričito propisati zabranu izvršenja isplata prema igračima koje potječu od

priređivača, koji te igre ne priređuju na društveno odgovoran način propisan nacionalnim zakonodavstvom. I u drugim zemljama članicama EU prisutan je problem učinkovitosti provedbe ovakve vrste blokade, koja proizlazi iz specifičnosti interneta kao kanala prodaje, s obzirom na postojanje informatičkih modaliteta koji omogućuju zaobilaženje blokade pristupa. Obzirom na naprijed navedeno nisu prihvatljive izmjene odredbi članaka 44. i 44.a na način koji predlažete.

nelicenciranog priređivanja (pokriva cijeli tok novca – uplate i isplate). - Zamijeniti sadašnje rješenje iz stavka koji upućuje samo na identifikatore kartičnih shema neutralnom odredbom: “identifikatori koje Porezna uprava objavi (npr. BIN/IIN, IBAN, merchant ID, URL, domene, kripto-adrese itd.)” – kako bi sustav bio tehnički precizan i prilagodljiv digitalnom okruženju koje se kontinuirano mijenja. - Propisati rok izvršenja za pružatelje platnih usluga (npr. 24 sati od objave/stavljanja na Listu) te obvezu vođenja tragova kontrole i periodičnog izvještavanja Poreznoj upravi. Napomena: Ako se iz tehničkih razloga zadržava čl. 44.a u sadašnjoj strukturi, predlažemo uvesti novi čl. 44.b kojim se posebno uređuje zabrana isplata i obveze subjekata iz točke 2). (C) Članak 58. – učinkovitost i pravni lijek - Uvesti model “hitne privremene mjere”: automatska provedba po dostavi/objavi naloga (ili stavljanju na Listu), bez odgode, uz ex post prigovor/žalbu i brz nadzor. Digitalni akteri mijenjaju identifikatore u minutama; odgoda od dan ili dva čini mjeru neučinkovitom. 4) Operativni paket mjera (propisati u pravilniku/naputku) - Centralna Lista za blokade (domene, URL-ovi, aplikacije, IP-evi/ASN, merchants/VASP identifikatori, referral kodovi) – API pristup za Poreznu, pružatelje platnih usluga, operatore, oglasne mreže i medijske regulatore, te sve ostale dionike sustava. - Rokovi: objava → obveza preuzimanja u 24 h; provedba u 48 h; revizija svaka 3 mjeseca. - Međuresorno djelovanje: Porezna (nositelj), AEM (online oglašavanje, platforme), HAKOM (upravljajući pristupa i DNS/CDN), MUP/DORH (kazneni aspekt), banke/PSP/VASP/FINA, HZJZ (javne politike ovisnosti i samoisključenje). - Oglašavanje i promotori: HAKOM i Porezna provode zabranu oglašavanja i monetizacije nelicenciranih priređivača; promotori s Liste trpe blokadu pristupa, nadalje novčane kazne te mjeru de-monetizacije (affiliate/on-site kupone, “bonuse bez depozita”, recenzije s referral linkovima). - Transparentnost i zaštita prava: mehanizam prigovora i brzog skidanja s Liste uz dokaz zakonitosti; svaka ispravka javno se bilježi u dnevniku promjena. 5) Usklađenost s horizontalnim politikama Predloženi paket je u skladu s ciljevima DSA-a (brza reakcija na nezakonit sadržaj/usluge), AML/CFT standardima (prekid financijskih tokova prema nelicenciranim subjektima) i GDPR-om (obrada ograničena na identifikatore nužne za provedbu javnog interesa). Podržavamo i horizontalne inicijative drugih sektora koje traže automatizirane, precizne i učinkovite mehanizme blokiranja i nadzora drugih vrsta nezakonitog te štetnog sadržaja 6) Prilog: primjeri promotora Radi ilustracije dostavljamo primjerni popis promotorskih/affiliate web-lokacija koji usmjeravaju korisnike iz RH prema nelicenciranim priređivačima: <https://bonusbezdepozita.com/> <https://bonusmajstori.com/bonusi/> <https://book-of-ra.hr/> <https://casinauhrvatskoj.com/online-casino-bonusi/> <https://casinax.com/igre/> <https://casino-hrvatska.com/> <https://casinoble.hr/> <https://casinohrvatska.com/> <https://geek.hr/jackpot/recenzija/22bet-kladionica/> <https://germanija.hr/> 7) Zaključak Kako bi se zaštitili

potrošači, ranjive skupine i državni proračun te osigurala ravnopravna tržišna utakmica, potrebno je: - proširiti čl. 44. na promotore i ilegalne medije, - proširiti i tehnološki neutralizirati čl. 44.a (sve metode plaćanja + uplata i isplata, svi pružatelji platnih usluga), po potrebi dodati novi čl. 44.b, - osnažiti čl. 58. radi automatizma i brzine provedbe, te - uspostaviti centraliziranu, API-pristupačnu listu i stalnu međuresornu radnu skupinu. HUPIS stoji na raspolaganju za rad u užoj tehničkoj skupini radi preciziranja normativnog teksta i izrade provedbenih protokola.	
9 ANITA RUPNIK NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA Predložene izmjene članka 67. Općeg poreznog zakona daju Poreznoj upravi neograničen pristup podacima, softveru, hardveru i bazama podataka pod izlikom da oni „izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice“. Takva formulacija je preširoka, neodređena i opasna, jer omogućava poreznom službeniku da sam procjenjuje što je „izravno ili neizravno relevantno“, bez jasnih ograničenja i sudske nadzora. Time se otvara mogućnost uvida u privatne i poslovno povjerljive podatke koji nisu povezani s predmetnim poreznim postupkom. Posebno je sporno što Porezna uprava prema novim stavcima 4. i 5. može: kopirati cijele medije (računala, servere, diskove, cloud sustave), tražiti lozinke i šifrirne ključeve, što znači da bi mogla pristupiti svim sadržajima na uređajima – uključujući osobne podatke, poslovne tajne, dopise i podatke drugih klijenata ili obveznika. Uključujući i moje osobne podatke, na svojem računalu imam osobne podatke, podatke moje djece, te fotografije, čime jamčite sigurnost, najvjerojatnije najveća sigurnost je "članska iskaznica". To je u suprotnosti s načelima zaštite privatnosti, poslovne tajne i GDPR-a, kao i s temeljnim ustavnim pravima. Računovodstveni i informatički sustavi često sadrže podatke desetaka različitih subjekata, pa bi ovakav pristup doveo do neopravdanog otkrivanja povjerljivih informacija trećih osoba. U konačnici, ovakva ovlast nije razmjerna cilju poreznog nadzora i prelazi granice poreznog postupka, zadirući u područje kaznenih i forenzičkih radnji koje bi smjele biti dopuštene isključivo uz sudski nalog i strogo propisane procedure. Srdačno Vas pozdravljam i ova vaše politika vode sve više tome da je potrebno ugasiti poduzetništvo u Hrvatskoj..	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

10	UDRUGA NAKLADNIKA INFORMATIVNIH PUBLIKACIJA NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA Sljedeće komentare dostavljamo u koordinaciji s Hrvatskom udrugom digitalnih izdavača (HUDI), čiji su komentari zaprimljeni putem e-mail adrese e-savjetovanja@vlada.hr uslijed tehničkih poteškoća u sustavu e-Ovlaštenja. Nastavno na nadopune Općeg poreznog zakona, uvođenjem većeg nadzora, aktualnim piratskim deliktima te sukladno članku 44., gdje Porezna uprava već ima propisane ovlasti za provođenje blokiranja internetskih stranica, financijskih uplata i promocije nezakonitih audiovizualnih sadržaja, ovim putem naglašavamo potrebu jasnije propisanih stavaka te konkretnih procedura kako bi se postojeće ovlasti u potpunosti provele. Smatramo neophodnom hitnu reevaluaciju i aktualizaciju podzakonskih propisa i tehničkih procedura kako bi se osigurali automatizirani, precizni i učinkoviti mehanizmi blokiranja i nadzora. Mjere trebaju uključivati napredne alate za sprječavanje kontinuiranog preusmjerenja i izmjena domena, što trenutno onemogućuje trajnu blokadu piratstva. Danas te aktivnosti nisu dosljedno implementirane, osobito u dijelu tehničke blokade pristupa piratskim stranicama koje se ne kontroliraju niti gase, kao ni u segmentima onemogućavanja uplata prema piratskim operaterima i nadzora online oglašavanja. Hrvatska udruga digitalnih izdavača (HUDI) i digitalni izdavači spremni su dostavljati liste piratskih stranica kako bi se osigurala pravodobna i sustavna blokada. Očekujemo da i Porezna uprava prati, ažurira i održava svoje liste piratskih stranica te provodi učinkovite akcije temeljene na najnovijim informacijama koje joj dostavljaju udruge i izdavači. U cilju lakšeg praćenja, HUDI i digitalni izdavači mogu dostaviti i listu legalnih medija. Takva suradnja je ključna za pravodobno i dosljedno provođenje blokada te zaštitu digitalnog tržišta od nedozvoljenog djelovanja. Sukladno navedenom, urgiramo da se osigura potrebna izmjena zakonskog okvira kako bi se zabrana obavljanja nezakonite gospodarske djelatnosti na internetu jednoznačno odnosila na piratstvo, specifično: 1. članak 44. a. da piratstvo ulazi u definiciju razmjene dobara i usluga na tržištu radi ostvarivanja prihoda, dohotka, dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi b. da se pod piratstvom podrazumijeva može ili izaziva teško nadoknadiiva šteta za društvenu zajednicu c. dodati da je potrebno automatizirati proces detektiranja i blokiranja s obzirom na dinamičnost digitalnog ekosustava 2. članak 44a a. maknuti platne kartice kako bi se obuhvatio bilo koji način plaćanja, odnosno sve platne usluge piratskog sadržaja (npr. kripto, no i šire) b. osigurati da odgovornost platnih usluga nisu samo banke već svi subjekti koji pružaju platne usluge korisnicima u RH (npr. Revolut i slično) 3. članak 58 a. urediti članak kako bi se omogućila automatska provedba blokiranja po dostavi, bez odgode od nekoliko tjedana ili više. Digitalne usluge, a specijalno pirati odmah nakon blokade već imaju spremnu alternativu domenu.	Nije prihvaćen Sukladno resursima osigurava se funkcioniranje postupaka propisanih poreznim propisima. Blokadom pristupa Internet stranicama te zabranom izvršenja platnih transakcija u korist inozemnih priređivača provodi se zaštita potrošača i maloljetnika od sudjelovanja u igrama na sreću nelicenciranih priređivača, koji te igre ne priređuju na društveno odgovoran način propisan nacionalnim zakonodavstvom. I u drugim zemljama članicama EU prisutan je problem učinkovitosti provedbe ovakve vrste blokada, koja proizlazi iz specifičnosti interneta kao kanala prodaje, s obzirom na postojanje informatičkih modaliteta koji omogućuju zaobilaznje blokade pristupa. Obzirom na naprijed navedeno nisu prihvatljive izmjene odredbi članaka 44. i 44.a na način koji predlažete.
----	---	--

11	AMERIČKA GOSPODARSKA KOMORA U HRVATSKOJ NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA Dobrovoljno prijavljivanje neprijavljene porezne obveze AmCham pozdravlja uvođenje mogućnosti dobrovoljnog prijavljivanja porezne obveze vezano uz inozemni dohodak koji ostvare fizičke osobe propisano člankom 12.b Općeg poreznog zakona. Međutim, AmCham smatra da bi institut samo prijave trebalo proširiti na sve vrste javnih davanja za pravne i fizičke osobe. AmCham-ov prijedlog Predlaže se izmjena Općeg poreznog zakona članka 12.b na način da se proširi sugerirani obuhvat dobrovoljnog prijavljivanja porezne obveze. • AmCham predlaže sljedeće: Propisati mogućnost dobrovoljnog prijavljivanja porezne obveze za sve vrste javnih davanja (što uključuje poreze, doprinose, trošarine, carine) za fizičke i pravne osobe kako je to uobičajeno u mnogim zemljama u okruženju, poput Slovenije.	Nije prihvaćen Dobrovoljno prijavljivanje neprijavljene porezne obveze predstavlja iznimku u postupanju Porezne uprave i uvedeno je iz razloga što podaci iz inozemstva dolaze razmjenom podataka s velikim vremenskim odmakom tako da se mogućnost dobrovoljnog prijavljivanja porezne obvezne ne bi mogla primjenjivati u drugim slučajevima koji nisu istovjetni s navedenim. Uvođenje mogućnosti dobrovoljnog prijavljivanja neprijavljene porezne obveze za sve porezne prijave, moglo bi postići suprotan efekt i potaknuti na neprijavlivanje poreznih obveza te onemogućiti prekršajno sankcioniranje. Kada bi se ovaj institut uveo za sve porezne prijave, ne bi se osigurao stabilan porezni prihod za normalno funkcioniranje države.
12	AMERIČKA GOSPODARSKA KOMORA U HRVATSKOJ NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA Mišljenja Središnjeg ureda Članovi AmCham-a pravnu sigurnost smatraju izuzetno važnom za njihovo poslovanje u Hrvatskoj. Ujednačeno postupanje i predvidivost u postupanju poreznih tijela značajno bi doprinijela pravnoj sigurnosti, a time i razini inozemnih ulaganja. U Hrvatskoj postoji institut obvezujućih i neobvezujućih mišljenja. Porezni obveznici se ne odlučuju često na traženje obvezujućih mišljenja jer su ona dostupna samo za buduće transakcije. Neobvezujuća mišljenja koje izdaje Središnji ured obično se izdaju kako bi pomogla poreznim obveznicima da razumiju primjenu poreznih zakona na specifične situacije. Ta se mišljenja izdaju samo kao smjernice i Porezna uprava ih ne smatra pravno obvezujućima pa ih se teško može koristiti kao obranu u poreznim postupcima i sporovima. U praksi poreznih nadzora je primjetno da inspektori ne postupaju u skladu s njima. Dodatno, članovi AmCham-a navode da je njihov proces izdavanja spor i nepredvidiv. AmCham-ov prijedlog Predlaže se izmjena Općeg poreznog zakona ili Zakona o poreznoj upravi. • AmCham predlaže sljedeće: Vraćanje odredbe u Zakon o Poreznoj upravi prema kojoj su mišljenja, upute i metodologije rada koje donosi Središnji ured obvezujuće za sve ustrojstvene jedinice Porezne uprave. Definirati zakonske rokove za izdavanja neobvezujućih mišljenja.	Nije prihvaćen Poslovi Ministarstva financija, Porezne uprave propisani su Zakonom o Poreznoj upravi. Člankom 3. stavkom 1. točkom 3. Zakona o Poreznoj upravi propisano je da je posao Porezne uprave i „izrada obvezujućih mišljenja“ te je u članku 9. u točki 4. kao jedan od poslova Središnjeg ureda propisana „izrada obvezujućih mišljenja te izrada stručnih mišljenja i objašnjenja o primjeni poreznih propisa“, a u točki 7. „praćenje provedbe propisa i donošenje uputa, mišljenja, metodologija rada i smjernica za ujednačenu, pravilnu, pravodobnu i učinkovitu primjenu poreznih propisa“. Iz opisa poslova Središnjeg ureda jasno je da se radi o obvezujućim mišljenjima o primjeni poreznih propisa (kako za porezne obveznike, tako i za službenike Porezne uprave) te donošenju uputa, mišljenja, metodologija rada i smjernica za ujednačenu, pravilnu, pravodobnu i učinkovitu primjenu poreznih propisa (što se odnosi na sve službenike Porezne uprave). Upute, smjernice, metodologije rada i ostalo objavljuje se i na internom portalu Porezne uprave te je dostupno svim službenicima, koji postupaju u skladu s navedenim dokumentima.

13	AMERIČKA GOSPODARSKA KOMORA U HRVATSKOJ NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA Porezne vlasti kao partneri poslovne zajednice Članovi AmCham-a i dalje informiraju o dojmu da su porezni inspektori u nadzoru usmjereni na traženje pogrešaka s ciljem kažnjavanja poduzetnika. Inspektori i Porezna uprava trebali bi se pozicionirati kao savjetnici gospodarstva. U slučaju kada je očito da pogreška nije napravljena namjerno, dovoljno je, i mnogo korisnije, uputiti upozorenje s planom ispravljanja pogreške. AmCham poziva na ulaganje daljnjih napora u smislu preventivnog djelovanja Porezne uprave, umjesto nametanja dodatnih poreznih obveza i prekršajnih kazni za minorne propuste. Postupak za stjecanja posebnog poreznog statusa („postupak“) ima za cilj promicanje dobrovoljnog ispunjavanja poreznih obveza i smanjenja administrativnog opterećenja. Propisi uređuju postupak koji svaki porezni obveznik mora proći kako bi ostvario poseban porezni status. Međutim, nije jasno propisan obuhvat informacija koje Porezna uprava može tražiti od poreznog obveznika. Time se potencijalno postupak može izjednačiti s postupkom redovnog poreznog nadzora, što nije cilj tog postupka. AmCham-ov prijedlog Predlaže se izmjena Općeg poreznog zakona. • AmCham predlaže sljedeće: Propisati mogućnost izdavanja upozorenja s planom ispravljanja pogreške kod neispravnog utvrđivanja poreznih obveza poreznih obveznika koje dovode do beznačajnih fiskalnih učinaka. Uvesti prag materijalnosti i propisati dozvoljenu učestalost primjene tog instituta po pojedinom poreznom obvezniku (primjerice jednom unutar 3 fiskalna razdoblja, uz uvjet da se kod opetovane pogreške obvezniku nameće kazna XX). Propisati dokumentaciju i opseg informacija koje Porezna uprava može tražiti od poreznog obveznika, kao i rok sklapanja sporazuma o dobrovoljnom ispunjavanju poreznih obveza. Ostvariti aktivnu suradnju s drugim poreznim upravama unutar EU-a u pogledu provođenja postupka za stjecanje posebnog statusa. Odrediti obvezu održavanja redovitih sastanka poreznog obveznika i Porezne uprave na kvartalnoj ili polugodišnjoj osnovi po odobravanju posebnog poreznog statusa.	Nije prihvaćen Porezno tijelo dužno je utvrđivati sve činjenice koje su bitne za donošenje zakonite i pravilne odluke, pri čemu je s jednakom pažnjom dužno utvrditi i one činjenice koje idu u prilog poreznog obveznika. Sudionici porezno-pravnog odnosa dužni su postupati savjesno i u skladu sa zakonom. Porezna uprava djeluje i preventivno putem brošura i obavijesti na svojim internetskim stranicama, a porezni obveznici se sa eventualnim pitanjima mogu obratiti nadležnim ispostavama Porezne uprave. Vezano uz prekršajne kazne napominjemo da Porezna uprava može primijeniti institut oportuniteta u propisanim slučajevima, što znači da odustaje od pokretanja prekršajnog postupka, o čemu su izdane upute djelatnicima Porezne uprave.
----	--	--

14	MARIJANA RAGUŽ NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA Poštovani, Kao građanka Republike Hrvatske, duboko sam zabrinuta zbog predloženih izmjena Općeg poreznog zakona. Iako se zakon formalno odnosi na porezni nadzor, njegovi članci — osobito 67. i 123. — otvaraju prostor za digitalni nadzor bez jasnih granica, bez sudske nadležnosti, i bez prava na obranu. — članak 67. omogućuje kopiranje sadržaja uređaja bez znanja građana — članak 123. aktivira sve ovlasti bez dodatne kontrole Ove izmjene nisu tehničke naravi — mijenjaju odnos između države i građana. Time se povređuju temeljna prava zajamčena Ustavom RH: — članak 3. — vladavina prava — članak 22. — osobna sloboda i pravna sigurnost — članak 29. — pravo na pravično suđenje — članak 37. — pravo na privatnost — članak 48. — pravo vlasništva Dakle, izmjene nisu u skladu s temeljnim vrijednostima demokratskog društva. Pozivam sve odgovorne da povuku sporne odredbe. Zakonodavac ima dužnost štiti ustavni poredak — a ne interese lobija koji algoritimizacijom žele preuzeti kontrolu nad državnim institucijama. Izmjene u ovakvom obliku ne jačaju demokratske strukture, već ih urušavaju. Hrvatska je mlada država koja još nije ni iskusila što zapravo znači demokracija, a već je u kušnji da ovakvim zakonima izgubi demokratske poluge vlasti. Izmjene zakona — da, ali u smjeru jačanja demokratskih alata, a ne u korist globalnih struktura (EU, UN Agenda 2030) koje žele podrediti ustavnopravni poredak RH ciljevima globalne Agende preko ovakvih izmjena. Građane treba zaštititi od neustavne algoritamske kontrole, u kojoj je nejasno tko sve ima pristup, dok se odgovornost institucija minimizira, a demokratski alati za pozivanje na odgovornost brišu ovakvim izmjenama. Da demokraciji — ne tehnokraciji. Ustav Republike Hrvatske je temeljni zakon prema kojem se svi ostali zakoni moraju usklađivati. Zakon mora štiti ljude — a ne strojeve. S poštovanjem, - Marijana Raguž	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere. Od dopuna u članku 123. OPZ-a predlagatelj je odustao.
----	--	---

15 **MIRO OPAČAK**
NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA
 Predlažem dopunu zakona kojom bi se osigurala posebna zaštita gluhih i gluhoslijepih osoba u poreznim postupcima, s naglaskom na neotuđivost komunikacijskih uređaja i pravo na korištenje komunikacijskog posrednika. U praksi poreznih postupaka moguće je provođenje mjera osiguranja ili naplate koje obuhvaćaju oduzimanje imovine poreznog obveznika. Ako se među tom imovinom nalaze i uređaji poput mobitela, računala ili tableta, gluhih i gluhoslijepim osobama time se oduzimaju osnovna komunikacijska pomagala. Za ove osobe komunikacijski uređaji nisu luksuz niti sekundarna imovina, već nužno sredstvo komunikacije i jedini način pristupa komunikacijskom posredniku. Bez tih pomagala gluhe i gluhoslijepe osobe ostaju izolirane, onemogućene u pristupu informacijama, pravima i javnim službama. Time bi se ozbiljno povrijedila njihova temeljna ljudska prava, a ujedno i načelo jednakosti svih građana pred zakonom. Oduzimanje komunikacijskih uređaja značilo bi povredu: • Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom (čl. 9. – pristupačnost; čl. 21. – sloboda izražavanja i mišljenja te pristup informacijama), • Ustava Republike Hrvatske (čl. 14. – jednakost pred zakonom; čl. 16. – razmjernost ograničenja prava), • Zakona o osobnoj asistenciji i drugih nacionalnih propisa koji osiguravaju pravo na korištenje komunikacijskog posrednika. Kako bi se spriječila diskriminacija, predlažem da se u Opći porezni zakon ugradi nova odredba sljedećeg sadržaja: „U postupcima osiguranja i naplate poreznih obveza ne mogu se oduzimati mobilni telefoni, računala, tableti niti druga komunikacijska pomagala nužna osobama s invaliditetom za ostvarivanje prava na komunikaciju i korištenje usluga komunikacijskog posrednika. Takva pomagala ne smatraju se predmetima naplate ni privremenih mjera u smislu ovoga Zakona.“
 Dodatno, radi jasnoće i sprječavanja različitih tumačenja, predlažem da se u definicijski dio zakona doda: • „Komunikacijski uređaj/pomagalo“ – mobitel, računalo, tablet, softver i druga tehnologija koja osobama s invaliditetom omogućuje pristup komunikacijskom posredniku i neometanu komunikaciju, • „Komunikacijski posrednik“ – osoba ili usluga koja posreduje u komunikaciji gluhih i gluhoslijepih osoba putem video veze, aplikacija ili drugih tehnoloških rješenja. Nadalje, potrebno je predvidjeti i prijelaznu odredbu kojom bi se naložilo da porezna tijela, u slučajevima kada su komunikacijski uređaji već oduzeti, izvrše njihovo hitno vraćanje ili osiguraju funkcionalno jednaku zamjenu. Ovim dopunama bi se: • osigurala nediskriminacija gluhih i gluhoslijepih osoba u poreznim postupcima, • očuvalo njihovo pravo na pristup komunikacijskom posredniku, • osigurala usklađenost zakona s međunarodnim i nacionalnim obvezama RH, • zaštitilo dostojanstvo i ravnopravnost osoba s invaliditetom bez narušavanja legitimnih ciljeva porezne naplate.

Prihvaćen
 Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

16 **MARINA MILAT**
NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA
 Poštovani, Predložene odredbe (stavci 4. i 5. (iza stavka 3. dodaju se novi stavci 4. i 5. koji glase)), kojima se Poreznom tijelu omogućuje kopiranje podataka u elektroničkom obliku, uključujući izradu vjerodostojne kopije cijelog medija te traženje lozinki i ključeva za pristup, smatram izuzetno problematičnima i neusklađenima s temeljnim pravima zajamčenima Ustavom RH i pravnim okvirom Europske unije. Ključni problemi: 1. Preširok i nejasan opseg – pojam „izravno ili neizravno utječe“ može obuhvatiti gotovo sve podatke, pa i one koji nisu povezani s poreznim postupkom. To je protivno načelu razmjernosti iz čl. 16. i pravu na zaštitu privatnosti iz čl. 35. Ustava RH. 2. Kopiranje cijelog medija – takva mjera prelazi granice razmjernog nadzora i dovodi do rizika povrede privatnosti i povjerljivih poslovnih podataka, što je nespojivo s čl. 37. Ustava RH o nepovredivosti slobode i tajnosti komunikacija te s načelom minimizacije podataka iz GDPR-a (čl. 5). 3. Izostanak sudskog nadzora – predviđeno je da Porezna uprava samostalno odlučuje, bez sudskog naloga ili neovisnog nadzora, čime se krši načelo diobe vlasti i derogira sudska zaštita zajamčena čl. 18. Ustava RH. 4. Sukladnost s Ustavom i GDPR-om – pravo na privatnost i zaštitu osobnih podataka, zajamčeno čl. 35. Ustava RH te Zakonom o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (NN 42/18), može se ograničiti isključivo kada je nužno, razmjerno i uz sudski nadzor. Prijedlog izmjene: Mjere poput pristupa podacima, kopiranja cijelog medija i traženja lozinki smiju biti dopuštene isključivo temeljem sudskog naloga, i to samo u slučajevima osnovane sumnje na kaznena djela. Takvo rješenje u potpunosti je usklađeno s čl. 16., 35. i 37. Ustava RH, Zakonom o kaznenom postupku, kao i s GDPR-om. U redovnim poreznim postupcima porezna tijela mogu zatražiti samo one podatke koji su neposredno relevantni za predmet nadzora, u opsegu razmjernom svrsi postupka, što je u skladu s načelom svrhovitosti i razmjernosti iz čl. 6. Zakona o općem upravnom postupku. Kopirani podaci trebaju biti jasno označeni, zaštićeni, dostupni samo ovlaštenim osobama i podložni reviziji, dok se svi podaci koji nisu povezani s predmetom postupka moraju uništiti u propisanom roku, sukladno Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima (NN 61/18). Zaključak: Nužno je da se u zakon ugrade jasne i nedvosmislene odredbe koje osiguravaju da je pristup privatnim uređajima i kopiranje cijelih medija moguće jedino uz sudski nalog i samo u slučajevima osnovane sumnje na kriminalne aktivnosti. Takvo rješenje ne samo da štiti temeljna prava građana i poduzetnika, već je i u potpunosti usklađeno s Ustavom RH, Zakonom o kaznenom postupku, Zakonom o provedbi GDPR-a te pravnim poretom Europske unije. S poštovanjem, Marina Milat

Prihvaćen
 Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

17	MIRO OPAČAK NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA Prijedlog: Da se u Opći porezni zakon unese posebna odredba o zaštiti osoba s invaliditetom u poreznim ovrhama, kojom bi se: 1. isključila ovrha na primanjima i naknadama koje su vezane uz invaliditet (npr. invalidnina, osobna invalidnina, naknada za tuđu pomoć i njegu, doplatak za djecu s teškoćama, ortopedski i drugi dodaci), 2. propisala veća zaštićena osnovica kod ovrhe na plaći i mirovini za osobe s invaliditetom, 3. omogućilo obročno plaćanje poreznog duga bez zateznih kamata, 4. zajamčila prilagođena komunikacija i postupanje u skladu s načelom razumne prilagodbe (npr. pristupačne informacije, pravo na tumača znakovnog jezika za gluhe osobe, dokumenti u pristupačnom formatu). □ Obrazloženje: Osobe s invaliditetom pripadaju posebno ranjivoj skupini građana, što je prepoznato i u Konvenciji UN-a o pravima osoba s invaliditetom, koju je ratificirala i Republika Hrvatska. Njihov je položaj specifičan jer: • često imaju smanjene mogućnosti zapošljavanja i prihoda, • trpe dodatne troškove života (medicinska pomagala, lijekovi, prijevoz, asistencija, prilagodba prostora i tehnologije), • ovisni su o naknadama i potporama koje im osiguravaju osnovnu egzistenciju i socijalnu uključenost. Provođenje poreznih ovrha bez posebnih zaštitnih mehanizama dovodi do ugrožavanja dostojanstva, socijalne sigurnosti i prava osoba s invaliditetom, te je u suprotnosti s načelima socijalne države i jednakosti pred zakonom. Porezni propisi trebaju biti usklađeni s praksom drugih zakona (npr. Ovršni zakon već prepoznaje određena zaštićena primanja), kako bi se spriječila situacija u kojoj se osobe s invaliditetom zbog poreznih dugova dovode u stanje siromaštva i socijalne isključenosti. □ Zaključak: Predlaže se da se u Opći porezni zakon unese posebna odredba o zaštiti osoba s invaliditetom od prekomjernih poreznih ovrha, uz jasnu definiciju zaštićenih primanja i uvođenje olakšanih uvjeta otplate poreznih dugova. Time bi se osigurala ravnoteža između fiskalnih interesa države i zaštite najranjivijih skupina građana.	Nije prihvaćen Prijedloge nije moguće prihvatiti kroz Opći porezni zakon, područje je uređeno Ovršnim zakonom.
----	--	---

18	MIRO OPAČAK NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA Komentar Predlažem da se izmjene Općeg poreznog zakona dopune odredbama koje osiguravaju ravnopravan pristup poreznim pravima i olakšicama gluhim osobama, uključujući pristup informacijama, obrazcima i savjetovanju u znakovnom jeziku ili drugim pristupačnim formatima. Također predlažem da se razmotri mogućnost posebnih poreznih olakšica ili oslobođenja za gluhe osobe pri kupnji osnovnih životnih resursa (stan, kuća, automobil, komunikacijska tehnologija). □ Obrazloženje 1. Pristup informacijama • Gluhe osobe često nemaju ravnopravan pristup informacijama i uputama koje izdaje Porezna uprava. • Prilagodba obrazaca, uputa i savjetovanja u znakovnom jeziku ili pristupačnim digitalnim formatima osigurava jednakost i smanjuje rizik pogrešaka u poreznim obvezama. 2. Financijska ravnopravnost • Posebne porezne olakšice ili oslobođenja na ključne životne resurse smanjuju financijsko opterećenje i podržavaju samostalnost gluhih osoba. 3. Pravna osnova • U skladu je s Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom i domaćim zakonodavstvom o pristupačnosti. □ Prijedlog odredbe „Gluhim osobama osigurava se ravnopravan pristup svim poreznim pravima i obvezama putem obrazaca, uputa i savjetovanja u znakovnom jeziku ili drugim pristupačnim formatima. Također, za kupnju osnovnih životnih resursa (stan, kuća, automobil, komunikacijska tehnologija) predviđaju se porezne olakšice ili oslobođenja. Pravo se dokazuje potvrdom iz Registra osoba s invaliditetom ili odgovarajućom službenom potvrdom nadležnog tijela.“	Nije prihvaćen U dijelu prijedloga da se osigura ravnopravan pristup gluhim osobama pristupu informacijama, obrascima i savjetovanju u znakovnom jeziku ili drugim pristupačnim formatima, isto nije propisano Općim poreznim zakonom već se prijedlog treba uputiti nositeljima Zakona o pravu na pristup informacijama. U dijelu prijedloga koji se odnosi na porezne olakšice, one su uređene posebnim poreznim propisima kao što je Zakon o porezu na dohodak ili Zakon o porezu na dobit, te se ne mogu uređivati općim poreznim propisom.
19	LJILJANA HORVAT NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA Općim poreznim Zakonom od 2. Prosinca 2016. Člankom 146. Stavkom 3., Vlada je donijela odluku, da u skladu s načelima ovrhe, Porezna uprava i Carinska uprava kada ne primjenjuje carinsko zakonodavstvo, neće provoditi ovrhu pljenidbom na pokretninama, odnosno podnositi prijedlog za ovrhu na nekretninama ako je iznos poreznog duga manji od iznosa 1000,00 kuna. Prema podacima DZS, stopa inflacije od navedenog datuma narasla je za više od 36%. Stoga, nakon 9 godina, a u svrhu kontinuiteta rasterećenja administracije te zadržavanja učinkovitosti Porezne uprave, potrebno je revidirati navedeni propisani iznos. Imajući na umu da pritom isti ne ide na štetu poreznih obveznika (jer se iznos usklađuje sa inflacijom), prijedlog iznosa od "okruglih" 200,00€ čini se logičnim i razumnim.	Nije prihvaćen Budući da se ne radi o izmjeni odredbe koja je predviđena ovim izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona, neće se niti komentirati ovaj prijedlog.
20	HRVATSKA UDRUGA PRIREĐIVAČA IGARA NA SREĆU NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA	Nije prihvaćen Sukladno resursima osigurava se funkcioniranje postupaka propisanih poreznim propisima. Blokadom pristupa Internet stranicama te zabranom izvršenja platnih transakcija u korist inozemnih priređivača provodi se zaštita potrošača i maloljetnika od sudjelovanja u igrama na sreću nelicenciranih priređivača, koji te igre ne priređuju na društveno

PROISTEĆI

Nastavno na prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona donosimo Opći komentar na izmjene i provedbu Općeg poreznog zakona u dijelu nedozvoljenog obavljanja gospodarske djelatnosti putem interneta (igre na sreću) 1) Sažetak stajališta HUPIS pozdravlja namjeru i nastojanje države da suzbije nedozvoljeno obavljanje gospodarskih djelatnosti putem interneta. Međutim, sadašnji normativni i provedbeni okvir – osobito praksa primjene čl. 44. i 44.a OPZ-a te pripadajućih podzakonskih akata – pokazuje se nedostatnim, sporo-reaktivnim i tehnički ograničenim za današnje digitalno okruženje. Posljedica je nesrazmjerni porast nelicenciranih priređivača i njihovih promotora/posrednika (affiliate, recenzentske i kuponske stranice, influenceri, oglašivačke mreže), koji ciljano nude usluge građanima RH, a izbjegavaju regulatorne, porezne i javnozdravstvene obveze. Trenutačno baratamo sa listom od aktivnih 247 ilegalnih priređivača igara na sreću, putem interneta, te svega 12 legalnih (kolokvijano "licenciranih"). Time nastaje: - šteta potrošačima (zaobilaženje samoisključenja i dobi, izostanak KYC/AML-a, nepriznavanje prigovora), - rizik maloljetnika i ranjivih skupina, - gubitak javnih prihoda i nelojalna konkurencija prema domaćim licenciranim priređivačima i medijima, - erozija učinka Zakona o igrama na sreću i povezanih propisa (AML, GDPR, DSA, Zakon o elektroničkim medijima). 2) Ključni nedostaci postojećeg okvira - Preuzak doseg čl. 44.a: mjera blokade uplata ograničena je na platne kartice i kartične sheme, i to dominantno na uplatu, dok isplate (novčani tok prema igračima) i alternativni oblici plaćanja ostaju izvan dometa. - Neobuhvaćeni "promotori": OPZ eksplicitno ne adresira subjekte koji ekonomski eksploatiraju nezakonitu djelatnost kroz oglašavanje, rangiranja/"recenzije", preporuke i referral kodove, iako generiraju promet prema nelicenciranim priređivačima. - Sporost i manualnost provedbe: od izdavanja naloga do provedbe protekne više tjedana; liste za blokadu nisu strojno čitljive, verzionirane i API-pristupačne, pa se blokade često "preskaču" zamjenom domena/hosting-a. - Nepotpuna međuinstitucionalna koordinacija (Porezna, DORH, AEM, HAKOM, MUP/DORH, banke/PSP, FINA, HZJZ) i nedostatak jedinstvene operativne procedure. 3) Prijedlozi izmjena OPZ-a (A) Članak 44. – definicija i doseg - Jasno proširiti da se "nedozvoljeno obavljanje gospodarske djelatnosti putem interneta" odnosi na promociju/posredovanje usluga koje su u RH dopuštene samo uz odobrenje (igre na sreću) - U stavak dodati da se i "promotori" smatraju subjektima iz članka 44. ako ostvaruju prihode ili druge gospodarski procjenjive koristi potičući sudjelovanje u nedozvoljenoj djelatnosti. - Ugraditi načelo automatizacije: Porezna uprava ima voditi dinamičnu listu (domena, URL-ovi, IP-evi, ASN, aplikacije, identifikatori novčanika, referral kodovi) u strojno čitljivom formatu, čije objavljivanje proizvodi pravne učinke za adresate mjera. (B) Članak 44.a – blokada plaćanja (proširenje i preciziranje) - Umjesto reference isključivo na "platne kartice", propisati sve platne usluge i instrumente. kada pružaju platnu

odgovoran način propisan nacionalnim zakonodavstvom. I u drugim zemljama članicama EU prisutan je problem učinkovitosti provedbe ovakve vrste blokade, koja proizlazi iz specifičnosti interneta kao kanala prodaje, s obzirom na postojanje informatičkih modaliteta koji omogućuju zaobilaženje blokade pristupa. Obzirom na naprijed navedeno nisu prihvatljive izmjene odredbi članaka 44. i 44.a na način koji predlažete.

uslugu korisnicima u RH. - Kao iznimno važno, obuhvatiti isplate: izričito propisati zabranu izvršenja isplata prema igračima koje potječu od nelicenciranog priređivanja (pokriva cijeli tok novca – uplate i isplate). - Zamijeniti sadašnje rješenje iz stavka koji upućuje samo na identifikatore kartičnih shema neutralnom odredbom: “identifikatori koje Porezna uprava objavi (npr. BIN/IIN, IBAN, merchant ID, URL, domene, kripto-adrese itd.)” – kako bi sustav bio tehnički precizan i prilagodljiv digitalnom okruženju koje se kontinuirano mijenja. - Propisati rok izvršenja za pružatelje platnih usluga (npr. 24 sati od objave/stavljanja na Listu) te obvezu vođenja tragova kontrole i periodičnog izvještavanja Poreznoj upravi. Napomena: Ako se iz tehničkih razloga zadržava čl. 44.a u sadašnjoj strukturi, predlažemo uvesti novi čl. 44.b kojim se posebno uređuje zabrana isplata i obveze subjekata iz točke 2). (C) Članak 58. – učinkovitost i pravni lijek - Uvesti model “hitne privremene mjere”: automatska provedba po dostavi/objavi naloga (ili stavljanju na Listu), bez odgode, uz ex post prigovor/žalbu i brz nadzor. Digitalni akteri mijenjaju identifikatore u minutama; odgoda od dan ili dva čini mjeru neučinkovitom. 4) Operativni paket mjera (propisati u pravilniku/naputku) - Centralna Lista za blokade (domene, URL-ovi, aplikacije, IP-evi/ASN, merchants/VASP identifikatori, referral kodovi) – API pristup za Poreznu, pružatelje platnih usluga, operatore, oglasne mreže i medijske regulatore, te sve ostale dionike sustava. - Rokovi: objava → obveza preuzimanja u 24 h; provedba u 48 h; revizija svaka 3 mjeseca. - Međuresorno djelovanje: Porezna (nositelj), AEM (online oglašavanje, platforme), HAKOM (upravljajući pristupa i DNS/CDN), MUP/DORH (kazneni aspekt), banke/PSP/VASP/FINA, HZJZ (javne politike ovisnosti i samoisključenje). - Oglašavanje i promotori: HAKOM i Porezna provode zabranu oglašavanja i monetizacije nelicenciranih priređivača; promotori s Liste trpe blokadu pristupa, nadalje novčane kazne te mjeru de-monetizacije (affiliate/on-site kupone, “bonuse bez depozita”, recenzije s referral linkovima). - Transparentnost i zaštita prava: mehanizam prigovora i brzog skidanja s Liste uz dokaz zakonitosti; svaka ispravka javno se bilježi u dnevniku promjena. 5) Usklađenost s horizontalnim politikama Predloženi paket je u skladu s ciljevima DSA-a (brza reakcija na nezakonit sadržaj/usluge), AML/CFT standardima (prekid financijskih tokova prema nelicenciranim subjektima) i GDPR-om (obrada ograničena na identifikatore nužne za provedbu javnog interesa). Podržavamo i horizontalne inicijative drugih sektora koje traže automatizirane, precizne i učinkovite mehanizme blokiranja i nadzora drugih vrsta nezakonitog te štetnog sadržaja 6) Prilog: primjeri promotora Radi ilustracije dostavljamo primjerni popis promotorskih/affiliate web-lokacija koji usmjeravaju korisnike iz RH prema nelicenciranim priređivačima: <https://bonusbezdepozita.com/> <https://bonusmajstori.com/bonusi/> <https://book-of-ra.hr/> <https://casinauhrvatskoj.com/online-casino-bonusi/> <https://casinax.com/igre/> <https://casino-hrvatska.com/> <https://casinoble.hr/>

	https://casinohrvatska.com/ https://geek.hr/jackpot/recenzija/22bet-kladionica/ https://germanija.hr/ 7) Zaključak Kako bi se zaštitili potrošači, ranjive skupine i državni proračun te osigurala ravnopravna tržišna utakmica, potrebno je: - proširiti čl. 44. na promotore i ilegalne medije, - proširiti i tehnološki neutralizirati čl. 44.a (sve metode plaćanja + uplata i isplata, svi pružatelji platnih usluga), po potrebi dodati novi čl. 44.b, - osnažiti čl. 58. radi automatizma i brzine provedbe, te - uspostaviti centraliziranu, API-pristupačnu listu i stalnu međuresornu radnu skupinu. HUPIS stoji na raspolaganju za rad u užoj tehničkoj skupini radi preciziranja normativnog teksta i izrade provedbenih protokola.	
21	IVICA FILKOVIĆ NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA Porezna nema nikakvo pravo ni kopirati ni gledati u privatne poruke ni mailove ni nista jer je to izravno kršenje privatnosti i to je zloupotreba ovlasti a to se može kazneno goniti i to se nesmije nista dozvoljavati	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
22	HRVATSKA UDRUGA PRIREĐIVAČA IGARA NA SREĆU NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA Nastavno na prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona donosimo Opći komentar na izmjene i provedbu Općeg poreznog zakona u dijelu nedozvoljenog obavljanja gospodarske djelatnosti putem interneta (igre na sreću) 1) Sažetak stajališta HUPIS pozdravlja namjeru i nastojanje države da suzbije nedozvoljeno obavljanje gospodarskih djelatnosti putem interneta. Međutim, sadašnji normativni i provedbeni okvir – osobito praksa primjene čl. 44. i 44.a OPZ-a te pripadajućih podzakonskih akata – pokazuje se nedostatnim, sporo-reaktivnim i tehnički ograničenim za današnje digitalno okruženje. Posljedica je nesrazmjerni porast nelicenciranih priređivača i njihovih promotora/posrednika (affiliate, recenzijske i kuponske stranice, influenceri, oglašivačke mreže), koji ciljano nude usluge građanima RH, a izbjegavaju regulatorne, porezne i javnozdravstvene obveze. Trenutačno baratamo sa listom od aktivnih 247 ilegalnih priređivača igara na sreću, putem interneta, te svega 12 legalnih (kolokvijano "licenciranih"). Time nastaje: - šteta potrošačima (zaobilazanje samoisključenja i dobi, izostanak KYC/AML-a, nepriznavanje prigovora), - rizik maloljetnika i ranjivih skupina, - gubitak javnih prihoda i nelojalna konkurencija prema domaćim licenciranim priređivačima i medijima, - erozija učinka Zakona o igrama na sreću i povezanih propisa (AML, GDPR, DSA, Zakon o elektroničkim medijima). 2) Ključni nedostaci postojećeg okvira - Preuzak doseg čl. 44.a: mjera blokade uplata ograničena je na	Nije prihvaćen Sukladno resursima osigurava se funkcioniranje postupaka propisanih poreznim propisima. Blokadom pristupa Internet stranicama te zabranom izvršenja platnih transakcija u korist inozemnih priređivača provodi se zaštita potrošača i maloljetnika od sudjelovanja u igrama na sreću nelicenciranih priređivača, koji te igre ne priređuju na društveno odgovoran način propisan nacionalnim zakonodavstvom. I u drugim zemljama članicama EU prisutan je problem učinkovitosti provedbe ovakve vrste blokade, koja proizlazi iz specifičnosti interneta kao kanala prodaje, s obzirom na postojanje informatičkih modaliteta koji omogućuju zaobilazanje blokade pristupa. Obzirom na naprijed navedeno nisu prihvatljive izmjene odredbi članaka 44. i 44.a na način koji predlažete.

platne kartice i kartične sheme, i to dominantno na uplatu, dok isplate (novčani tok prema igračima) i alternativni oblici plaćanja ostaju izvan dometa. - Neobuhvaćeni "promotori": OPZ eksplicitno ne adresira subjekte koji ekonomski eksploatiraju nezakonitu djelatnost kroz oglašavanje, rangiranja/"recenzije", preporuke i referral kodove, iako generiraju promet prema nelicenciranim priređivačima. - Sporost i manualnost provedbe: od izdavanja naloga do provedbe protekne više tjedana; liste za blokadu nisu strojno čitljive, verzionirane i API-pristupačne, pa se blokade često "preskaču" zamjenom domena/hosting-a. - Nepotpuna međuinstitucionalna koordinacija (Porezna, DORH, AEM, HAKOM, MUP/DORH, banke/PSP, FINA, HZJZ) i nedostatak jedinstvene operativne procedure. 3) Prijedlozi izmjena OPZ-a (A) Članak 44. – definicija i doseg - Jasno proširiti da se "nedozvoljeno obavljanje gospodarske djelatnosti putem interneta" odnosi na promociju/posredovanje usluga koje su u RH dopuštene samo uz odobrenje (igre na sreću) - U stavak dodati da se i "promotori" smatraju subjektima iz članka 44. ako ostvaruju prihode ili druge gospodarski procjenjive koristi potičući sudjelovanje u nedozvoljenoj djelatnosti. - Ugraditi načelo automatizacije: Porezna uprava ima voditi dinamičnu listu (domena, URL-ovi, IP-evi, ASN, aplikacije, identifikatori novčanika, referral kodovi) u strojno čitljivom formatu, čije objavljivanje proizvodi pravne učinke za adresate mjera. (B) Članak 44.a – blokada plaćanja (proširenje i preciziranje) - Umjesto reference isključivo na "platne kartice", propisati sve platne usluge i instrumente. kada pružaju platnu uslugu korisnicima u RH. - Kao iznimno važno, obuhvatiti isplate: izričito propisati zabranu izvršenja isplata prema igračima koje potječu od nelicenciranog priređivanja (pokriva cijeli tok novca – uplate i isplate). - Zamijeniti sadašnje rješenje iz stavka koji upućuje samo na identifikatore kartičnih shema neutralnom odredbom: "identifikatori koje Porezna uprava objavi (npr. BIN/IIN, IBAN, merchant ID, URL, domene, kripto-adrese itd.)" – kako bi sustav bio tehnički precizan i prilagodljiv digitalnom okruženju koje se kontinuirano mijenja. - Propisati rok izvršenja za pružatelje platnih usluga (npr. 24 sati od objave/stavljanja na Listu) te obvezu vođenja tragova kontrole i periodičnog izvještavanja Poreznoj upravi. Napomena: Ako se iz tehničkih razloga zadržava čl. 44.a u sadašnjoj strukturi, predlažemo uvesti novi čl. 44.b kojim se posebno uređuje zabrana isplata i obveze subjekata iz točke 2). (C) Članak 58. – učinkovitost i pravni lijek - Uvesti model "hitne privremene mjere": automatska provedba po dostavi/objavi naloga (ili stavljanju na Listu), bez odgode, uz ex post prigovor/žalbu i brz nadzor. Digitalni akteri mijenjaju identifikatore u minutama; odgoda od dan ili dva čini mjeru neučinkovitom. 4) Operativni paket mjera (propisati u pravilniku/naputku) - Centralna Lista za blokade (domene, URL-ovi, aplikacije, IP-evi/ASN, merchants/VASP identifikatori, referral kodovi) – API pristup za Poreznu, pružatelje platnih usluga, operatore, oglasne mreže i medijske regulatore, te sve ostale dionike sustava. - Rokovi: objava → obveza preuzimanja u 24 h; provedba u 48 h; revizija

svaka 3 mjeseca. - Međuresorno djelovanje: Porezna (nositelj), AEM (online oglašavanje, platforme), HAKOM (upravljajući pristupa i DNS/CDN), MUP/DORH (kazneni aspekt), banke/PSP/VASP/FINA, HZJZ (javne politike ovisnosti i samoisključenje). - Oglašavanje i promotori: HAKOM i Porezna provode zabranu oglašavanja i monetizacije nelicenciranih priređivača; promotori s Liste trpe blokadu pristupa, nadalje novčane kazne te mjeru de-monetizacije (affiliate/on-site kupone, "bonuse bez depozita", recenzije s referral linkovima). - Transparentnost i zaštita prava: mehanizam prigovora i brzog skidanja s Liste uz dokaz zakonitosti; svaka ispravka javno se bilježi u dnevniku promjena. 5) Usklađenost s horizontalnim politikama Predloženi paket je u skladu s ciljevima DSA-a (brza reakcija na nezakonit sadržaj/usluge), AML/CFT standardima (prekid financijskih tokova prema nelicenciranim subjektima) i GDPR-om (obrada ograničena na identifikatore nužne za provedbu javnog interesa). Podržavamo i horizontalne inicijative drugih sektora koje traže automatizirane, precizne i učinkovite mehanizme blokiranja i nadzora drugih vrsta nezakonitog te štetnog sadržaja 6) Prilog: primjeri promotora Radi ilustracije dostavljamo primjerni popis promotorskih/affiliate web-lokacija koji usmjeravaju korisnike iz RH prema nelicenciranim priređivačima: <https://bonusbezdepozita.com/> <https://bonusmajstori.com/bonusi/> <https://book-of-ra.hr/> <https://casinauhrvatskoj.com/online-casino-bonusi/> <https://casinax.com/igre/> <https://casino-hrvatska.com/> <https://casinoble.hr/> <https://casinohrvatska.com/> <https://geek.hr/jackpot/recenzija/22bet-kladionica/> <https://germanija.hr/> 7) Zaključak Kako bi se zaštitili potrošači, ranjive skupine i državni proračun te osigurala ravnopravna tržišna utakmica, potrebno je: - proširiti čl. 44. na promotore i ilegalne medije, - proširiti i tehnološki neutralizirati čl. 44.a (sve metode plaćanja + uplata i isplata, svi pružatelji platnih usluga), po potrebi dodati novi čl. 44.b, - osnažiti čl. 58. radi automatizma i brzine provedbe, te - uspostaviti centraliziranu, API-pristupačnu listu i stalnu međuresornu radnu skupinu. HUPIS stoji na raspolaganju za rad u užoj tehničkoj skupini radi preciziranja normativnog teksta i izrade provedbenih protokola.

23	HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 2. Uz članak 2. Zakonom o porezu na dodanu vrijednost (čl. 78.), propisano je da porezni obveznik nije obavezan izdati račun za obavljene financijske usluge, usluge osiguranja i reosiguranja te usluge upravljanja investicijskim fondovima koje su oslobođene PDV-a prema članku 40. stavku 1. točkama a) do g) Zakona o PDV-u. Smatramo da nije potrebno dodavati izuzeće istih u čl. 64. OPZ-a, već ćemo predložiti da se briše obveza o neizdavanju računa u čl. 78. Zakona o PDV-u. Kao članovi radne skupine Zakona o fiskalizaciji jasno smo isticali potrebu da i banke budu obveznici izdavanja e-Računa prema poduzetništvu, jer zaista nema nikakvog razloga da se obrtnicima i drugim poduzetnicima „skinu“ sredstva sa računa za bankarske naknade a da za to nije zaprimljen račun. Obveze Zakona o fiskalizaciji trenutno rade veliki administrativni i financijski pritisak pogotovo na mikro i malo poduzetništvo te smatramo da ga na isti način mogu i trebaju podnijeti i veliki porezni obveznici. Ovakvim oslobođenjem posrednici u osiguranju (brokери, agencije, leasing društva) neće izdavati e-Račune niti u postupku P12 (samoizdavanje) niti očekuju da ih posrednici za obavljanu uslugu izdaju njima, već će dostavljene specifikacije i dalje biti dostatan dokument. Sam Zakon o fiskalizaciji (članak 4.) izuzeo je već i ranije ove usluge od fiskalizacije računa (dakle postupak F1), te smatramo da ovakvo izuzimanje od izdavanja e-Računa prema drugim pravnim subjektima u poslovanju nije ispravno, te da ove usluge ne trebaju biti izuzete (prema čl. 38. Zakona o fiskalizaciji). Barem je jasno komunicirano da će digitalizacija doprinijeti lakšem poslovanju, te smatramo da dodatno preuzimanje obračuna na stranicama banke npr. istom ne doprinosi.	Nije prihvaćen Izuzeća od izdavanja računa prema Zakonu o PDV-u proizlaze iz europskih direktiva odnosno harmoniziranog PDV zakonodavstva.
----	--	---

24	DAVOR BRKIĆ KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Predložene odredbe smatramo neprimjerenima i izvan okvira zakonom propisanih ovlasti Porezne uprave u postupku utvrđivanja poreznih obveza. Takvo normiranje otvara mogućnost neograničenog pristupa podacima na digitalnim uređajima i medijima, bez jasno definiranog opsega, svrhe i kriterija relevantnosti podataka za porezni nadzor. Članak implicira da bi svi podaci na računalnim ili drugim medijima mogli imati izravan ili neizravan utjecaj na poreznu osnovicu, što je nemoguće unaprijed utvrditi bez obuhvata znatno šireg skupa informacija — uključujući i one koje nisu porezno relevantne. Takav pristup je neproporcionalan, pravno nesiguran i potencijalno u suprotnosti s načelima ograničenja svrhe i minimizacije podataka iz GDPR-a. Ukoliko postoje konkretne kategorije podataka koje se mogu smatrati porezno relevantnima, njih treba izričito navesti u samom propisu kako bi se jasno zaštitili svi ostali podaci koji nisu predmet nadzora. Posebno ističemo da računovodstveni servisi i srodni subjekti često koriste informatičke sustave koji sadrže podatke više različitih poreznih obveznika. Otvaranje pristupa takvim sustavima radi nadzora nad jednim poreznim obveznikom bilo bi nelegitimno i nesrazmjerno, te bi predstavljalo rizik povrede povjerljivosti i profesionalne tajne. Takav pristup moguć je isključivo u kaznenim ili sudskim postupcima, uz pisani nalog nadležnog tijela i odgovarajući pravni nadzor, što je u skladu s postojećim zakonskim mehanizmima Republike Hrvatske. Smatramo da je ovakav pristup u nadležnosti drugih tijela (npr. Ministarstva unutarnjih poslova, sudbene vlasti), a ne Porezne uprave. Stoga predlažemo brisanje stavaka 4. i 5. članka 67. u cijelosti, ili njihovu izmjenu uz jasno propisane granice, svrhu i proceduru pristupa podacima.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
----	--	--

25	REVIDERE DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU ZA RAČUNOVODSTVENE USLUGE KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Slažem se s kolegicnim komentarama vezano za nove stavke članka u potpunosti: "Predložene izmjene članka 67. Općeg poreznog zakona daju Poreznoj upravi neograničen pristup podacima, softveru, hardveru i bazama podataka pod izlikom da oni „izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice“. Takva formulacija je preširoka, neodređena i opasna, jer omogućava poreznom službeniku da sam procjenjuje što je „izravno ili neizravno relevantno“, bez jasnih ograničenja i sudskog nadzora. Time se otvara mogućnost uvida u privatne i poslovno povjerljive podatke koji nisu povezani s predmetnim poreznim postupkom. Posebno je sporno što Porezna uprava prema novim stavcima 4. i 5. može: kopirati cijele medije (računala, servere, diskove, cloud sustave), tražiti lozinke i šifrirne ključeve, što znači da bi mogla pristupiti svim sadržajima na uređajima – uključujući osobne podatke, poslovne tajne, dopise i podatke drugih klijenata ili obveznika. To je u suprotnosti s načelima zaštite privatnosti, poslovne tajne i GDPR-a, kao i s temeljnim ustavnim pravima. Računovodstveni i informatički sustavi često sadrže podatke desetaka različitih subjekata, pa bi ovakav pristup doveo do neopravdanog otkrivanja povjerljivih informacija trećih osoba."	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
26	DUBRAVKA ŠIPRAK KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Slažem se s kolegicnim komentarama vezano za nove stavke članka u potpunosti: "Predložene izmjene članka 67. Općeg poreznog zakona daju Poreznoj upravi neograničen pristup podacima, softveru, hardveru i bazama podataka pod izlikom da oni „izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice“. Takva formulacija je preširoka, neodređena i opasna, jer omogućava poreznom službeniku da sam procjenjuje što je „izravno ili neizravno relevantno“, bez jasnih ograničenja i sudskog nadzora. Time se otvara mogućnost uvida u privatne i poslovno povjerljive podatke koji nisu povezani s predmetnim poreznim postupkom. Posebno je sporno što Porezna uprava prema novim stavcima 4. i 5. može: kopirati cijele medije (računala, servere, diskove, cloud sustave), tražiti lozinke i šifrirne ključeve, što znači da bi mogla pristupiti svim sadržajima na uređajima – uključujući osobne podatke, poslovne tajne, dopise i podatke drugih klijenata ili obveznika. To je u suprotnosti s načelima zaštite privatnosti, poslovne tajne i GDPR-a, kao i s temeljnim ustavnim pravima. Računovodstveni i informatički sustavi često sadrže podatke desetaka različitih subjekata, pa bi ovakav pristup doveo do neopravdanog otkrivanja povjerljivih informacija trećih osoba."	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

27	ANA BRADVICA KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Izražavam zabrinutost zbog predloženih novih ovlasti Porezne uprave da kopira sve podatke s računala i traži lozinke ili ključeve za šifriranje. Svatko tko posluje uredno i pošteno spreman je dostaviti traženu dokumentaciju, ali ova odredba ide mnogo dalje od toga i otvara pitanje zaštite privatnosti i poslovnih tajni. Na računalu se često nalaze podaci drugih osoba ili subjekata koji nisu predmet nadzora, a pristup tim informacijama ne bi trebao biti dopušten. Ne mogu sa sigurnošću tvrditi kako je ovo riješeno u drugim državama, ali sumnjam da porezna tijela u članicama EU-a imaju ovako široke ovlasti bez sudske odluke. Koliko mi je poznato, uobičajeno je da se mogu tražiti samo podaci u čitljivom obliku, ne i lozinke ili kopiranje cijelog sustava. Dodatno, iz prijedloga zakona nije jasno što se događa s podacima koji nisu vezani uz porezni postupak. Tu mogu biti podaci o drugim poreznim obveznicima na koje se nadzor ne odnosi, privatni podaci ili poslovne tajne. Što se događa s tim podacima nije jasno propisano. Među njima se mogu nalaziti i cjenici drugih poduzetnika, posebne metode rada koje ih razlikuju od konkurencije, nacrti, ideje pa čak i elementi koji bi mogli postati dio budućeg patenta. Uvijek postoji i rizik da sustavi Porezne uprave budu hakirani, što bi moglo dovesti do neovlaštenog pristupa takvim podacima i time prouzročiti štetu poreznim obveznicima. Smatram da porezna uprava treba polaziti od povjerenja u porezne obveznike, a ako postoji sumnja u nepravilnosti, tada se pristup širim podacima treba zatražiti putem suda. Predlažem da se članak 67. izmijeni tako da se lozinke i enkripcijski ključevi mogu tražiti samo na temelju sudske odluke. Također, smatram da je, u predloženom novom stavku 4. članka 67. Zakona, izraz „ali samo ako podaci izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice“ preširok i nejasan. Što to konkretno znači i tko će procjenjivati utječu li neki podaci izravno ili neizravno? Porezna uprava ne može unaprijed znati koji podaci utječu na poreznu osnovicu prije nego što ih vidi, što u praksi znači da bi mogla zatražiti pristup gotovo svim informacijama poduzetnika. Takva formulacija ostavlja previše prostora za različita tumačenja i može dovesti do prekomjernog zadiranja u prava poreznih obveznika. Potrebno je jasnije i konkretnije odrediti koje se vrste podataka mogu tražiti i u kojim situacijama.
----	--

Prihvaćen
 Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

28	REVIDERE PLUS DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU ZA RAČUNOVODSTVENE USLUGE KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Predložene izmjene članka 67. Općeg poreznog zakona daju Poreznoj upravi neograničen pristup podacima, softveru, hardveru i bazama podataka pod izlikom da oni „izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice“. Takva formulacija je preširoka, neodređena i opasna, jer omogućava poreznom službeniku da sam procjenjuje što je „izravno ili neizravno relevantno“, bez jasnih ograničenja i sudskog nadzora. Time se otvara mogućnost uvida u privatne i poslovno povjerljive podatke koji nisu povezani s predmetnim poreznim postupkom. Posebno je sporno što Porezna uprava prema novim stavcima 4. i 5. može: kopirati cijele medije (računala, servere, diskove, cloud sustave), tražiti lozinke i šifrirne ključeve, što znači da bi mogla pristupiti svim sadržajima na uređajima – uključujući osobne podatke, poslovne tajne, dopise i podatke drugih klijenata ili obveznika. To je u suprotnosti s načelima zaštite privatnosti, poslovne tajne i GDPR-a, kao i s temeljnim ustavnim pravima. Računovodstveni i informatički sustavi često sadrže podatke desetaka različitih subjekata, pa bi ovakav pristup doveo do neopravdanog otkrivanja povjerljivih informacija trećih osoba. U konačnici, ovakva ovlast nije razmjerna cilju poreznog nadzora i prelazi granice poreznog postupka, zadirući u područje kaznenih radnji koje bi smjele biti dopuštene isključivo uz sudski nalog.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
29	FEDRA D.O.O. ZA POSLOVNE I KNJIGOVODSTVENE USLUGE KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Predložene izmjene članka 67. otvaraju prostor za neograničen pristup poreznih službenika svim elektroničkim podacima, uključujući softver, baze podataka i medije, bez jasnog razgraničenja koji podaci "izravno ili neizravno utječu na poreznu osnovicu". Takav pristup nije samo tehnički neprovediv, već i pravno upitan. Računovodstveni softveri često sadrže podatke više poreznih obveznika, pa bi pristup jednom uređaju mogao neovlašteno obuhvatiti podatke koji nisu predmet nadzora. U nedostatku aktivnog kaznenog ili sudskog postupka, ovakva praksa predstavlja ozbiljno zadiranje u privatnost i poslovne tajne, te bi se trebala provoditi isključivo putem pravno utemeljenih mehanizama, uz jasno definiran legitiman interes i pisani nalog. Umjesto široke formulacije, zakon bi trebao precizno navesti vrste podataka koji su predmet nadzora, čime bi se zaštitila prava obveznika i osigurala pravna sigurnost.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

30	TAMARA KATARAJN KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Članak pretpostavlja izravan ili neizravan utjecaj predmetnih podataka na poreznu osnovicu, što je nemoguće unaprijed utvrditi bez da se obuhvati puno veći obujam podataka, ako ne i svi podaci na medijima za koje se zahtijevaju pristupni podaci poput lozinki i ključeva. Ukoliko je utjecaj/relevantnost pojedinog podatka moguće utvrditi unaprijed i time osigurati da bi takav uvid bio svrsishodan i da bi obuhvaćao samo legitimnu obradu podataka s medija, onda je takve podatke, njihovu vrstu ili narav moguće i jasno navesti u samom propisu i time zaštititi sve ostale podatke na medijima koji nisu predmet propisa. Kao računovodstvenoj zajednici ovo je posebno zabrinjavajuće jer naš računalni softver i hardver nerijetko obuhvaća podatke desetaka i stotina različitih poreznih obveznika i zaista ne vidimo kako bi proces nad jednim poreznim obveznikom bio legitiman razlog da se pristup uređajima ili bazama s takvim podacima otvara za pristup poreznim službenicima svih razina bez aktivnog kaznenog i/ili sudskog procesa, što je uobičajeni, detaljno dokumentiran i legitiman pravni put za dohvat ovakvih vrsta informacija. Smatramo kako je ovo u potpunosti u nadležnosti nekih drugih (neporeznih) tijela te da Porezna uprava svoje interese treba, kao i svi ostale privatne i pravne osobe u Republici Hrvatskoj, ostvarivati putem postojećih pravnih mehanizama i tijela koja za ovakav pristup moraju imati dokazan legitimni interes, pisani nalog i aktivan proces pri nekom od sudskih ili kontrolnih tijela poput Ministarstva unutarnjih poslova.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
----	--	--

31	NATALIJA ŠIPRAK KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Predložene izmjene članka 67. Općeg poreznog zakona daju Poreznoj upravi neograničen pristup podacima, softveru, hardveru i bazama podataka pod izlikom da oni „izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice“. Takva formulacija je preširoka, neodređena i opasna, jer omogućava poreznom službeniku da sam procjenjuje što je „izravno ili neizravno relevantno“, bez jasnih ograničenja i sudske nadzora. Time se otvara mogućnost uvida u privatne i poslovno povjerljive podatke koji nisu povezani s predmetnim poreznim postupkom. Posebno je sporno što Porezna uprava prema novim stavcima 4. i 5. može: kopirati cijele medije (računala, servere, diskove, cloud sustave), tražiti lozinke i šifrirne ključeve, što znači da bi mogla pristupiti svim sadržajima na uređajima – uključujući osobne podatke, poslovne tajne, dopise i podatke drugih klijenata ili obveznika. To je u suprotnosti s načelima zaštite privatnosti, poslovne tajne i GDPR-a, kao i s temeljnim ustavnim pravima. Računovodstveni i informatički sustavi često sadrže podatke desetaka različitih subjekata, pa bi ovakav pristup doveo do neopravdanog otkrivanja povjerljivih informacija trećih osoba. U konačnici, ovakva ovlast nije razmjerna cilju poreznog nadzora i prelazi granice poreznog postupka, zadirući u područje kaznenih radnji koje bi smjele biti dopuštene isključivo uz sudski nalog.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
32	VEDRANA ĐUGUM KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Smatram da se predloženim dopunama članka 67., stavcima 4. i 5. zadire u građanska prava zagwarantirana Ustavom RH, Zakonom o zaštiti osobnih podataka, te Poveljama EU. Osim navedene ugroze prava, uz stavke nema adekvatnog i detaljnog objašnjenja zašto su navedene mjere potrebne, tj. što se postiže tolikim nadzorom. Obrazloženje se odnosi samo na „izuzetak podataka koji izravno ili neizravno utječu na poreznu obvezu.“ Potpuno izostaje detaljno definiranje izravnih i neizravnih podataka te njihovog utjecaja. Ta netransparentnost ostavlja veliki prostor za spekulaciju i različitu interpretaciju slova zakona, što je apsolutno nekompatibilno sa samom prirodom zakona kao takvog, koji treba biti precizan i jasan. Molim žurno revidiranje novih stavaka ovog članka.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

33	MIHAELA BENIĆ MENALO KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Mislim da svi koji radimo u računovodstvenim servisima smo blago rečeno zabrinuti na ovaj nedorečeni i preširoki prijedlog Zakona jer zadire u sva ljudska prava i jedino stavak 1 je onaj koji bi trebao ostati a to je da sve što se vodi elektronički i da se na uvid Poreznom službeniku u sklopu nadzora/provjere i sl. U elektroničkom obliku. Kopirat ću i dio komentara kolegice koji je najbitniji: Predložene izmjene članka 67. Općeg poreznog zakona daju Poreznoj upravi neograničen pristup podacima, softveru, hardveru i bazama podataka pod izlikom da oni „izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice“. Takva formulacija je preširoka, neodređena i opasna, jer omogućava poreznom službeniku da sam procjenjuje što je „izravno ili neizravno relevantno“, bez jasnih ograničenja i sudskog nadzora. Time se otvara mogućnost uvida u privatne i poslovno povjerljive podatke koji nisu povezani s predmetnim poreznim postupkom. Posebno je sporno što Porezna uprava prema novim stavcima 4. i 5. može: kopirati cijele medije (računala, servere, diskove, cloud sustave), tražiti lozinke i šifrirne ključeve, što znači da bi mogla pristupiti svim sadržajima na uređajima – uključujući osobne podatke, poslovne tajne, dopise i podatke drugih klijenata ili obveznika. To je u suprotnosti s načelima zaštite privatnosti, poslovne tajne i GDPR-a, kao i s temeljnim ustavnim pravima. Računovodstveni i informatički sustavi često sadrže podatke desetaka različitih subjekata, pa bi ovakav pristup doveo do neopravdanog otkrivanja povjerljivih informacija trećih osoba. U konačnici, ovakva ovlast nije razmjerna cilju poreznog nadzora i prelazi granice poreznog postupka, zadirući u područje kaznenih radnji koje bi smjele biti dopuštene isključivo uz sudski nalog.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
----	---	--

34	IVANA ŠPOLJARIĆ KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Predložene izmjene članka 67. Općeg poreznog zakona daju Poreznoj upravi neograničen pristup podacima, softveru, hardveru i bazama podataka pod izlikom da oni „izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice“. Takva formulacija je preširoka, neodređena i opasna, jer omogućava poreznom službeniku da sam procjenjuje što je „izravno ili neizravno relevantno“, bez jasnih ograničenja i sudske nadzora. Time se otvara mogućnost uvida u privatne i poslovno povjerljive podatke koji nisu povezani s predmetnim poreznim postupkom. Posebno je sporno što Porezna uprava prema novim stavcima 4. i 5. može: kopirati cijele medije (računala, servere, diskove, cloud sustave), tražiti lozinke i šifrirne ključeve, što znači da bi mogla pristupiti svim sadržajima na uređajima – uključujući osobne podatke, poslovne tajne, dopise i podatke drugih klijenata ili obveznika. To je u suprotnosti s načelima zaštite privatnosti, poslovne tajne i GDPR-a, kao i s temeljnim ustavnim pravima. Računovodstveni i informatički sustavi često sadrže podatke desetaka različitih subjekata, pa bi ovakav pristup doveo do neopravdanog otkrivanja povjerljivih informacija trećih osoba. U konačnici, ovakva ovlast nije razmjerna cilju poreznog nadzora i prelazi granice poreznog postupka, zadirući u područje kaznenih i forenzičkih radnji koje bi smjele biti dopuštene isključivo uz sudski nalog i strogo propisane procedure.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
35	ANTONIJA ROZALIJA KALEMBER KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Novim Zakonom o fiskalizaciji omogućava se puno veći uvid u podatke temeljem kojih se predaju porezne prijave pa ovako široka ovlaštenja ne bi trebala biti potrebna u redovnom postupku. Kako su kolege već navele, omogućavanjem pristupa softveru, hardveru i bazama podataka u pravilu znači da će biti dostupni podaci za sve klijente s kojima radimo a ne samo konkretnom obvezniku koji će biti predmet poreznog tijela.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

36	VESNA VARŠAVA KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Predložena odredba članka 3. otvara niz ozbiljnih pravnih i praktičnih pitanja koja zahtijevaju dodatnu doradu kako bi se osigurala usklađenost s Ustavom, pravnom sigurnošću i zaštitom temeljnih prava građana i poduzetnika. Odredba nije dovoljno precizna i ostavlja preširok prostor za tumačenje, što je protivno načelima pravne sigurnosti i vladavine prava. Ustavni sud RH naglašava da norme moraju biti jasne i predvidive kako bi se osigurala zakonitost postupanja tijela javne vlasti. Ovako široko definiran pristup elektroničkim, mrežnim i računalnim podacima može uključivati i osobne, povjerljive te poslovne informacije koje nisu nužno povezane s utvrđivanjem porezne osnovice. Takav pristup otvara prostor za zlouporabu i nerazmjerno zadiranje u pravo na privatnost, zaštićeno čl. 8. Europske konvencije o ljudskim pravima, čl. 36. Ustava RH i člancima 7. i 8. Povelje EU. Odredba koja predviđa davanje lozinke i enkripcijskih ključeva otvara pitanja zaštite osobnih podataka i poslovne tajne. Nije jasno kako će se osigurati da Porezna uprava pristupi isključivo relevantnim podacima, osobito u slučajevima kada jedan obveznik ili računovođa ima podatke o više poreznih obveznika.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
37	ANA DUJMOVIĆ KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Predložene izmjene članka 67. Općeg poreznog zakona daju Poreznoj upravi neograničen pristup podacima, softveru, hardveru i bazama podataka pod izlikom da oni „izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice“. Takva formulacija je preširoka, neodređena i opasna, jer omogućava poreznom službeniku da sam procjenjuje što je „izravno ili neizravno relevantno“, bez jasnih ograničenja i sudskog nadzora. Time se otvara mogućnost uvida u privatne i poslovno povjerljive podatke koji nisu povezani s predmetnim poreznim postupkom. Posebno je sporno što Porezna uprava prema novim stavcima 4. i 5. može: kopirati cijele medije (računala, servere, diskove, cloud sustave), tražiti lozinke i šifrirne ključeve, što znači da bi mogla pristupiti svim sadržajima na uređajima – uključujući osobne podatke, poslovne tajne, dopise i podatke drugih klijenata ili obveznika. To je u suprotnosti s načelima zaštite privatnosti, poslovne tajne i GDPR-a, kao i s temeljnim ustavnim pravima. Računovodstveni i informatički sustavi često sadrže podatke desetaka različitih subjekata, pa bi ovakav pristup doveo do neopravdanog otkrivanja povjerljivih informacija trećih osoba. U konačnici, ovakva ovlast nije razmjerna cilju poreznog nadzora i prelazi granice poreznog postupka, zadirući u područje kaznenih i forenzičkih radnji koje bi smjele biti dopuštene isključivo uz sudski nalog i strogo propisane procedure.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
38	PUČKI PRAVOBRANITELJ KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA,	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje

Članak 3.

U odnosu na članak 3. Nacrta prijedloga Zakona kojim se predlažu izmjene i dopune članka 67. stavka 1., 4. i 5. Općeg poreznog zakona (dalje: OPZ), navodimo sljedeće: Predlagatelj u obrazloženju Nacrta prijedloga zakona navodi da se dopuna članka 67. OPZ-a stavkom 4. i 5. predlaže iz razloga što je dosadašnja odredba članka 67. stavka 3. OPZ-a preopćenita, te se stoga predlažu znatno šire nadzorne ovlasti Porezne uprave u pristupu i kopiranju elektroničkih podataka uz mogućnost pristupa softveru i hardveru poreznih obveznika, kao i elektroničkih podataka sadržanih na ostalim medijima. U članku 67. stavak 1. mijenja se na način da porezni obveznici, osobe koje za poreznog obveznika vode poslovne knjige, a koji vode podatke u elektroničkom obliku, kao i druge osobe koje raspolažu dokumentima, evidencijama i podacima koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice, na zahtjev poreznog tijela moraju uručiti u elektroničkom obliku poslovne knjige, evidencije, izvješća i druge podatke koji su vođeni i organizirani u računalnim datotekama u standardnom obliku; omogućiti pristup i nadzor podataka elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća; omogućiti pristup drugim podacima koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice, kao što su mrežni podaci, podaci na internetu te pohranjeni računalni podaci, bez obzira gdje se nalaze. Ovako široko propisan krug adresata predložene pravne odredbe uz iznimno opsežan obuhvat podataka sadržanih u elektroničkom obliku te nedostatak jasno propisanih zaštitnih mehanizama, nedovoljno je precizan zbog zahtjeva vladavine prava te specifično zbog mogućeg ugrožavanja prava na privatnost građana. Vezano za prvo ukazujemo da se, sukladno stajalištu Ustavnog suda Republike Hrvatske, zahtjevi za određenošću i preciznošću pravne norme moraju smatrati sastavnim dijelom načela vladavine prava na području svih grana prava jer bi njihovo zanemarivanje ugrozilo druge sastavnice načela pravne sigurnosti kao dijela načela vladavine prava. Vezano specifično za pravo na privatnost građana navodimo da su pravo na privatnost i pravo na zaštitu osobnih podataka propisani čl. 7. i 8. Povelje EU o temeljnim pravima te se mogu ograničiti isključivo temeljem zakona i uz načelo razmjernosti. Predmetnim čl. 3. Nacrta prijedloga zakona otvara se pitanje da li bi moguće moglo doći do nerazmjernog pristupa državnog tijela u privatnu komunikaciju građana, budući da opseg podataka kojima državno tijelo može pristupiti nije dovoljno jasno preciziran te može obuhvatiti i privatnu korespondenciju građana, pri čemu je pravo na privatnost zaštićeno čl. 8. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i sloboda te čl. 36. Ustava Republike Hrvatske. Uz razumijevanje legitimnosti cilja predloženih izmjena u kontekstu osiguravanja dokumentacije i podataka nužnih za provedbu postupaka utvrđivanja porezne obveze, smatramo da je predložena odredba nedovoljno precizna i bez jasnih kriterija po kojima bi se mogli odrediti potencijalni adresati i opseg njihove obveze, a što može dovesti do ugrožavanja prava na privatnost širokog kruga građana. Pri tome je

dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

predložena odredba dvojbeni u kontekstu poštivanja načela razmjernosti jer se u svrhu utvrđivanja porezne obveze, poreznom tijelu omogućava uvid u znatnu količinu elektroničkih podataka poreznih obveznika, kao i mogućnost kopiranja cjelokupnog medija s podacima, koji nužno ne moraju biti relevantni za utvrđivanje postojanja porezne obveze, a ne postoji niti propisani sudski ili administrativni mehanizam kontrole nadzora nad obuhvatom podataka koji bi mogli postati predmet poreznog postupanja. Slijedom navedenog, predlažemo da predlagatelj provede test razmjernosti predložene odredbe članka 3. Nacrta prijedloga zakona u cilju ostvarivanja ravnoteže između njene svrhe i sredstava kojima se ista postiže. U tom smislu predlažemo da se u obrazloženju Nacrta prijedloga zakona detaljno navede postupak i rezultat provedbe testa razmjernosti u kontekstu mogućeg štetnog utjecaja na pravo na privatnost. Na taj način bi se zainteresiranoj javnosti osigurala sve potrebne informacije temeljem kojih može komentirati/davati prijedloge nastavno na navedeni Nacrt prijedloga zakona. Ujedno predlažemo da se predmetna odredba doradi preciznim određivanjem kruga adresata i kriterija obuhvata podataka relevantnih za utvrđivanje porezne obveze, uz propisivanje zaštitnih mehanizama osiguravanja prava na privatnost građana.

39 **BOŽICA IŠTVANIĆ**
KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA,
Članak 3.

Predložene izmjene, u sadašnjem obliku, otvaraju prostor za digitalni nadzor bez jasnih granica, omogućuju zloupotrebu podataka i ozbiljno narušavaju povjerenje između poreznih obveznika i Porezne uprave. Bez uvođenja kontrolnih i zaštitnih mehanizama, postoji visok rizik da će zakon u praksi omogućiti neproporcionalno zadiranje u privatnost i potencijalne zlouporabe podataka pod krinkom poreznog nadzora. Takav pristup nije u skladu s načelima pravne sigurnosti ni s europskim standardima zaštite temeljnih prava. Predložene izmjene članka 67., osobito novi stavci 4. i 5., znatno proširuju ovlasti Porezne uprave u pristupu i kopiranju elektroničkih podataka, uključujući i zahtjeve za dešifriranjem cijelih medija te pristup softveru i hardveru poreznih obveznika. Iako je razumljiva potreba za modernizacijom nadzora i učinkovitijim prikupljanjem podataka, ovakav opseg ovlasti izaziva ozbiljnu zabrinutost u pogledu razmjernosti, zaštite privatnosti i mogućnosti zlouporabe. Problematična područja: 1. Nerazmjernost ovlasti u odnosu na cilj zakona Porezni nadzor mora biti ograničen isključivo na podatke koji su nužni za utvrđivanje porezne osnovice, i to u opsegu koji je razmjernan svrsi postupka. Predloženim izmjenama omogućuje se pristup cijelim sustavima i medijima te šifriranim podacima bez jasnog ograničenja svrhe i bez prethodnog sudskeg odobrenja. Iz perspektive računalne sigurnosti, traženje lozinki ili ključeva za pristup podacima predstavlja golemi rizik od kasnije zloupotrebe istih, što može za rezultat imati čitav niz

Prihvaćen

Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

osobnih i poslovnih problema za poreznog obveznika koji bi takvom zloupotrebom bio oštećen. U takvim slučajevima gotovo je potpuno sigurno da Porezna uprava, odnosno provoditelj poreznog nadzora, ni na koji način ne bi snosila odgovornost za nastalu štetu. Zaključno, navedene mjere po svojoj prirodi predstavljaju oblik digitalnog nadzora, a ne isključivo porezni nadzor, te kao takve nisu adekvatne za svrhu čije bi sredstvo ostvarivanja one trebale biti. 2. Povreda prava na privatnost i zaštitu osobnih podataka Elektronički mediji često sadrže osobne i osjetljive podatke koji nisu povezani s poslovanjem (npr. osobni, zdravstveni, obiteljski, komunikacijski, podaci trećih osoba). Nacrt ne sadrži jasan mehanizam kojim bi se osiguralo da takvim podacima neće biti pristupljeno niti da će biti kopirani ili zadržani. Odsustvo takvog mehanizma predstavlja rizik od povrede članaka 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, koji jamče pravo na poštovanje privatnog života i zaštitu osobnih podataka. Također, postoji opravdana bojazan da bi u praksi moglo doći do situacija u kojima bi pojedinci ili „radoznali“ djelatnici pristupali podacima izvan svrhe poreznog nadzora. 3. Nedostatak kontrole i zaštitnih mehanizama Nacrt ne predviđa obvezu sudskog odobrenja za invazivne radnje poput dešifriranja cijelih sustava. Ne postoji obveza vođenja evidencije o pristupima, niti neovisni nadzor nad primjenom tih mjera. Ako je za porezni nadzor nužno kopirati cijeli elektronički medij ili pristupiti šifriranim podacima, porezno tijelo mora prethodno pribaviti pismeno sudsko odobrenje. Sud bi takvu mjeru smio odobriti samo ako ne postoji blaža, jednako učinkovita mjera. Bez sudskog nadzora otvara se prostor za neproporcionalno prikupljanje podataka i moguću povredu temeljnih prava zajamčenih Ustavom RH i Poveljom EU o temeljnim pravima. 4. Neusklađenost s praksom Suda Europske unije (CJEU) Sud Europske unije u presudama *Digital Rights Ireland*, *Tele2 Sverige AB* i *La Quadrature du Net* jasno je zauzeo stajalište da masovno, neselektivno i neproporcionalno prikupljanje podataka predstavlja kršenje temeljnih prava. Predloženi tekst dopušta upravo takav scenarij, omogućujući pristup i kopiranje cjelokupnih sustava bez jasnog ograničenja svrhe, vremena ili sadržaja. 5. Nedovoljna zaštita prikupljenih podataka Nacrt ne propisuje način zaštite kopiranih podataka, rokove čuvanja, mehanizme pseudonimizacije ni evidenciju pristupa. Nema definiranih ograničenja korištenja niti odredbi o brisanju kopiranih podataka nakon završetka postupka. Svi postupci kopiranja i pristupa morali bi biti dokumentirani, a porezni obveznik obaviješten o opsegu i svrsi prikupljenih podataka, osim ako bi to ugrozilo tijek postupka, o čemu bi morao odlučivati nadležni sud, a ne sama Porezna uprava, odnosno provoditelj poreznog nadzora. Također, izostanak neovisnog nadzora suprotan je članku 8. stavku 3. Povelje EU, koji zahtijeva nadzor od strane neovisnog tijela (u RH: AZOP). Prijedlozi: - jasno definirati načelo razmjernosti, odnosno pristup i kopiranje podataka smiju se tražiti samo ako je to nužno za konkretan porezni postupak; - uvesti obvezno pismeno sudsko odobrenje za pristup šifriranim sustavima ili cjelovitim

	kopijama medija; - propisati stroge mjere zaštite i evidencije o pristupu, kopiranju i pohrani podataka, uz nadzor neovisnog tijela (AZOP); - uključiti obvezu obavješćivanja poreznog obveznika o opsegu i svrsi prikupljenih podataka, uz mogućnost ograničenja samo temeljem sudske odluke	
40	HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Uz članak 3. Predložene izmjene članka 67. otvaraju nekoliko pravno tehničkih dvojbi koje mogu uzrokovati nejasnoće u primjeni i potencijalne sukobe s propisima o zaštiti podataka, međunarodnom suradnjom kao i nadležnosti nacionalnih institucija što u konačnici stvara i pravnu nesigurnost. Namjera Porezne uprave u jačanju mogućnosti za provjeru točnosti i vjerodostojnosti podataka na predloženi način, daje ovlasti Poreznoj upravi da traži pristup stranim serverima, što bi bilo u suprotnosti s načelom teritorijalne nadležnosti i međunarodnim pravilima o pristupu elektroničkim dokazima. U značajnoj mjeri proširuje obvezu poreznih obveznika na davanje pristupa digitalnim, mrežnim i računalnim podacima, uključujući i one koji se nalaze izvan teritorija Republike Hrvatske. Nejasan je izraz „mrežni podaci“ u smislu porezne terminologije te može obuhvatiti i podatke koje nisu u vezi s gospodarskom djelatnošću poreznog obveznika. Porezna uprava bi imala pristup podacima koji mogu sadržavati osobne, povjerljive ili poslovne informacije koje nisu izravno povezane s utvrđivanjem porezne osnovice te se tako i otvara mogućnost zlouporabe podataka. Odredba u stavku 4. koja govori o predaji lozinki i ključeva za šifriranje otvara pravnu nesigurnost u pogledu zaštite osobnih podataka i poslovne tajne te nije jasno definirano na koji način će porezno tijelo koristiti ili čuvati predane podatke. Osim toga upitno je imaju li računovođe i sami porezni obveznici pravno i tehnički mogućnost dati Poreznoj upravi pristup softveru kojeg koriste. te dodatno što kad u svojim bazama imaju podatke većeg broja poreznih obveznika, kako će se u tom slučaju osigurati pristup samo podacima onog poreznog obveznika koji je predmet nadzora. Nadalje, Porezno tijelo može kopirati ili zatražiti izradu vjerodostojne kopije cijelog medija i zatražiti ključeve ili lozinke samo ako podaci izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice – kako će se takva situacija odrediti i definirati? Predlažemo da se precizira definicija opsega podataka kako bi se izbjegao rizik nezakonitog pristupa podacima trećih osoba te da se ograniči pristup isključivo podacima relevantnim za utvrđivanje porezne osnovice. Potrebno je osigurati transparentnost u korištenju pristupnih podataka (ključeva i lozinke). Formulacija u predloženom članku „bez obzira gdje se nalaze“ se tumači kao davanje Poreznoj upravi ovlasti da traži pristup stranim serverima, što bi bilo u suprotnosti s načelom teritorijalne nadležnosti. Stoga je potrebno ograničiti nadležnost u odnosu na podatke izvan teritorija RH, tako da Porezna uprava može tražiti samo podatke koje obveznik stvarno kontrolira, a ne	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

	podatke koji su u posjedu stranih pružatelja usluga. Ponovno, ovako široko definirana pravila za utvrđivanje poreznih prekršaja, prevara i sl. aktivnosti malog broja „poduzetnika“ (namjerno pod navodnicima jer to niti nisu pravi poduzetnici) stavlja u nepovoljan položaj veliku većinu poduzetnika koji psoluju sukladno zakonima i propisima, što je izrazito loše za poslovnu klimu u Hrvatskoj.	
41	ANITA SRUK KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Čl.67 st.4 i 5 - Kao računovodstvenoj zajednici ovo je posebno zabrinjavajuće jer naš računalni softver i hardver nerijetko obuhvaća podatke desetaka i stotina različitih poreznih obveznika i zaista ne vidimo kako bi proces nad jednim poreznim obveznikom bio legitiman razlog da se pristup uređajima ili bazama s takvim podacima otvara za pristup poreznim službenicima svih razina bez aktivnog kaznenog i/ili sudskog procesa, što je uobičajeni, detaljno dokumentiran i legitiman pravni put za dohvat ovakvih vrsta informacija. Smatramo kako je ovo u potpunosti u nadležnosti nekih drugih (neporeznih) tijela te da Porezna uprava svoje interese treba, kao i svi ostale privatne i pravne osobe u Republici Hrvatskoj, ostvarivati putem postojećih pravnih mehanizama i tijela koja za ovakav pristup moraju imati dokazan legitimni interes, pisani nalog i aktivan proces pri nekom od sudskih ili kontrolnih tijela poput Ministarstva unutarnjih poslova.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
42	SANJA KOŠTA KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Čl.67. st. 4. i 5. se moraju doraditi i konkretizirati jer otvaraju prostor zloupotrebi podataka bez posljedica i neograničeno zadiranje u privatnost poreznih obveznika, te smatram da je ovakav pristup potpuno neprimjeren i da predstavlja prekoračenje ovlasti utvrđivanja poreza.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

43	HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. U pogledu članka 67. stavka 4. i 5. članovi Udruženja računovođa HGK ističu kako predmetne odredbe pretpostavlja izravan ili neizravan utjecaj predmetnih podataka na poreznu osnovicu, što je nemoguće unaprijed utvrditi bez da se obuhvati puno veći obujam podataka, ako ne i svi podaci na medijima za koje se zahtijevaju pristupni podaci poput lozinki i ključeva. Ukoliko je utjecaj/relevantnost pojedinog podatka moguće utvrditi unaprijed i time osigurati da bi takav uvid bio svrsishodan i da bi obuhvaćao samo legitimnu obradu podataka s medija, onda je takve podatke, njihovu vrstu ili narav moguće i jasno navesti u samom propisu i time zaštititi sve ostale podatke na medijima koji nisu predmet propisa. Ističu da je ovo posebno zabrinjavajuće jer njihovi računalni softveri i hardveri nerijetko obuhvaćaju podatke desetaka i stotina različitih poreznih obveznika i zaista ne vide kako bi proces nad jednim poreznim obveznikom bio legitiman razlog da se pristup uređajima ili bazama s takvim podacima otvara za pristup poreznim službenicima svih razina bez aktivnog kaznenog i/ili sudskog procesa, što je uobičajeni, detaljno dokumentiran i legitiman pravni put za dohvat ovakvih vrsta informacija. Smatraju dakle, kako je ovo u potpunosti u nadležnosti nekih drugih (neporeznih) tijela te da Porezna uprava svoje interese treba, kao i svi ostale privatne i pravne osobe u Republici Hrvatskoj, ostvarivati putem postojećih pravnih mehanizama i tijela koja za ovakav pristup moraju imati dokazan legitimni interes, pisani nalog i aktivan proces pri nekom od sudskih ili kontrolnih tijela poput Ministarstva unutarnjih poslova.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
44	HRVATSKA KOMORA POREZNIH SAVJETNIKA KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Nejasno je zašto se izmjene OPZ-a donose u hitnoj proceduri zbog novog Zakona o fiskalizaciji, te bez transparentne rasprave širiti ovlasti poreznog tijela, a da to ima ikakve veze s fiskalizacijom. Smatramo da su predložene odredbe stavaka 4. i 5. još općenitije, neetične, protivne zaštite prava poreznih obveznika i Ustava RH, obzirom da Poreznom tijelu omogućuje kopiranje podataka u elektroničkom obliku, uključujući izradu vjerodostojne kopije cijelog medija te traženje lozinki i ključeva za pristup svim sadržajima. Navedeno smatramo izuzetno problematičnima i neusklađenima s temeljnim pravima zajamčenima Ustavom RH i pravnim okvirom Europske unije i GDPR-a. Ističe se više evidentnih izazova za jasni primjeni takve odredbe, a da se ista ne bi zlorabila, kao i u primjeni Uredbe / „chat control“: 1. Preširok i nejasan opseg – pojam „izravno ili neizravno utječe“ može obuhvatiti gotovo sve podatke, pa i one koji nisu povezani s poreznim postupkom. To je protivno načelu razmjernosti iz čl. 16. i pravu na zaštitu privatnosti iz čl. 35. Ustava RH. 2. Kopiranje cijelog medija – takva mjera prelazi granice razmjernog nadzora i dovodi do rizika	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

povrede privatnosti i povjerljivih poslovnih podataka, što je nespojivo s čl. 37. Ustava RH o nepovredivosti slobode i tajnosti komunikacija te s načelom minimizacije podataka iz GDPR-a (čl. 5). 3. Izostanak sudskog nadzora – predviđeno je da Porezna uprava samostalno odlučuje, bez sudskog naloga ili neovisnog nadzora, čime se krši načelo diobe vlasti i derogira sudska zaštita zajamčena čl. 18. Ustava RH. 4. Sukladnost s Ustavom i GDPR-om – pravo na privatnost i zaštitu osobnih podataka, zajamčeno čl. 35. Ustava RH te Zakonom o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (NN 42/18), može se ograničiti isključivo kada je nužno, razmjerno i uz sudski nadzor. Slijedom navedenog, predlažemo brisanje navedene odredbe čl.3. koji dodaje stavke 4. i.5. u čl. 67 OPZ-a te odustajanje od iste. Obrazloženje: Predlagatelj ističe da ovim Prijedlogom zakona predlažu se izmjene i dopune prvenstveno zbog uvođenja obveze izdavanja, primanja i fiskalizacije elektroničkih računa u B2B segment poslovanja što je postignuto donošenjem Zakona o fiskalizaciji. Radi se o potrebi da se postojeće odredbe OPZ-a u najvećoj mogućoj mjeri usklade s odredbama Zakona o fiskalizaciji. Stoga je nejasno, ali i neprimjereno ovakve odredbe donositi u hitnoj proceduri bez jasnih ciljeva osim navođenja pojma (e-forenzika). Dosadašnje pravno shvaćanje da se u redovnom poreznom nadzoru pristupa podacima u redovno postupku, a što je sada još transparentnije uvođenjem fiskalizacije 2.0. i uvođenje posrednika. Zato kopiranja cijelog medija i/ili traženja lozinki smije biti dopušteno isključivo temeljem sudskog naloga, i to samo u slučajevima osnovane sumnje na kaznena djela ili zloporabe prava koje se kao poseban porezni postupke propisuje i kroz OPZ. Ovakvo predloženo rješenje u potpunosti je suprotno čl. 16., 35. i 37. Ustava RH, Zakona o kaznenom postupku, kao i s GDPR-om. U redovnim poreznim postupcima porezna tijela mogu zatražiti samo one podatke koji su neposredno relevantni za predmet nadzora, u opsegu razmjernom svrsi postupka, a što je u skladu s načelom svrhovitosti i razmjernosti iz čl. 6. Zakona o općem upravnom postupku. Pri tome kopirani podaci trebaju biti jasno označeni, zaštićeni, dostupni samo ovlaštenim osobama i podložni reviziji, dok se svi podaci koji nisu povezani s predmetom postupka moraju uništiti u propisanom roku, sukladno Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima (NN 61/18). Odredbe se predlažu brisati, te se predlaže provesti nužnu široku javnu i stručnu raspravu kojom bi se u OPZ-u u redovnoj proceduri ugradile jasne i nedvosmislene odredbe koje osiguravaju da je pristup privatnim uređajima i kopiranje cijelih medija moguće jedino uz sudski nalog i samo u slučajevima osnovane sumnje na kriminalna djela ili porezne utaje. Takvo rješenje ne samo da štiti temeljna ljudska prava građana i poduzetnika, već je i u potpunosti usklađeno s Ustavom RH, Zakonom o kaznenom postupku, Zakonom o provedbi GDPR-a te pravnim poretom Europske unije. Nadalje ističemo da predložene izmjene članka 67. OPZ-a koje značajno proširuju ovlasti poreznog tijela u pogledu pristupa, nadzora, kopiranja i zahtijevanja podataka, uključujući i pristup šifriranim podacima, lozinkama, softveru i bazama

podataka moraju biti usklađene s važećim posebnim zakonima koji uređuju čuvanje profesionalne i poslovne tajne. Naime, predložene izmjene u sukobu su s važećim odredbama članka 20. Zakona o poreznom savjetništvu (NN 127/00, 76/13, 115/16 i 114/23) koji propisuje da je porezni savjetnik obavezan čuvati kao poslovnu tajnu sve što mu je stranka povjerila ili što je u radu saznao na drugi način. Iste obveze imaju i druge osobe koje rade ili su radile za poreznog savjetnika. Na obvezu čuvanja poslovne tajne shodno se primjenjuju odredbe OPZ-a. U odnosu na prijedlog izmjena, uočava se nekoliko problematičnih točaka: Obveza predaje lozinki i ključeva za šifriranje (članak 67. st. 4.) Ova odredba potencijalno stavlja poreznog savjetnika u sukob s obvezom čuvanja profesionalne tajne. Davanjem ključeva porezni savjetnik ne predaje samo podatke relevantne za porezni nadzor, već omogućuje pristup svim povjerljivim informacijama klijenata. Time se izravno ugrožava institut povjerljivosti poreznog savjetnika i povjerenje stranaka u taj odnos. 1. Pristup i nadzor softvera, hardvera i baza podataka (članak 67. st. 1. toč. 4.) Ovakvo široko definirano pravo pristupa može uključivati i podatke koji nisu predmet poreznog postupka, već povjerljive informacije trećih osoba ili drugih klijenata poreznog savjetnika. Time se povećava rizik povrede profesionalne tajne i potencijalne materijalne odgovornosti prema strankama. 2. Kopiranje cijelih medija i baza podataka (članak 67. st. 4. i 5.) Masovno kopiranje cijelih medija nosi rizik prekomjernog prikupljanja podataka, što može rezultirati time da porezno tijelo dolazi u posjed povjerljivih podataka koji nisu predmet postupka i čije otkrivanje porezni savjetnik po zakonu ne smije dopustiti. Prijedlog izmjene ne sadrži izričite odredbe kojima bi se zaštitila profesionalna tajna poreznih savjetnika (kao ni odvjetnika i drugih profesija s obvezom čuvanja tajne). Time nastaje pravna nesigurnost i mogući sukob između Općeg poreznog zakona i Zakona o poreznom savjetništvu. Prijedlog rješenja: Kako bi se izbjegla kolizija i zaštitila prava poreznih obveznika i njihovih savjetnika, predlaže se: U članku 67. dodati izričitu odredbu kojom se propisuje da se ovlasti poreznog tijela primjenjuju uz poštovanje posebnih zakona o čuvanju profesionalne tajne, uključujući Zakon o poreznom savjetništvu, ograničiti pravo traženja lozinki i ključeva na način da se to može odnositi samo na podatke izravno povezane s predmetnim poreznim obveznikom i postupkom, uz isključenje povjerljivih podataka trećih osoba ili drugih klijenata, te propisati obvezu poreznog tijela da kod kopiranja podataka ili medija osigura mehanizme filtriranja i zaštite povjerljivih podataka koji nisu relevantni za postupak.

45	DINA ŠOŠTAREC KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Opseg predloženih izmjena nije opravdan ciljem koji se pokušava postići te otvara prostor zloupotrebi podataka bez posljedica i neograničeno zadiranje u privatnost poreznih obveznika. Stavci 4. i 5. moraju se doraditi i konkretizirati.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
46	MATIJA LABAŠ KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Predložene izmjene, u sadašnjem obliku, otvaraju prostor za digitalni nadzor bez jasnih granica i ozbiljno narušavaju povjerenje između poreznih obveznika i Porezne uprave. Bez uvođenja kontrolnih i zaštitnih mehanizama, postoji visok rizik da će zakon u praksi omogućiti neproporcionalno zadiranje u privatnost i potencijalne zlouporabe podataka pod krinkom poreznog nadzora. Takav pristup nije u skladu s načelima pravne sigurnosti ni s europskim standardima zaštite temeljnih prava. Predložene izmjene članka 67., osobito novi stavci 4. i 5., znatno proširuju ovlasti Porezne uprave u pristupu i kopiranju elektroničkih podataka, uključujući i zahtjeve za dešifriranjem cijelih medija te pristup softveru i hardveru poreznih obveznika. Iako je razumljiva potreba za modernizacijom nadzora i učinkovitijim prikupljanjem podataka, ovakav opseg ovlasti izaziva ozbiljnu zabrinutost u pogledu razmjernosti, zaštite privatnosti i mogućnosti zlouporabe. Problematična područja: 1. Nerazmjernost ovlasti u odnosu na cilj zakona Porezni nadzor mora biti ograničen isključivo na podatke koji su nužni za utvrđivanje porezne osnovice, i to u opsegu koji je razmjeran svrsi postupka. Predloženim izmjenama omogućuje se pristup cijelim sustavima i medijima te šifriranim podacima bez jasnog ograničenja svrhe i bez prethodnog sudskog odobrenja. Iz perspektive računalne sigurnosti, traženje lozinke ili ključeva za pristup podacima predstavlja golemi rizik od kasnije zloupotrebe istih, što može za rezultat imati čitav niz osobnih i poslovnih problema za poreznog obveznika koji bi takvom zloupotrebom bio oštećen. U takvim slučajevima gotovo je potpuno sigurno da Porezna uprava, odnosno provoditelj poreznog nadzora, ni na koji način ne bi snosila odgovornost za nastalu štetu. Zaključno, navedene mjere po svojoj prirodi predstavljaju oblik digitalnog nadzora, a ne isključivo porezni nadzor, te kao takve nisu adekvatne za svrhu čije bi sredstvo ostvarivanja one trebale biti. 2. Povreda prava na privatnost i zaštitu osobnih podataka Elektronički mediji često sadrže osobne i osjetljive podatke koji nisu povezani s poslovanjem (npr. osobni, zdravstveni, obiteljski, komunikacijski, podaci trećih osoba). Nacrt ne sadrži jasan mehanizam kojim bi se osiguralo da takvim podacima neće biti pristupljeno niti da će biti kopirani ili zadržani. Odsustvo takvog mehanizma predstavlja rizik od povrede članaka 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, koji jamče pravo na poštovanje privatnog života i zaštitu osobnih	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

podataka. Također, postoji opravdana bojazan da bi u praksi moglo doći do situacija u kojima bi pojedinci ili „radoznali“ djelatnici pristupali podacima izvan svrhe poreznog nadzora. 3. Nedostatak kontrole i zaštitnih mehanizama Nacrta ne predviđa obvezu sudskog odobrenja za invazivne radnje poput dešifriranja cijelih sustava. Ne postoji obveza vođenja evidencije o pristupima, niti neovisni nadzor nad primjenom tih mjera. Ako je za porezni nadzor nužno kopirati cijeli elektronički medij ili pristupiti šifriranim podacima, porezno tijelo mora prethodno pribaviti pismeno sudsko odobrenje. Sud bi takvu mjeru smio odobriti samo ako ne postoji blaža, jednako učinkovita mjera. Bez sudskog nadzora otvara se prostor za neproporcionalno prikupljanje podataka i moguću povredu temeljnih prava zajamčenih Ustavom RH i Poveljom EU o temeljnim pravima. 4. Neusklađenost s praksom Suda Europske unije (CJEU) Sud Europske unije u presudama Digital Rights Ireland, Tele2 Sverige AB i La Quadrature du Net jasno je zauzeo stajalište da masovno, neselektivno i neproporcionalno prikupljanje podataka predstavlja kršenje temeljnih prava. Predloženi tekst dopušta upravo takav scenarij, omogućujući pristup i kopiranje cjelokupnih sustava bez jasnog ograničenja svrhe, vremena ili sadržaja. 5. Nedovoljna zaštita prikupljenih podataka Nacrt ne propisuje način zaštite kopiranih podataka, rokove čuvanja, mehanizme pseudonimizacije ni evidenciju pristupa. Nema definiranih ograničenja korištenja niti odredbi o brisanju kopiranih podataka nakon završetka postupka. Svi postupci kopiranja i pristupa morali bi biti dokumentirani, a porezni obveznik obaviješten o opsegu i svrsi prikupljenih podataka, osim ako bi to ugrozilo tijek postupka, o čemu bi morao odlučivati nadležni sud, a ne sama Porezna uprava, odnosno provoditelj poreznog nadzora. Također, izostanak neovisnog nadzora suprotan je članku 8. stavku 3. Povelje EU, koji zahtijeva nadzor od strane neovisnog tijela (u RH: AZOP). Prijedlozi: - jasno definirati načelo razmjernosti, odnosno pristup i kopiranje podataka smiju se tražiti samo ako je to nužno za konkretan porezni postupak; - uvesti obvezno pismeno sudsko odobrenje za pristup šifriranim sustavima ili cjelovitim kopijama medija; - propisati stroge mjere zaštite i evidencije o pristupu, kopiranju i pohrani podataka, uz nadzor neovisnog tijela (AZOP); - uključiti obvezu obavješćivanja poreznog obveznika o opsegu i svrsi prikupljenih podataka, uz mogućnost ograničenja samo temeljem sudske odluke.

- 47 **HRVOJE LOVAKOVIĆ**
KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA,
Članak 3.
 Smatram da 3. članak ovog zakona narušava i nije u skladu s Općom uredbom o zaštiti mogućnosti prikupljanja osobnih podataka fizičkih osoba u RH. Predlažem da se dio članka 3 vezan za traženje šifri za pristup podacima u potpunosti izbriše zbog potencijalnih sigurnosnih propusta i kompromitiranja traženih podataka.

Prihvaćen
 Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

48	ANA MANOLA KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Predložena izmjena kojom se Poreznom tijelu omogućuje kopiranje podataka, dokumenata i evidencija u elektroničkom obliku, kao i traženje lozinki i ključeva za šifriranje, predstavlja nerazmjernan zahvat u temeljna prava poreznih obveznika te prelazi granice nužnog za ostvarenje svrhe poreznog nadzora. Mjera nije razmjerna svrsi utvrđivanja porezne obveze u smislu članka 16. Ustava RH, jer omogućuje širok, gotovo neograničen pristup digitalnim podacima poreznog obveznika, uključujući i one koji nisu izravno relevantni za utvrđivanje porezne osnovice. Time se otvara prostor za zadiranje u pravo na privatnost i zaštitu tajne podataka, što je protivno člancima 35. i 37. Ustava RH te članku 8. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava. Posebno je problematična mogućnost zahtijevanja „ključeva za šifriranje ili lozinki za pristup podacima“, jer takav zahtjev može obuhvatiti i osobne, poslovne i odvjetničke tajne, uključujući komunikaciju koja uživa zakonsku zaštitu (čl. 27. st. 2. Zakona o odvjetništvu i čl. 222.a Kaznenog zakona). Takva mjera bez jasnih ograničenja dovodi u pitanje načelo povjerljivosti i pravo na obranu. Osim toga, prijedlog ne predviđa odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere zaštite tako prikupljenih elektroničkih podataka. U nedostatku preciznih pravila o načinu pohrane, pristupu, enkripciji, vođenju evidencije o pristupu i obveznom brisanju kopija nakon završetka postupka, povećava se rizik od povrede osobnih i poslovnih podataka te od neovlaštenog pristupa ili zlouporabe. Time bi odredba bila u neskladu i s člankom 32. Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR) koji propisuje obvezu provedbe odgovarajućih tehničkih i sigurnosnih mjera. Dodatno, formulacija prijedloga ostavlja potpuno otvorenim pitanje kada i prema kojim poreznim obveznicima će se ova ovlast primjenjivati. Takva neodređenost otvara prostor za diskriminatornu i arbitrarnu primjenu zakona, jer odluka o primjeni mjere ovisi isključivo o diskrecijskoj ocjeni poreznog tijela, u koju sudovi u upravnom sporu nisu ovlašteni ulaziti. Posljedično, ograničena je sudska kontrola zakonitosti i time ugroženo načelo jednakosti pred zakonom i načelo vladavine prava zajamčeno člancima 14. i 3. Ustava RH. Predlažem da se stavci 4. i 5. povuku iz prijedloga ili da se njihova primjena ograniči isključivo na situacije kada: • postoji razuman i dokumentiran osnov sumnje da obveznik prikriva relevantne poslovne podatke, • se radi o podacima koji izravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice, • se pristup i kopiranje provodi uz prethodno sudske odobrenje, • te uz obvezu primjene najviših standarda kibernetičke i fizičke zaštite prikupljenih podataka, uključujući kontrolu pristupa, šifriranje i evidenciju svih radnji nad kopiranim podacima. Bez takvih jamstava, predložena odredba bila bi u suprotnosti s načelima vladavine prava, razmjernosti, jednakosti, zaštite privatnosti i sigurnosti podataka, te bi, ako se usvoji, bila podložna ocjeni ustavnosti.
----	--

Prihvaćen
 Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

49 **VJEKOSLAV ŠIMUNOVIĆ**
KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA,
Članak 3.
Predložene izmjene daju Poreznoj upravi gotovo neograničenu moć pristupa privatnim podacima građana i pravnih osoba, što otvara nekoliko ključnih problema: 1. Neprecizan i širok opseg pristupa Tekst traži pristup "podacima koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice", uključujući poslovne knjige, mrežne podatke, softver, čak i hardver i šifrirane baze podataka, bez jasnog definiranog, ograničenog područja. Ovakav široki izraz omogućava pretjeranu ingerenciju u privatnost. 2. Uključivanje neograničenog pristupa i nadzora sustava i šifriranih podataka Porezna uprava može tražiti lozinke i ključeve za šifriranje, što je izrazito rizično za sigurnost podataka podnositelja. Ovakve ovlasti mogu dovesti do zloupotrebe, krađe podataka ili gubitka kontrole nad vlastitim podacima. 3. Nedostatak zaštite privatnosti i kontrole Nema izraženih ograničenja ili uvjeta koji bi štitili porezne obveznike od zloupotrebe ili prekomjernog pristupa podacima. Ne postoje jasne odredbe o pravima obveznika, inspekcijskim nadzorima ili mogućnostima žalbi. 4. Nedostatak sankcija za zloupotrebu podataka Prijedlog ne predviđa nikakve odgovornosti, sankcije ili mehanizme kontrole nad Poreznom upravom u slučaju zloupotrebe ili neprimjerenog korištenja pristupa podacima. Ovakav oblik zakonskog propisa predstavlja preduboku mogućnost ulaza u sferu privatnosti i digitalnih prava građana i tvrtki, koji se ne može opravdati niti potrebom za učinkovitom poreznom upravom bez strožih jamstava i zakonskog okvira za zaštitu podataka. Predloženi zakon otvara vrata masovnom prikupljanju podataka i može stvoriti osjećaj totalitarne kontrole, što je u suprotnosti s temeljnom pravnom stečevinom i zaštitom ljudskih prava. Porezna uprava, kao i svaka druga državna institucija, mora imati definirane, jasne, proporcionalne i transparentne ovlasti, uz stroge kontrole i sankcije za nepravilnosti. Upravo takve sigurnosne mjere su ključne kako bi se izbjegla šteta i zloupotrebe te zadržalo povjerenje građana u institucije. Prijedlog izmjena teksta članka 1. Ograničiti pristup samo na konkretno i jasno definirane podatke koji su neposredno relevantni za predmetni inspekcijski nadzor, uz prethodnu sudsku ili odgovarajuću drugu neovisnu autorizaciju. 2. Uvesti obvezu pisane suglasnosti poreznog obveznika ili njegovog zastupnika (osim u iznimnim zakonima predviđenim slučajevima poput sumnje na kazneno djelo). 3. Izričiti zabranu pristupa šifriranim podacima bez posebnog naloga sudskih tijela, uz mogućnost da se pristupi samo onom dijelu podataka koji su neophodni i dešifriraju se u prisutnosti operatera ili uz stroge sigurnosne mjere. 4. Zajamčiti prava poreznog obveznika na informaciju o tome koji su podaci pregledani i u koje svrhe te pravo na pravnu zaštitu u slučaju zloupotrebe. 5. Uvesti stroge sankcije odgovornim osobama unutar Porezne uprave za zloupotrebu ili neovlašten pristup podacima, uključujući kaznene i financijske odgovornosti. 6. Uvodi se obveza vođenja

Prihvaćen

Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

službene evidencije (dnevnika) pristupa podacima u kojoj se bilježi: - identitet osobe koja je pristupila podacima, - datum i vrijeme pristupa, - opseg pregledanih ili kopiranih podataka, - svrha pristupa. Taj dnevnik pristupa mora biti dostupan poreznom obvezniku, koji ima pravo znati kada i na koji način su njegovi podaci korišteni. Ova mjera osigurava potpunu transparentnost i omogućava kontrolu zakonitosti postupaka Porezne uprave prema podacima poreznih obveznika. U slučaju zloupotrebe pristupa podacima ili nepoštivanja ove evidencije, primjenjuju se propisane sankcije prema odgovornim osobama unutar Porezne uprave. Predloženi izmijenjeni tekst članka 67. stavak 1. „(1) Porezni obveznici, osobe koje vode poslovne knjige u elektroničkom obliku te druge osobe koje raspolažu relevantnim dokumentima i podacima koji neposredno utječu na utvrđivanje porezne osnovice, na temelju pravomoćnog naloga nadležnog tijela i uz prethodnu pisanu suglasnost poreznog obveznika, moraju: 1. dostaviti u elektroničkom obliku samo one podatke iz poslovnih knjiga, evidencija, izvješća i drugih dokumenata koji su izravno relevantni za predmetni nadzor; 2. omogućiti pristup i nadzor isključivo u opsegu i za svrhe određene nalogom; 3. podaci podliježu strogoj povjerljivosti, a pristup ne može uključivati dešifriranje šifriranih podataka bez posebnog dopuštenja suda; 4. svi pristupi i kopiranja dokumentiraju se u detaljnom zapisniku dostavljanom poreznom obvezniku; 5. u slučaju zloupotrebe podataka nadležno tijelo pokreće postupak protiv odgovornih osoba unutar porezne uprave s propisanim sankcijama; 6. prekršaji prava na privatnost podliježu sankcijama predviđenim zakonom; 7. prava obveznika na žalbu i pravnu zaštitu su zajamčena i dostupna kroz neovisne sudske ili upravne instance.“ Ovim izmjenama se postiže bolja zaštita privatnosti i sprečavanje mogućih zloupotreba, a poreznoj upravi ostaju dovoljna, ali ograničena ovlaštenja za provedbu svojih dužnosti u skladu s pravnim standardima zaštite ljudskih prava.

50 **FRANO MIŠKOVIĆ**
KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA,
Članak 3.

Poštovani, iako podržavam legitiman cilj modernizacije poreznog nadzora, predložene odredbe izazivaju ozbiljnu zabrinutost u pogledu njihove sukladnosti s Ustavom RH, pravom Europske unije i Europskom konvencijom o ljudskim pravima (EKLJP). Smatram da predložene ovlasti narušavaju načelo razmjernosti, pravo na privatnost i pravo na sudsku zaštitu bez uvođenja adekvatnih zaštitnih mehanizama koji bi spriječili arbitrarno postupanje. -- Predložene ovlasti, koje omogućuju Poreznoj upravi da od poreznog obveznika zahtijeva predaju lozinki i ključeva za šifriranje te da izrađuje "vjerodostojne kopije cijelih medija", predstavljaju prekomjerno zadiranje u temeljna prava. Prvo, ovlasti su formulirane preširoko, kao opća i neselektivna mjera, bez jasnih kriterija koji bi ograničili njihovu primjenu. Takav pristup u suprotnosti je s praksom Suda Europske unije (predmeti Digital Rights Ireland

Prihvaćen

Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

C-293/12 i Tele2 Sverige C-203/15), koji je utvrdio da opće i neselektivno prikupljanje podataka predstavlja nerazmjerno zadiranje u temeljna prava. U praksi, to je posebno opasno za male poduzetnike i obrtnike čije je računalo često jedini alat za rad, a istovremeno sadrži i cjelokupni privatni život (osobne fotografije, privatnu komunikaciju, zdravstvene podatke). Oduzimanje ili kopiranje cijelog uređaja paralizira poslovanje i predstavlja totalni nadzor nad privatnošću, što je flagrantno kršenje načela razmjernosti. Drugo, ključni nedostatak prijedloga jest potpuni izostanak obveze ishođenja prethodnog sudskog naloga za primjenu najinvazivnijih radnji. Ustav RH u članku 34. propisuje da je dom nepovrediv i da samo sud može naložiti pretragu. Praksa Europskog suda za ljudska prava (ESLJP) potvrdila je da digitalna sfera (računala, serveri) uživa jednaku zaštitu kao "dom" i "privatni život" u smislu članka 8. EKLJP-a. Presuda Big Brother Watch protiv Ujedinjenog Kraljevstva jasno je naglasila nužnost postojanja neovisnog, po mogućnosti sudskog, odobrenja prije primjene nadzornih mjera. Nadalje, važno je istaknuti da je ograničenje "samo ako podaci utječu na utvrđivanje porezne osnovice" tehnički neprovedivo bez prethodnog kršenja privatnosti. Da bi se uopće moglo procijeniti koji su podaci relevantni, nužno je prvo izraditi forenzičku kopiju cijelog medija. Tek se naknadnom analizom te potpune kopije može izvršiti selekcija. Time je zadiranje u privatnost već izvršeno u prvom koraku, prije ikakve selekcije. Dio odredbe koji se odnosi na "ključeve za šifriranje ili lozinke" zanemaruje tehničku realnost moderne enkripcije. Forsiranje "razbijanja" enkripcije bio bi iznimno skup, dugotrajan i resursno intenzivan proces s vrlo neizvjesnim ishodom, a ne jednostavna administrativna radnja. -- Predložene izmjene u koliziji su s nekoliko viših pravnih normi. U pogledu Ustava RH, krši se opće ustavno načelo razmjernosti (članak 16. Ustava), jer mjere nisu ograničene na ono što je strogo nužno. Također, narušava se pravo na nepovredivost doma (članak 34.) i pravo na tajnost dopisivanja (članak 36.), s obzirom na to da digitalna sfera uživa istu razinu zaštite. U pogledu Europske konvencije o ljudskim pravima, praksa ESLJP-a kroz članak 8. (pravo na privatnost) postavlja visoke standarde. U predmetu Podchasov protiv Rusije, Sud je utvrdio da obveza predaje ključeva za enkripciju bez adekvatnih jamstava protiv zlouporabe predstavlja nerazmjernu mjeru. U pogledu prava EU, odredbe su u suprotnosti s pravom na privatnost (članak 7. Povelje) i pravom na zaštitu podataka (članak 8. Povelje). Flagrantno se krše i temeljna načela GDPR-a (članak 5.): načelo smanjenja količine podataka (minimizacija), jer se kopiranjem cijelog diska podaci maksimaliziraju, te načelo ograničenja svrhe, jer se prikupljaju i podaci koji nisu relevantni za poreznu svrhu. Nadalje, prisila na predaju lozinki otvara pitanje povrede prava na nesamoinkriminaciju (izvedenog iz članka 6. EKLJP-a), jer se od poreznog obveznika traži da aktivno surađuje u pribavljanju dokaza koji ga mogu teretiti. -- Kako bi se osigurala pravna sigurnost i usklađenost s višim pravnim standardima, predlažem sljedeće: Uvesti obvezno prethodno sudsko

odobrenje — zahtijevanje lozinki, ključeva za šifriranje i izrada kopije cijelog medija moraju biti uvjetovani obrazloženim nalogom nadležnog suda, koji mora procijeniti postojanje osnovane sumnje, nužnost i razmjernost zahtjeva. Precizirati i suziti opseg nadzora — formulaciju "podaci koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne obveze" treba dodatno suziti. Pristup Porezne uprave mora biti strogo ograničen na specifične podatke, datoteke ili sustave za koje postoji obrazložena sumnja da su relevantni za predmet nadzora. Ovakav ciljani pristup, temeljen na analizi rizika, ne samo da štiti temeljna prava, već je i ekonomski učinkovitiji od masovnog prikupljanja podataka koje generira visoke troškove forenzičke obrade, pohrane i potencijalnih sudskih sporova. Apeliram na predlagatelja da uvaži ove primjedbe kako bi se postigla nužna ravnoteža između legitimnog interesa države za učinkovitom naplatom poreza i ustavnih te europskih jamstava zaštite temeljnih ljudskih prava u digitalnom dobu. Uvođenje ovako invazivnih mjera bez strogih zaštitnih mehanizama narušava povjerenje građana i poduzetnika u sustav te šalje poruku da se svi porezni obveznici a priori tretiraju kao sumnjivi. Uspostava partnerskog odnosa i jačanje porezne kulture postiže se pravnom sigurnošću i razmjernošću, a ne mjerama koje otvaraju vrata arbitrarnom postupanju.

51	IVAN GRGURINA KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Kao ekspert za kibernetičku sigurnost, zastrašujuće je da bi ova izmjena zakona omogućila više novih vektora napada na građane i poslovne subjekte. a) Zaobilazi se sudski nalog koji bi provjerio validnost zahtjeva porezne uprave za pristupom najosjetljivijim podacima građana i poslovnim tajnama. Ovim novim prijedlogom uklonjena je cijela trodioba vlasti iz ustava i pravo na privatnost. b) Bad actor unutar porezne uprave može bez posljedica dobiti pristup svim šiframa i lozinkama. Da bi šifre i lozinke bile korisne poreznoj upravi, one trebaju biti u plain-text obliku, što znači da postoji iznimno visok rizik zloupotrebe i posljedica za koje nitko neće odgovarati, a naštetit će nevinim stranama (Moramo imati na umu da su strane automatski nevine jer ne postoji sudski nalog, što znači da nema opravdane sumnje). c) Kako postoji kazna za nedavanje šifri i lozinke, što sprječava radnika porezne uprave ili vanjskog aktera (prevaranta, hakera) da se lažno ili maliciozno predstavlja kao porezna uprava i traži šifre i lozinke građana i poslovnih subjekata pod prijetnjom velikih kazni? Tko će odgovarati za pljačku građana i poslovnih subjekata kada hakeri dobiju pristup šiframa i lozinkama za mail, cloud pohranu podataka ili banku, i isprazne račune građana i poslovnih subjekata? Prema ovom zakonu, porezna uprava bi u tom slučaju bila odgovorna za svaku prevaru građana jer je ona uzrok te prevare. Ono kako ovo treba izgledati jest da postoji osnovani razlog i sumnja koja se brani na sudu. Tek sa sudskim nalogom porezna uprava bi trebala moći dobiti pristup najosjetljivijim podacima građana i poslovnih subjekata. U slučaju da se sumnja ispostavi neopravdana, porezna uprava je dužna nadoknaditi nastalu štetu.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
----	--	--

52	ANDREA PERKOVIĆ KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Novi stavak (4): pristup podacima, kopiranje cijelog medija, zahtjev za lozinke ili ključeve za šifriranje Traženje lozinke ili enkripcijskih ključeva može ozbiljno ugroziti temeljna prava građana. S razlogom su lozinke i enkripcijski ključevi tajni podaci. Ton odredbe ide u smjeru davanja potpunog pristupa računalnoj opremi, softveru i bazama podataka. No, postavlja se pitanje zašto bi porezno tijelo imalo uvid u privatne ili poslovne informacije koje nemaju veze s predmetom nadzora? Pristup bi morao biti strogo ograničen samo na konkretne sustave i module relevantne za poreznu kontrolu, uz jasne kriterije i mehanizme zaštite prava obveznika. Takav pristup mora biti moguć isključivo na temelju sudskog naloga. Problem: Trenutno ne postoje propisani pravni mehanizmi kojima bi se obveznik mogao zaštititi od preširokih zahtjeva za pristup podacima. Ovakva formulacija izravno zadire u privatnost svih građana i poreznih obveznika, dajući Poreznoj upravi gotovo neograničene ovlasti koje nisu u skladu s europskim pravom. Povelja EU o temeljnim pravima (čl. 7 i 8): jamči pravo na privatnost i zaštitu osobnih podataka. Zahtjev za lozinku omogućuje pristup i informacijama koje nisu vezane uz poslovanje (npr. privatna pošta zaposlenika), što je preširoko i neproporcionalno. GDPR čl. 5 (načelo smanjenja količine podataka): porezna uprava bi dobila daleko više podataka nego što je nužno, čime se krši načelo „data minimization“. Pravo na nesamoinkriminaciju (CJEU, Orkem vs. Commission C-374/87): porezni obveznik ne može biti prisiljen aktivno davati podatke koji ga mogu teretiti; predaja lozinke mogla bi se tumačiti upravo tako. Načelo pravne sigurnosti i proporcionalnosti (čl. 52 Povelje EU): tekst je preopćenit i neprecizan, nije jasno definirano što porezno tijelo smije pregledavati. Takve „blanketne“ ovlasti nisu u skladu s europskim standardima. GDPR čl. 6 (zakonitost obrade): obrada mora imati jasnu svrhu i pravnu osnovu. Formulacija „bez obzira gdje se podaci nalaze“ otvara mogućnost da se prikupljaju i podaci trećih osoba, što je izravno suprotno GDPR-u. GDPR čl. 32 (sigurnost obrade): omogućavanje potpunog pristupa hardveru i softveru ugrožava sigurnost i povjerljivost podataka drugih osoba. Načelo proporcionalnosti: mjera je preširoka jer se odnosi na cijele sustave, umjesto da se ograniči na konkretne i relevantne podatke. Europsko pravo takav pristup ne dopušta. CJEU praksa (Digital Rights Ireland C-293/12; Tele2 Sverige C-203/15): neselektivno i masovno prikupljanje podataka nije dopušteno. Ovdje se radi upravo o takvom širokom zahvatu. GDPR – čl. 5 (ograničenje svrhe i pohrane): kopiranjem cijelog diska neizbježno se prikupljaju i osjetljivi podaci koji nisu povezani s poreznim nadzorom (npr. privatna zdravstvena dokumentacija, e-mailovi). To je suprotno načelu „purpose limitation“.
----	--

Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
--

53	LAURA KLAPKA KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Predložena odredba članka X, stavka X Općeg poreznog zakona u kojoj se Poreznoj upravi daje ovlast kopiranja cijelih medija te zahtijevanja lozinke i ključeva za pristup podacima izrazito je problematična s aspekta pravne sigurnosti i zaštite prava poduzetnika. Takva formulacija: 1. Narušava načelo razmjernosti – predviđene ovlasti prelaze ono što je nužno za provedbu poreznog nadzora, jer se ne ograničavaju isključivo na podatke koji su relevantni za utvrđivanje porezne osnovice. 2. Dovodi do pravne nesigurnosti – odredba je preširoko postavljena i ne predviđa jasne granice ovlasti, što poduzetnike stavlja u stalno stanje neizvjesnosti i ovisnosti o diskrecijskim procjenama inspektora. 3. Stvara neravnotežu moći – Porezna uprava dobiva nesrazmjernu moć u odnosu na poduzetnika, koji se nalazi u nezavidnom položaju jer jedno postupanje inspektora može dovesti do ozbiljnih poslovnih i financijskih posljedica, osobito za mikro i male poduzetnike. Dodatno, prijedlog je u potencijalnom sukobu s pravom Europske unije: Povelja EU o temeljnim pravima (čl. 7. i 8.) jamči pravo na privatnost i zaštitu osobnih podataka. Uredba (EU) 2016/679 (GDPR) propisuje da se obrada osobnih podataka mora temeljiti na jasnoj pravnoj osnovi, biti razmjerna i ograničena na svrhu. Preuzimanje i kopiranje cijelih medija te traženje lozinke ne udovoljava tim zahtjevima jer se podaci koji nisu relevantni za porezni postupak također izlažu obradi. Načelo pravne sigurnosti i legitimnih očekivanja, koje je temeljno načelo prava EU, ovakvom bi se odredbom narušilo jer poduzetnici ne mogu predvidjeti opseg niti granice postupanja poreznog tijela. Zaključak: Predložena odredba kosi se s načelima Ustava RH, temeljnim pravima iz prava EU te narušava ravnotežu između poreznog nadzora i zaštite poduzetnika. Umjesto stvaranja predvidivog i sigurnog poslovnog okruženja, poduzetnici se stavljaju u poziciju stalnog rizika i straha od prekomjernih ovlasti Porezne uprave. Prijedlog: Odredbu je potrebno preformulirati tako da se ovlasti Porezne uprave izričito ograniče na poslovne evidencije i dokumente koji su izravno povezani s utvrđivanjem poreznih obveza, bez mogućnosti zahtijevanja lozinke, ključeva ili kopiranja cijelih medija.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
54	ANTE BRIZIĆ KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Ovaj nacrt daje blanketne i neograničene ovlasti, dok EU pravo zahtijeva da ovlasti budu jasno određene, proporcionalne i strogo nužne za svrhu (čl. 52. Povelje EU). Ponekad se pitam tko sastavlja ovakve nacрте i otkud dolaze takve ideje. Moguće je iz nekih knjiga o utopijskim civilizacijama. Uglavnom: Stavak (1) (točke 1–4): zahtjev da se uruče u elektroničkom obliku, omogućiti pristup, nadzor, pristup mrežnim podacima itd. Moglo bi se smatrati preširokim obuhvatom — naročito “pristup drugim podacima ...	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

kao što su mrežni podaci, podaci na internetu ... pohranjeni računalni podaci, bez obzira gdje se nalaze". To može zadirati u poslovnu tajnu, privatnost ili u nepropisno pretraživanje cijelih sustava. Treba jasnije odrediti opseg pristupa (npr. samo za one podatke koji su relevantni i proporcionalni). Uvesti obavezne granice: pristup samo uz SUDSKI NALOG, ISKLJUČIVO onim dijelovima sustava koji se tiču porezne obveze, zaštitu podataka koji nisu relevantni. Novi stavak (4): kopiranje podataka, izrada vjerodostojne kopije cijelog medija, zahtjev za ključeve za šifriranje ili lozinke: Ovo je vrlo osjetljivo pitanje. Traženje ključeva ili lozinki može narušiti temeljna prava (privatnost, zaštita od samooptuživanja). Ako ne bude jasno ograničeno, može se smatrati neproporcionalnim. Potrebno je uvesti proceduralne uvjete: nalog suda ili neovisne institucije, ograničenje zahtjeva samo na one slučajeve kad je to nužno, jasna pravna osnova, minimalan opseg. Također, moguće je predvidjeti da se zahtjev može odnositi samo na "relevantne dijelove medija", a ne cijeli medij. Opći ton: "omogućiti pristup hardveru i softveru i bazama". Ukoliko se odnosi na neograničen pristup cijelim sustavima, može se smatrati pretjeranim i nejasnim. Što, kako i zbog čega ima pristup informacijama tj. osobnim diskovima koji se ne tiču/dotiču. Ograničiti pristup samo na one module/sisteme koje je potrebno ispitati u vezi s poreznom kontrolom, navesti konkretne uvjete, osigurati zaštitu prava na obrazloženje pristupa i kontrole. Također, nužno i samo uz SUDSKI NALOG. Nedostatak eksplicitne zaštite prava obveznika. Ne postoje jasno propisani pravni mehanizmi zaštite (prigovor, sudska kontrola) u vezi sa zahtjevima za pristup, kopiranje, zahtjev za ključeve. Treba uvesti norme koje štite prava poreznih obveznika — npr. pravo na prigovor, neovisni nadzor, sudska kontrolu, obvezu poreznog tijela da pri zahtjevu obrazloži potrebu i proporcionalnost. Sve u svemu, nacrt kakav je duboko zadire u osobnu privatnost SVAKOG građanina tj. poreznog obveznika RH te Poreznoj upravi daje neograničene ovlasti za postupanje koji NISU u skladu s Europskim zakonima. Povelja EU o temeljnim pravima (čl. 7 i 8): zajamčena su prava na privatnost i zaštitu osobnih podataka. Zahtjev za lozinkom omogućava pristup ne samo relevantnim poslovnim podacima, nego i svemu drugome (npr. privatna komunikacija zaposlenika). To je preširoko i neproporcionalno. GDPR (čl. 5 – načelo minimizacije podataka): porezno tijelo bi dobilo daleko više podataka nego što je nužno. To je direktno kršenje načela „data minimization“. Pravo na ne samooptuživanje (CJEU praksa, npr. slučaj Orkem vs. Commission, C-374/87): obveznik ne smije biti prisiljen aktivno otkrivati informacije koje ga mogu inkriminirati. Davanje lozinke može se tumačiti kao prisilno sudjelovanje u vlastitom optuživanju. Načelo pravne sigurnosti i proporcionalnosti (čl. 52 Povelje EU): formulacija je preširoka i nedovoljno određena. Nije jasno ograničeno što porezno tijelo smije pregledati. Takva blanketna ovlast izravno krši zahtjev da zakonske odredbe budu precizne, predvidive i proporcionalne. GDPR (čl. 6 – zakonitost

	obrade): obrada podataka mora imati jasnu pravnu osnovu i svrhu. Ovdje je dopušten pristup podacima „bez obzira gdje se nalaze“, što otvara mogućnost obrade podataka trećih osoba koji nisu porezni obveznici → to je protivno GDPR-u. GDPR (čl. 32 – sigurnost obrade): davanje punog pristupa hardveru i softveru može kompromitirati sigurnost i povjerljivost podataka drugih osoba. Načelo proporcionalnosti: ovlast se odnosi na cijele sustave, a ne na ciljani pristup relevantnim podacima. To EU pravo ne dopušta. CJEU praksa (Digital Rights Ireland C-293/12 i Tele2 Sverige C-203/15): masovno i neselektivno prikupljanje podataka nespojivo je s pravom EU. Ova odredba jako nalikuje na masovni pristup. GDPR (čl. 5 – načelo ograničenja pohrane i svrhe): kopiranjem cijelog diska neizbježno se prikupljaju i podaci koji nisu relevantni za poreznu osnovicu (npr. osobni e-mailovi, medicinski podaci zaposlenika). To je kršenje principa „purpose limitation“.	
55	MARKO RAKAR KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Navedeni članak u formi u kojoj je predložen je više nego očigledno suprotan Hrvatskom ustavu i Europskoj konvenciji o ljudskim pravima. Porezna uprava se ovime ovlašćuje da koristi raspon prava koja su dramatično veća od prava koje bi istražitelj imao uz izdani sudski nalog, što je naravno neprihvatljivo. Osim toga širina definicije nepotrebno i protuustavno obuhvaća opseg podataka i dokumenata koji su očigledno izvan bilo kakve jurisdikcije porezne uprave odnosno bilo kojeg poreznog ili carinskog postupka kojeg možemo zamisliti. U prilogu je poveznica na brošuru Europskog suda za ljudska prava, vodič kroz članak 6. konvencije, a dio citirane sudske prakse se odnosi i na porezne postupke pa se nadam da će biti očigledno zašto je ovaj prijedlog pogrešan i nepotrebno preopširan: https://share.google/X47YsMB0NDMbiFdMn Prijedlog je značajno ograničiti ovaj članak na način da se ograniči isključivo, samo i jedino na podatke, dokumente i poslovne evidencije te se izrijeком isključi pristup bilo kojim drugim podacima. Također, da bi se članak aktivirao, predlaže se da bude jasno da teret dokazivanja bude na poreznoj/carinskoj upravi a ne na subjektivnom i potencijalno suspektom zahtjevu službenika te da svaki takav zahtjev bude detaljno obrazložen u nalogu koji se predaje stranci.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

56	BILIĆ-SAVJETOVANJE DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU ZA USLUGE KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. Iako se navodi da se podaci koriste samo za specifične svrhe, odsutnost detaljnih sigurnosnih protokola (npr. šifriranje prijenosa, revizija pristupa) izaziva brigu o zaštiti osobnih podataka prema GDPR-u. Šire ovlaštenje PU za šifre može biti rizično ako se zloupotrijebi, pa bi predložili izmjenu ovog članka, ili proširiti na obvezu izvješćivanja o svakom slučaju pristupa i neovisne kontrole.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
57	BILIĆ-SAVJETOVANJE DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU ZA USLUGE KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 3. (6) Porezno tijelo dužno je osigurati zaštitu kopiranih podataka u skladu s Uredbom (EU) (GDPR), uključujući šifriranje prijenosa i pohrane, te voditi evidenciju o svakom slučaju pristupa podacima, koja se mora dostaviti Poduzetniku i neovisnom revizoru na zahtjev. Jedinice lokalne i područne samouprave dužne su primijeniti identične sigurnosne mjere pri obradi podataka prema članku 8. ovoga zakona.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
58	MATIJA LABAŠ KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 4. Koja je svrha brisanja stavaka 9. i 10. u članku 79.? (9) Porezni obveznici upisani u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost koji imaju u svojim poslovnim knjigama evidentirane dospjele, a nenaplaćene tražbine, koje su dospjele sukladno rokovima ispunjenja novčanih obveza propisanim posebnim propisom, dužni su sastaviti statističko izvješće o dospjelim, a nenaplaćenim tražbinama u rokovima za podnošenje poreznih prijava poreza na dohodak ili poreza na dobit sukladno posebnom propisu u tekućoj godini za sve dospjele, a neplaćene račune sa stanjem na dan 31. prosinca prethodne godine. (10) Ministar financija pravilnikom će propisati način podnošenja statističkih Izvješća Poreznoj upravi za potrebe utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje. Smatram kako se brisanjem ovih stavaka izravno može smanjiti učinkovitost poreznog nadzora i otvoriti mogućnost različitih tumačenja u praksi. Umjesto brisanja, potrebno je zadržati ove odredbe radi osiguravanja pravne sigurnosti, kontinuiteta provedbenih propisa i transparentnosti postupanja poreznih obveznika. U obrazloženju uz članak 4. stoji "Obrazac OPZ-STAT-1 planira se zamijeniti novim sustavom izvještavanja propisanim Zakonom o fiskalizaciji." - koji je to sustav?	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.

59	FEDRA D.O.O. ZA POSLOVNE I KNJIGOVODSTVENE USLUGE KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 5. Proširene mogućnosti Porezne uprave izmjenom čl. 123, da traži i prikuplja podatke od drugih tijela i društava, bez jasno definiranih procedura i nadzora, mogu dovesti do situacija u kojima se podaci koriste izvan zakonom predviđene svrhe. Takva praksa može ugroziti pravnu sigurnost poreznih obveznika, osobito ako se podaci koriste selektivno, neproporcionalno ili bez odgovarajuće kontrole. Smatramo da je nužno dopuniti članak dodatnim zaštitnim mehanizmima koji će osigurati transparentnost postupanja, dokumentiranje zahtjeva za podacima te neovisni nadzor nad korištenjem ovlasti, kako bi se spriječile moguće zloupotrebe i očuvalo povjerenje u institucije.	Prihvaćen Predlagatelj odustaje od prijedloga proširenja članka 123. Općeg poreznog zakona.
60	TAMARA KATARAJN KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 5. Potpuno je neprimjereno ovako paušalno proširivati ovlasti Porezne uprave, ulazeći u elemente kaznenog progona i/ili istrage što izlazi iz okvira poreznog postupka, zanemarujući pritom da postoje tijela i procesi namijenjeni takvim radnjama. Ovakve paušalne definicije ostavljaju prevelik prostor bez jasne opravdanosti, tim više što utvrđivanje kaznenog djela nije u domeni Porezne uprave.	Prihvaćen Predlagatelj odustaje od prijedloga proširenja članka 123. Općeg poreznog zakona.
61	HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 5. Uz članak 5. Na koji će način biti osigurano prikupljanje nužne dokumentacije? Smatramo da je odredbama u st. 2. previše proširena ovlast Porezne uprave te tražimo da se jasno propiše odgovornost osoba koje imaju pristup takvim podacima u slučaju da podaci postanu dostupni trećoj strani. U doba digitalizacije, hakiranja i rada od kuće, smatramo da je neupitno pravo tijekom poreznog nadzora podnijeti prijavu nadležnom tijelu, ali ne i prikupljati nužnu dokumentaciju za utvrđivanje kaznenog dijela koja nema niti jasno definirano značenje.	Prihvaćen Predlagatelj odustaje od prijedloga proširenja članka 123. Općeg poreznog zakona.

62	HRVATSKA KOMORA POREZNIH SAVJETNIKA KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 5. Izmjene stavka 1. nisu sporne. Međutim, iz istih se razloga kao kod čl.3. predlaže brisati st.2. predloženog čl.5. Nacrta izmjene OPZ- a koji mijenja čl.123. OPZ-a. Smatramo da je Porezna uprava ovlaštena zatražiti i prikupljati podatke, dokumentaciju i evidencije koje su nužne za utvrđivanje kaznenog djela isključivo temeljem sudskog naloga. I ovdje ističemo da predložene izmjene članka 123. OPZ-a koje značajno proširuju ovlasti poreznog tijela u pogledu pristupa, nadzora, kopiranja i zahtijevanja podataka, uključujući i pristup šifriranim podacima, lozinkama, softveru i bazama podataka moraju biti usklađene s važećim posebnim zakonima koji uređuju čuvanje profesionalne i poslovne tajne. Naime, predložene izmjene u sukobu su s važećim odredbama članka 20. Zakona o poreznom savjetništvu (NN 127/00, 76/13, 115/16 i 114/23) koji propisuje da je porezni savjetnik obvezan čuvati kao poslovnu tajnu sve što mu je stranka povjerila ili što je u radu saznao na drugi način. Iste obveze imaju i druge osobe koje rade ili su radile za poreznog savjetnika. Na obvezu čuvanja poslovne tajne shodno se primjenjuju odredbe OPZ-a.	Prihvaćen Predlagatelj odustaje od prijedloga proširenja članka 123. Općeg poreznog zakona.
63	HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 6. Uz članak 6. Za prekršaje koji se sastoje u nepravodobnom ispunjenju obveza predlažemo, prije izricanja novčane kazne izdati pisanu opomenu s rokom ne kraćim od 8 dana za otklanjanje nedostatka.	Nije prihvaćen Pisanu opomenu uređuje Prekršajni zakon koji primjenjuju sva prekršajna tijela državne uprave.

64	MATEA SUČIĆ KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, Članak 6. Predložene izmjene Općeg poreznog zakona krše pravo na privatnost zajamčeno Ustavom Republike Hrvatske. Formulacija o podacima koji „izravno ili neizravno utječu na poreznu osnovicu” preširoka je i nejasna. Time se otvara prostor za pristup raznim osobnim podacima poput obiteljskih, medicinskih ili poslovnih komunikacija. Izmjene nisu razmjerne jer predviđaju pristup šifriranim podacima i lozinkama bez sudske kontrole. Takva rješenja ugrožavaju sigurnost sustava i građana. Ujedno, zakon je u neskladu s Poveljom EU o temeljnim pravima, posebno člancima 7. i 8. o zaštiti privatnog života i podataka. Protivan je i GDPR-u, jer ne poštuje načela svrhovite i minimalne obrade. Ne postoji pravna osnova za obradu podataka koji nisu nužni za porezne obveze. Također, nije provedena obvezna procjena učinka na zaštitu podataka. Nacrt ne predviđa obvezan sudski ili neovisni nadzor. Građanima nije zajamčeno pravo žalbe u slučaju zlouporabe. Provedba bez nadzora otvara put pretjeranim i arbitrarnim ovlastima poreznih tijela. Zahtjev za lozinkama i enkripcijskim ključevima podriva kibernetičku sigurnost. Takva rješenja proturječe europskoj strategiji digitalne zaštite. Osim toga, hitni postupak donošenja zakona nije opravdan jer sporne odredbe nisu vezane uz fiskalizaciju. Zaključno, predložene izmjene predstavljaju nerazmjerno proširenje nadzornih ovlasti države. One ugrožavaju temeljna prava građana i nisu usklađene s EU pravom.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
65	ANTONIO PRTENJAČA NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE Iako ovo nije trenutno predmet promjena, predlaže se u tekstu Općeg poreznog zakona propisati odredbe tko je odgovoran u slučaju kada računovodstveni servis izdaje račune za klijenta.	Nije prihvaćen Nije predmet ovog Zakona o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona.
66	HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 9. Uz članak 9. Ukazujemo kako bi trebalo propisati kraći rok za usklađivanje Pravilnika od predviđenih 60 dana, s obzirom na to da je predviđeno stupanje na snagu Zakona 01.01.2026. te će u tom razdoblju do usklađivanja Pravilnika postojati pravna nesigurnost u pogledu načina primjene izmijenjenih zakonskih odredbi.	Nije prihvaćen Radi se o uobičajenom roku u kojem se donosi podzakonski propis.

67	DAVOR BRKIĆ PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 10. Predlažem brisanje predmetnog članka u cijelosti radi administrativnog rasterećenja poduzetnika i izbjegavanja dupliciranja obveza izvještavanja. Naime, dosadašnja praksa pokazala je da podaci iz OPZ-STAT obrazaca nisu ostvarili svrhu za koju su bili propisani, budući da nisu pridonijeli učinkovitijem nadzoru niti stvaranju dodatne vrijednosti u sustavu poreznog praćenja. Umjesto toga, njihovo popunjavanje i dostava predstavljali su značajno administrativno i tehničko opterećenje za poduzetnike, osobito za male i srednje obveznike, bez konkretne koristi za poreznu upravu ili fiskalni sustav u cjelini.	Nije prihvaćen Radi se o dovršavanju obveze sastavljanja statističkih izvješća za 2025. koja će se obaviti u 2026. te nakon toga neće biti više nužno podnijeti ovo izvješće OPZ-STAT-1.
68	TAMARA KATARAJN PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 10. Predlaže se brisanje ovog članka u potpunosti radi administrativnog rasterećenja poduzetnika. Podaci iz dosadašnjih OPZ-STAT obrazaca nisu pokazali svrishodnost osim administrativnog opterećenja, neće niti predstavljati podatke vezane uz novo uvedeno e-Izvještavanje prema odredbama Zakona o fiskalizaciji.	Nije prihvaćen Radi se o dovršavanju obveze sastavljanja statističkih izvješća za 2025. koja će se obaviti u 2026. te nakon toga neće biti više nužno podnijeti ovo izvješće OPZ-STAT-1.
69	VESNA VARŠAVA PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 10. Slažem se sa prijedlogom HOK-a. Obzirom od 01.01.2026. očekujemo povećano opterećenje kao posljedicu uvođenja eRačuna i F2, elzvještavanja uz redovne obveze završnih obračuna za 2025. svako rasterećenje bi uvelike pomoglo.	Nije prihvaćen Radi se o dovršavanju obveze sastavljanja statističkih izvješća za 2025. koja će se obaviti u 2026. te nakon toga neće biti više nužno podnijeti ovo izvješće OPZ-STAT-1.
70	ANTONIJA ROZALIJA KALEMBER PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 10. Pridružujem se prijedlogu HOK-a za brisanje ovog članka. Uz nove obveze koje nas čekaju od 1.1. svako rasterećenje je dobrodošlo.	Nije prihvaćen Radi se o dovršavanju obveze sastavljanja statističkih izvješća za 2025. koja će se obaviti u 2026. te nakon toga neće biti više nužno podnijeti ovo izvješće OPZ-STAT-1.
71	HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 10. Uz članak 10. Predložimo brisanje ovog članka u potpunosti radi administrativnog rasterećenja poduzetnika. Podaci iz dosadašnjih OPZ-STAT obrazaca nisu pokazali svrishodnost osim administrativnog opterećenja, neće niti predstavljati podatke vezane uz novo uvedeno e-Izvještavanje prema odredbama Zakona o fiskalizaciji.	Nije prihvaćen Radi se o dovršavanju obveze sastavljanja statističkih izvješća za 2025. koja će se obaviti u 2026. te nakon toga neće biti više nužno podnijeti ovo izvješće OPZ-STAT-1.

72	VEDETA DRUŽIJANIĆ NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU uz Čl.67. st.4 i 5 - Ovakav pristup smatramo potpuno neprimjerenim i prekoračenjem ovlasti utvrđivanja poreza, na taj način bi se stvorio prosto za digitalni nadzor bez jasnih granica i bez sudskog naloga, a nejasno je i tko bi sve imao pristup takvim podacima. Članak pretpostavlja izravan ili neizravan utjecaj predmetnih podataka na poreznu osnovicu, što je nemoguće unaprijed utvrditi bez da se obuhvati puno veći obujam podataka, ako ne i svi podaci na medijima za koje se zahtijevaju pristupni podaci poput lozinki i ključeva. Ukoliko je utjecaj/relevantnost pojedinog podatka moguće utvrditi unaprijed i time osigurati da bi takav uvid bio svrsishodan i da bi obuhvaćao samo legitimnu obradu podataka s medija, onda je takve podatke, njihovu vrstu ili narav moguće i jasno navesti u samom propisu i time zaštititi sve ostale podatke na medijima koji nisu predmet propisa. Također treba naglasiti ta Porezna uprava već posjeduje sve informacije vezane za poslovne i privatne račune poreznih obveznika. Ne nazire se pravi i pravni smisao ove odredbe. Za računovodstvenu zajednicu ovo je posebno zabrinjavajuće jer računalni softver i hardver nerijetko obuhvaća podatke desetaka i stotina različitih poreznih obveznika i zaista ne vidimo kako bi proces nad jednim poreznim obveznikom bio legitiman razlog da se pristup uređajima ili bazama s takvim podacima otvara za pristup poreznim službenicima svih razina bez aktivnog kaznenog i/ili sudskog procesa, što je uobičajeni, detaljno dokumentiran i legitiman pravni put za dohvat ovakvih vrsta informacija.	Prihvaćen Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.
----	--	--

73 **BOŽICA IŠTVANIĆ**
NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA, S NACRTOM KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU
 uz Čl.67. st.4 i 5 - Ovakav pristup smatramo potpuno neprimjerenim i prekoračenjem ovlasti utvrđivanja poreza. Članak pretpostavlja izravan ili neizravan utjecaj predmetnih podataka na poreznu osnovicu, što je nemoguće unaprijed utvrditi bez da se obuhvati puno veći obujam podataka, ako ne i svi podaci na medijima za koje se zahtijevaju pristupni podaci poput lozinki i ključeva. Ukoliko je utjecaj/relevantnost pojedinog podatka moguće utvrditi unaprijed i time osigurati da bi takav uvid bio svrsishodan i da bi obuhvaćao samo legitimnu obradu podataka s medija, onda je takve podatke, njihovu vrstu ili narav moguće i jasno navesti u samom propisu i time zaštititi sve ostale podatke na medijima koji nisu predmet propisa. Također treba naglasiti ta Porezna uprava već posjeduje sve informacije vezane za poslovne i privatne račune poreznih obveznika. Ne nazire se pravi i pravni smisao ove odredbe. Kao računovodstvenoj zajednici ovo je posebno zabrinjavajuće jer naš računalni softver i hardver nerijetko obuhvaća podatke desetaka i stotina različitih poreznih obveznika i zaista ne vidimo kako bi proces nad jednim poreznim obveznikom bio legitiman razlog da se pristup uređajima ili bazama s takvim podacima otvara za pristup poreznim službenicima svih razina bez aktivnog kaznenog i/ili sudskog procesa, što je uobičajeni, detaljno dokumentiran i legitiman pravni put za dohvat ovakvih vrsta informacija. Smatramo kako je ovo u potpunosti u nadležnosti nekih drugih (neporeznih) tijela te da Porezna uprava svoje interese treba, kao i svi ostale privatne i pravne osobe u Republici Hrvatskoj, ostvarivati putem postojećih pravnih mehanizama i tijela koja za ovakav pristup moraju imati dokazan legitimni interes, pisani nalog i aktivan proces pri nekom od sudskih ili kontrolnih tijela poput Ministarstva unutarnjih poslova.

Prihvaćen
 Zahtjev je prihvaćen na način da je u članak 67. stavak 1. OPZ-a dodana točka 5. koja propisuje dostavu šifre i lozinke onih programskih rješenja kojima se provodi postupak fiskalizacije, u svrhu njihove provjere.